

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Masa'ot R. Binyamin mi-Ṭudelo

ne'erakh ye-nisdar 'a.p. 3 k.y. 'atiḳe yomin ye-nuṣḥa'ot she'ar sefarim
shonim 'im he'arot ye-he'arot u-mavo

Hebräischer Text

Binyamin ben Yonah <mi-Ṭudelah>

ולידוטמ, הנוי ןב ןימינב

Frankfurt a.M., 1904

ןימינב 'ר תועסמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9713

מסעות ר' בנימין⁽¹⁾

זו (2) הספור מחובר מדברי' שספר איש אחד מארץ נאברה ששמו ר' בנימין בר יונה מטודילה, וילך הלך ויבא בארצות רבות ורחוקות כאשר יתפרש בדבריו אלו. וככל מקום שנא בו כתב כל הדברי' שראה או ששמע מפי אנשי אמת אשר נשמעו בארץ ספרד. וכך הוא זוכר מקצת הגדולים והנשיאים שבמקצת מקומות, וכשבא הביא דבריו אלה עמו לארץ קשתיליא בשנת התקל"ג והיה ר' בנימין הנ"ל איש מבין ומשכיל, בעל תורה והלכה וככל דבר ודבר שבדקוהו כדי לפשפש אחריו נמצאו דבריו מתוקנים ומכווני' ויציבים בפיו כי היה איש אמת. וזה תחלת דבריו.

- 1 ב (הספור) / ספר / [מסעות] (מחובר) / שחבר / (3) [ר' בנימין בר יונה מארץ] אב נבארה [בנ"ע]
- 2 לא (ש) שמו / ב (ששמו) ק (זה—ששמו) ב [זה] ר' בק (בר יונה) בק [יצא] / ק בא / ממקומו מעיר / ב דוטילה ק לנילה אל מטודילה [וצ"ל] ק והלך הלך ויבוא ב ויצא והלך בארצות.
- 3 ק [הוא] ק מפרש ב מסורש קב בתוך ספרו (בדבריו אלו) קב (שבא) / שנכנס / ק (בו)
- 4 ב (א) ו ששמע ק ואשר שמע קב [לא] נשמעו
- 5 ק (ספרד) ב וכן ק זוכר [בו] קב (מ) קצת קא החכמים והנשיאים שב / כל מקום ומקום /
- 6 (וכשבא) [ו] הביא / הספר הזה / קב [כבואו] לארץ ל קשתיליא א קשתיליא ב קשתילה ק קשתילה קב בשנת [ד] קאלפים
- 7 קב והוא ר' ב הנזכר איש קב [ו] בעל
- 8 א (והלכה) ב ו(ב) כל קב (ירבר) שבדקנו [אותו] קב אחרי(ו) [דבריו] בק נמצאו (דבריו)
- 9 א. (ומפוזנים) בק כי / הוא / (4) איש א (זה—דבריו) קב וזהו / ק וזה היא / תחלת ספרו / ק הספר /

אמר ר' בנימין ב"ר יונה, ז"ל יצאתי תחלה ⁵ מעיר [י לעיר] שרקוסטה וירדתי דרך נהר איברו לטורטוסה ומשם הלכתי דרך שני ימים לעיר טרכונה הקדמונה והיא היה מננין ענקים ויונים ולא נמצא כננין ההוא בכל ארצות ספרד והיא יושבת על הים. ומשם שתי ימים לעיר ברזילונה ויש שם קהל קדוש ואנשים חכמים ונבונים ונשיאים גדולים כגון רבי ששת ורבי שאלתיאל ⁶ ורבי שלמה בן רבי אברהם בן חסדאי ז"ל והיא עיר קמנה ויפה ויושבת על שפת הים באים אליה בסחורה תגרים מכל מקום מארץ יון ופישה וגיינובה וסיסיליא וארץ ⁷ אליכסאנדרה של מצרים ומארץ ישראל וכל גבוליה. משם מהלך יום וחצי לגירונדה ובה קהל קטן מיהודים. ומשם מהלך שלשה ימים לנירבונה והיא עיר קדומה לתורה וממנה תצא תורה לכל הארצות ובה חכמים גדולים ונשיאים ובראשם ⁸ ר' קלונימוס בן הנשיא הגדול ר' מודרום ז"ל מורע בית דוד טכונה ביחוסו ויש לו נחלות וקרקעות טאת

- 1 ב (אמר—ז"ל) ק (ב"ר—ז"ל) קב תחלה יצאתי ב מעיר [י לעיר]
- 2 לא שרקוסטה. ב פרקטא ק סרקוסטא קב (נהר) ב אברי אק איברי ק לל—) לא לטורטוסה ב לטרושא
- 3 ב תרכונה (הקדמונה) ק טרגונה חקדומה לא טרכונה הקדמונה קב מכניין
- 4 קב (ו)יוונים קב (ו)לא ב כנניין קב [ה]ארץ [אשר] כספרד ב (והיא יושבת)
- 5 בק שני ימים בק ל(עיר)—אקב ברזילונה ק קדוש [מיהודים]
- 6 ב (ונבונים ונשיאים) ק (כגון)
- 7 בק (בן) [ו]רבי אברהם ב (בן). ק ע"ה ב (ז"ל) ב (והיא—)נה
- 8 ב (ויושבת) קב [ו] באים בק [ה] מקומות
- 9 ב (ופישה וגיינוב)ה ק מפיסא ק ויינובה לא וגינואה וסיסיליאה קב וצקיליה א אלכסנדריא ב אסכנדריאה.
- 10 קב (מ)ארץ ב ישראל [וארץ אפריקה] ב גבוליה (ו) ב (מהלך) ב לגרונדה
- 11 קב מ[ה]יהודים ב (מהלך) ב (לנירבונה) לאק לנירבונה. ב (והיא עיר)
- 12 קב (וממנה) / ומשם / ב יצאה
- 13 ב (ונשיאים) ק ובראש(ם)
- 14 קב (ז"ל) ב (בית) ל ביחוס אקב ביחוסו ב (ויש לו)

מושל
אברה
ותלמי
חכמי
ומשם
לסחור
לסחור
רומה
וארץ
גיניא
ראוב
ורבי
צדק
ללוני

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

מושלי הארץ ואין אדם יכול ליקח ממנו בחוקה. ובראשם ר' אברהם ראש הישיבה ור' מכיר ור' יהודה⁹ ואחרים כנגדם הרבה ותלמידיו חכמים ויש בה היום כמו שלש מאות יהודים. ומשם ד' פרסאות לבירוש העיר שם קהל תלמידיו חכמים ובראשם ר' שלמה חלפתא ור' יוסף ב"ר נתנאל ז"ל. 5 ומשם שני ימים להר געש הנקרא מונפישלייר והוא מקום יפה לסחורה קרוב מן הים ב' פרסאות, ובאים אליה מכל מקום לסחורה אדום וישמעאל מארץ אלערוה ולונברדיאה וטלכות רומה רבתא ומכל ארץ מצרים וארץ ישראל וארץ יון וארץ צרפת וארץ ספרד ואינגלטירה ומכל לשונות הגוים נמצאים שם על ידי גינאיין ופישנין. ושם תלמידיו חכמים חשובי הדור ובראשם ר' ראובן ב"ר טודרוס ור' נתן ב"ר זכריה ורבי שמואל הרב שלהם ורבי שלמיא ור' מרדכי¹⁰ ז"ל ויש ביניהם עשירים גדולים ובעלי צדקה ועמדים בפרץ לכל הבאים לידם. ומשם ארבעה פרסאות ללוניל¹¹ ושם ק"ק מישראל מתעסקים בתורה יומם ולילה. ושם¹² 15

- 1 בק מושל(י) העיר ב יכול להוציא ק ובראש(ם)
- 2 ק (ור' יהודה) קב כנגדו ק (הרבה)
- 3 קב (ו)תלמידיו ב (כמו)
- 4 ב לבדרש ק לבגדש בק קהל [והם].
- 5 ק ובראש(ם) ק (שלמה) ק (כ"ר נתנאל) ב ור' נתנאל ב (ז"ל). /ק ע"ה/
- 6 בק מונט פשלייר
- 7 בק (ב') /כמו/. פרסה לקב אליו ק בכל
- 8 ק [מ]אדום לאקב וישמעאלים ק (אלערוה) לא אל ערוה ק לונברדיא לא ולונברדיא
- 9 ק (מצרים — ואינגלטירה) ב יון ב (ארץ) צרפת
- 10 ב (וארץ) ב (ספרד) /ואסיה/ ב ואינגלטירה לא ואינגלטירה בק שם [לסחורה] ב. [בני] /ק אנשי/
- 11 לא גינואיין ק יינוביני ב יינובין ק ופיסאני ב ופיסנין ק ובראש(ם)
- 12 בקא בר בק טודרוס ב בר ק (ור' נתן ב"ר זכריה)
- 13 ק (ור שלמיא) ב (ז"ל) /ק ע"ה/ ב [יש ביניהם בתי מדרשות קבועות לתלמוד] קב עשירים (גדולים)
- 14 לאקב ועומדים ק (לירם) /לשם/

רבינו משולם הרב (18) הגדול ז"ל וחמשה בניו חכמים גדולים
ועשירים ר' יוסף ור' יצחק ור' יעקב ור' אהרן ור' אשר הפרוש
שנפרש מענייני העולם ועומד על הספר יומם ולילה ומתענה
ואינו אוכל בשר, והוא חכם גדול בתלמוד, והרב ר' משה
גיסו (13*) ור' שמואל הזקן ור' שלמה הכהן ור' יהודה הרופא בן
חבון (14) הספרדי וכל הבאים מארץ מרחק ללמוד תורה ומפרנסים
אותם ומלמדים אותם ומיצאים שם פרנסה ומלבוש מאצל הקהל
כל ימי היותם בבית המדרש. והם אנשים חכמים וקדושים (15)
בעלי מצוות עומדים בפרץ לכל אחיהם הקרובים והרחוקים. ובה
קהל יהודים כמו שלש מאות והיא רחוקה מן הים שתי פרסאות,
ומשם שתי פרסאות לפוריקירש והיא כרך גדול ויש בו יהודים
כמו ארבעים ושם ישיבה גדולה על ידי הרב הגדול ר' אברהם ב"ר
רוד רב (16) פעלים חכם גדול בתלמוד ופסוק, ובאים מארץ מרחק
אליו ללמוד תורה ומיצאים מנוחה בביתו והוא מלמד, ומי שאין
לו] להוציא, הוא מוציא אליהם משלו וממנונו לכל צרכיהם

1	קב וחמשת
2	ק (ר' יוסף — אהרן) ק. (הפרוש)
3	בק הנפרש א. מעניני
4	קב (והוא חכם) ב גדול בתורה קב ור' משה גיסם הרב
5	ק (ו) ר' לא שמואל הזקן קב [ור' אולשרגון] / ק הלשידני / ק הכהן [ע"ה]
6	ק טבון ק (ללמוד תורה) קב [הם] מפרנסין א מפרנסים
7	ב אותו ב אותו ב ומוצאין
8	בק חכמים [ונבונים] (ו) קדושים
9	אקב מצות
10	ב (יהודים) ב (מו) שלש קב מאות [יהודי] אקב [יש' צו' ישמרם] צורם [א יצ'ו] / קב (והיא — פרסאות)
11	ב ומשם שני לא לפותיקירש. ק לפורקירש ב לפושקירש ק (והיא) / ושם / והוא
12	ק כמו אלף ל ארבע מאות ב ארבעי' [איש] בא על יר ק על ידי הגדול הרב
13	קב. דוד [ז"ל] לא. [רבי] דוד [ז"ל] בקאל [ב] פסוק ב. ובאים [מארץ] מרחוק ק ומארץ מרחק באים
14	ב מלמד(ם) [אותם] ק [לצרכים]
15	לאקב [לו] בק מוציא הוא בה עליהם לא. להם קב. (משלו ומ) ממנונו

מסעות ר' בנימין

והוא עשיר גדול. ושם חכמים ר' יוסף ור' מנחם ור' בנמכושה, (17)
 ר' בנימין ור' אברהם ר' יצחק ב"ר משה.
 ומשם שלש פרסאות לנוגרש בורק דשיל גיל ושם קהל
 מיהודים כמו מאה חכמים ובראשם ר' יצחק ב"ר יעקב ור'
 אברהם ב"ר יהודה ור' אלעזר ור' יצחק ור' משה ור' יעקב בן
 הרב ר' לוי והוא מקום [מעות 18] לגויים] ולאיים מאפסי הארץ
 והיא קרובה אל הים שלשה מילין והיא יושבת על שפת הנהר
 הנקרא רודי והוא סובב כל ארץ פרובינצא. ושם הנשיא ר' אבא
 מרי ב"ר יצחק והוא פקיד (19) השלטון רמון ומשם שלש פרסאות
 לעיר ארליט ושם כמו מאהים מישראל ובראשם ר' משה ור'
 טובי ור' ישעיה ר' שלמה ור' נתן הרב ור' אבא מרי. ומשם
 שלשה ימים למרסיליא והיא עיר גאונים וחכמים והם שנים
 קהלות וכמו שלש מאות יהודים; הקהל האחר יושב על שפת

- 1 בק ושם / הנדיב / ר' יוסף לאקב ב"ר מנחם בק. בנכשת לא בנכשת
- 2 לאקב [ו]רבי בנימין אלקב ור' יצחק קב. / מאיר / לאקב. [ו]ל
- 3 ק שתי ב ארבע קב למגרש [הנקרא] קב בורגו ק דשינגילי ב
 דשגיל לא. דשל גיל ב. (קהל)
- 4 ב (מ)יהודים קב מאה [ושם] קלא ובראש(ם) ק ר' יצחק ור' יעקב
- 5 בק. אלעזר [ו]ר' יעקב
- 6 בקאר לוי [ו]ל [לבק מצות / א קבוץ / 24] לגויים א / ק / גויים / בק (ולאיים)
 / ובאי' / קב הארץ [שם]
- 7 לאקב (אל) / מן / לאקב שלשה(ה) אקב ו(היא) יושבת אקב הנהר
 [הנדול]
- 8 ק דואתנו ב רודנו ב יסוב לאק [ה]סובב ב [ב]כל ק פירובינסא
 ב. פרוכינסה לא פרוכנצה.
- 9 ב. בר אלקב. יצחק [ו]ל א. דאון ק. דיאנהי ב. רמונד[ר]
- 10 קב ארליד ק (מישראל) / יהודים / ק. ובראש(ם)
- 11 קלאב [ו]ר' שלמה קבלא מ"י [נ"ע] / לא. [ו]ל /
- 12 בק. שני ימים ל. שלשת בק. למרשיליה לא. למרשיליה ל. שתי
 קב. שני(ם)
- 13 ק. (ו)ב[ה]ם ב. וב[ה]ם ק הקהילה ב. האחת קב [היא] יושב[ת]

הים למטה והקהל השני יושב (י) במגדל למעלה, והיא ישיבה גדולה (ו) [מ]תלמידי חכמים ר' שמעון בר אנטוליו (20) ור' יעקב אחיו ור' לבארו והם ראשי [ישיבה] של מעלה, ובראש הקהל של מטה ר' יעקב פירפויאנו (21) העשיר ור' אברהם ור' מאיר חתנו ור' יצחק (21*) ור' מאיר ז"ל. והיא עיר סחורה על שפת הים, ומשם יכנס אדם כספינה לעיר גיינובה היושבת על שפת הים והוא מהלך ארבעה ימים בים ושם שני יהודים אחים ר' שמואל בן בלם (22) ואחיו שהי' מעיר ספתה (23) והם אנשים טובים והעיר מוקפת חומה ואין מלך שולט עליהם כי אם השופטים אשר הם מקימים עליהם ברצונם וכל אחד ואחד מהם מגדל בכיתו ובשעת מחלוקתם נלחמים אלו עם אלו על ראשי המגדלים, והם מושלי הים ועושים דוגיות הנקראים גלירים והולכים לשלול שלל ולבזו בכל המקומות שלל וכזה ומביאים אל גיינובה. והם נלחמים עם אנשי פיסה וביניהם ובין פיסה מהלך שני ימים והיא עיר

- 1 לב (השני) /האחר/ ק והקהילה האחרת קב יושבת לא [יושב על שפת] יושבי' לאקב והם ישיבה
- 2 קב מתלמידי בק ר' שמעון [ור' שלמה ור' יצחק בר אבא מרי] ק (בר אנטוליו) קב. בן א [רכי] אלב. אנטוליו
- 3 ב ליבא (-) קב ישיבה ק הקהילה
- 4 ב פורפית. ק פרפוי לא פירפוינו ב (יר' אברהם) ב (ור') בר/ק (ור' מאיר)
- 5 בק (ור') בר/ מאיר ל ז[צ"ל] בלא סחורה [מאר] ב (הים - יכנס)
- 6 קב [ללכת] לעיר לא גיינובה ק ביינובה ב יינובה
- 7 א והיא ב (ימים בים) ב ושני יהודים שם ב (אחים) ק [צבעים] (25) אחים
- 8 לא בן כלאם קב /סלים/ קב (שהיו) ק מעיר ספתיה
- 9 ב (והעיר מוקפת) ק (כי- ברצונם)
- 10 לאב (אשר) שהם ב ברצונם) ב מהם [יש לו]
- 11 קב ובשעה /ק המחלוקת/ ב (עם) [ב] אילו ב ראשי המגדלים
- 12 קב ועושין ק דוגיאות לא הנקראות גליראש ק גליאי ב גליאי ב (שלל)
- 13 ק ולבזו [בזו] ב (המקימות) /ק יום/ ק אדום וישמעאל בק וארץ יון עד צקיליה /ק סיציליאה/ ומביאים סבל /ק ככל/ המקומות שלל וכזה אליונובה ב (והם-עם)
- 14 לא פישה ב פיסה [בל הימים] ק (וביניהם ובין) /ומשם עד פיסה/ קב (מהלך)

גדולה מאד ובה כמו עשרת אלפים מגדלים בבתים שלהם ללחום
 בעת המחלוקת וכל אנשיה גבורים ואין מלך שולט עליהם
 כי אם השופטים אשר הם מקימים עליהם, ובה כמו עשרים
 יהודים ^(25*) והראש שלהם ר' שלמה ור' חיים ור' יוסף, ⁽²⁶⁾ ואינה
 5 מוקפת חומה והיא רחוקה מן הים ארבעה מילין ויוצאים ונכנסים
 אליה בספינות ע"י הנהר ⁽²⁷⁾ [היות] היורד] בתוך המדינה.
 ומשם ארבעה ⁽²⁸⁾ פרסאות לעיר לוקה ויש בה כמו ארבעים
 יהודים והיא גדולה והראש של היהודים ר' דוד, ר' שמואל ור'
 יעקב, ומשם מהלך ששה ימים לעיר רומי רבתא והיא ראש
 10 מלכות אדום ושם כמו מאתיים יהודים נכבדים ואין פורעים מס
 לשום אדם; ומהם משרתי האפיפיור ⁽²⁹⁾ אליכסאנדרוס הוא ההגמון
 הגדול הממונה על כל דת אדום, ושם חכמים גדולים ובראשם ר'
 דניאל הרב ור' יחיאל משרת האפיפיור והוא בחור יפה נכון
 וחכם והוא יוצא ובא בבית האפיפיור והוא פקיד ביתו ועל כל
 15 אשר לו והוא נכדו של ר' נתן שעשה ספר הערוך ופירושו,
 ור' יואב בן הרב ר' שלמה ור' מנחם ראש ישיבה ור' יחיאל

- 1 ב (גדולה—כמו) בק בבתים (של) הם ק (ללחום).
- 2 קב (ואין מלך) ולא שר / ק אין שר שולט / שרט לא ואין מלך [ואין שר]
- 3 בק ובה [ם] ב עשרים יהודים
- 4 אל יוסף [ז"ל]
- 5 ב מקפת ק (ארבעה) / ששת / ק (מילין) לאקב ויוצאין ונכנסין
- 6 קב (הנהר) קב היורד
- 7 בקא ארבעה) ב לוכה א ליקא קב [שהיא בתחלת / ק בית / הכנסת
 נבול לונברדיאה / ק לומרדיא / קב (ויש בה) א (ויש בה) קב ובעיר
 לוכה / ק לוקה]
- 8 ק [עיר] גדולה ק (של יהודים) / ק שלהם / לאקב [ו] ר' שמואל
- 9 קב רומה לא רומא
- 10 בק מכובדים
- 11 ק אדם [בעולם] ק הפאפא א הפאפא א אלכשלידירוש ל אלכשנדריש קב
 אלכסנדרוס ק (ה)הגמון ב האגמון
- 12 ב (הגדול) ק על[יהם] [כל—אדום] ב דת
- 13 ל (הרב) א הפאפא לק הפאפא ק [ו] נכון
- 15 ק אשר [יש] לו ב ופירושו:
- 16 ב (ר') שלמה בק ראש [ה]ישיבה

הדר בטרם טיבירו ור' בנימין ב"ר שבתאי ז"ל. והיא רומי העיר (ה)
 שני חלקים, הנהר טיבירו חולק כאמצע המדינה חלק אחד
 מצד אחד וחלק אחד מצד שני, ובחלק הראשון [הבמה ³⁰]
 הגדולה שקורין לה [ש' ³¹] פייטרו די רומי ושם היה] ארמון של
 5 יוליאנו הקיסר הגדול, ויש שם בנינים הרבה ומעשים משונים
 מכל בנין שבעולם, ובין המיושב והחרב מרומי כ"ד מילין. ושם
 שמונים ³²) היכלות משמונים מלכים גדולים [שהיו] בתו(ר[כ])ה
 הנקראים כלם אינפיראדורי ממלכות טרקיאנוס ³³) ועד מלכות
 פופוס אביו של קרלו אשר כבש ארץ ספרד מיד הישמעאלים
 10 בתחלה. ושם היכל מיטום מחוץ לרומי שלא קבלוהו שלש מאות
 יועציו בשביל שלא עשה מצוהם שלא לקח ירושלם אלא לשלש
 שנים וגזרוהם עליו שני ימים. ושם ³⁴) כמו היכל ארמון המלך

- 1 ק (הדר) ק בטישטקרי לא טרשטיכרי ב כטשטכרי ב בנימן ק (ב"ר)
 לאק שבתי [ק ע"ה] קב (העיר)
- 2 קב חלקים [של רומה] בקא [ו] הנהר [ב טכרוס ק טקרי א טכרוס
 בק המדינה [רומה שני חלקים] ב [של רומה] [חלק אחד]
- 3 ק אחר לאבק [הבמה]
- 4 לא של 35) ביטרא קב ש' / ק ע' [צ"ל ש'] / ב פיטרה ק פייטרו ב (די)
 /של/ ק ד(י)רומה לא ושם קב ו[ל]שם
- 5 א יוליוס ק גליאנוס ב יוליוס ב (ה)קיסר ק (ה)גדול קב בנינים
- 6 קב מכל בני[נ]ים] ב המיושב ק והחורבן א (ו)החרב אקב מ[ו]
 רומה ב מילים
- 7 קב (היכלות) / ארמונים / קב (גדולים) קב [שהיו] לא בתורה (?)
- 8 ק הנקראים) בק (כלם) ק אינפרא דורי ב אינפראטורי לא אינפירדור
 א טרקיאנוס ב טראיקיאנוס ק מ'ק'נוס [ועד מלכות גירוס] ק המלך]
 וטכריוס שהיה בימי ישו [ק ישי] הנוצרי ועד מלכות ספוס
- 9 ב קרלו [מגנוס] 36 בק (אשר) [ש] כבש
- 10 ק (ב)תחלה בק (היכל) / ארמון / לא לחוץ ק מחוץ ב מחוייב (?)
 קב [קבלו(הו)] / ב אותו / אותם הישישים / ב הישיש / ו[שלש]
- 11 לאקב מצותם
- 12 ב (עליו) בלא שתי ³⁷) שנים [כ"י] ק מחוק] בק (כמו היכל) ב[ה] (המלך)

הא
 ויש
 הש
 מי
 והנ
 המ
 וכל
 המי
 שה
 כס
 ח)
 (40
 ממ
 בן
 מ'
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15

- 7 האיספסיאנוס בנין גדול וחזק מאד, ושם ארמון המלך (מיל) גלבין ויש בתוך הארמון שלו שלש מאות וששים ארמונים כמנין ימות השנה, והקפת הארמונים שלשה מילין, והיתה מלחמה ביניהם מימי קדם ונפלו בתוך הארמון יותר מטאה אלף בני אדם הרוגים והנה העצמות עד היום הזה תלויים וצייר המלך ענין 5 המלחמה מצד ומצד מערכה לקראת מערכה בני אדם וסוסייהם וכלי מלחמהם הכל אבני שיש להראות לבני העולם המלחמה שהי[ת]ה (מימי [כימי]) קדם. ושם ימצא טער(כ)ה שהולכת תחת הארץ ונמצאים [כה] המלך והמלכה אשתו על כסאותם ועמם כמו טאה בני אדם שרי המלוכה וכלם [חנומים ³⁹] (חקוקים) במלאכת הרופאים עד היום הזה. ושם בסאלמיאני ⁴⁰ אל אטיסאני ובבמה שני עמודים מנחשת [שהיו בבית המקדש] ממעשה שלמה המלך ע"ה ובכל עמוד ועמוד חקוק שלמה בן דוד. ואמרו לי היהודים אשר ברומי כי בכל שנה ושנה בימי מ' באב נמצא זיעה עליהם נגרת כמים. ושם מערה שגנו מיטום 15

- 1 א (ה)אספסיינוס קב אספסינוס קב בניין ק (מאד) ב טרמל גלסין. כ
 טימל גלסיאן לא מלך גלבין
 2 בק שלו שם"ה /ק שם"ו/ קב כמניין
 3 קב ימות /החמה/
 4 קלאב בימי קדם
 5 קא (והנה) /אל והיה/ /ק ושם/ קב (תלויים) /תלי תלים/ ³⁸
 6 ק מ[כל] צד (ומצד) ב מצד [זה] ומצד [זה]
 7 קב (וכלי) לאקב אבני ק לבני /אדם/
 8 בלא שהיתה בימי. /ק שהיה בימי/. לאקב מערה
 9 ב [כה] בק המלך [טרמל גלסין] /ק טימל גלסיאן/ והמלכה ב /יושבים/ על
 10 בק ועמ[ה]ם בק חנומים
 11 לא בשלמיאני
 12 אל אטישני /לא—למישנא/ ב בשלתיואני אלתיאני ק שלגזכני דלטוני
 13 קב הבמה ק (שני) קב (מ)נחשת קב [שהיו בבית /ק בבית/ המקדש]
 14 ב (לי) קב (אשר ברומי) /אנשי רומה/
 15 בק ביום ט' ב מצאו ק ימצאו ק (עליהם) בק כ[מו] מיס ק שגנו [כה].

בן אוויספיסיאנוס כלי בית המקדש שהביא כירושלים וגם מערה אחת כהר על שפת הנהר מיבירו ושם קבורים הצדיקים (41) עשרה הרוגי מלכות. ולפני [של 42] גוון] דלטרנה מצוייר שמשון וכדור בירו של אבן וגם אבשלום בן דוד וגם המלך קוסטאנטינוס שבנה קוסטאנטינו ועל שמו נקראה קוסטאנטינופולו והוא מצוייר 5 מנחשת וסוסיו מצופים בזהב. ויש בנינים אחרים וענינים ברומי שלא יוכל אדם לספרם. ומשם ארבעה ימים לקופא היא המדינה הגדולה שבנה קפיוס (43) המלך והיא טובה אבל המים רעים והארץ משכלת. ויש בה כמו שלש מאות יהודים ובם חכמים גדולים נכבדי הארץ ובראשם ר' קומפאס ור' שמאל אחיו ור' זקן 10 והרב ר' דוד. וקוראים [לזה] [לזאת] (44) המלכות)) פרינציפיאנו. ומשם לפוצולי הנקרא [ת] מריינטו העיר הגדולה שבנה צנצן (45) הרעור שברח מפני פחר דוד המלך ויצא הים וכסה אותם

- 1 ק (בן אוויספיסיאנוס) לא אספסיינוס בק (וגם) /ושם/
- 2 ב (אחת) כה(ר) [בצר אחד] על ק [ו]אחת (כהר) על שפת בלא טיברו
- 3 ב הרוגי מלוכה ב (ולפ) ני שלתיאני אלתיאני לא שלגוון דלטרנה
- 4 ב ו[ה]כידור. ק ודוד (?) בירו. ב (דוד וגם המ)לך לא קישטרינוס ק קסטטיאנו'
- 5 לא קושטנדינה קב קוסטנטינה ק קוסטנטנופוליו ב קוסטנטינה לא קושטנטינופוליו ב (והוא מצו)ייר
- 6 בקלא וסוסו /ב מצוייר/ ק מצופה /א ומצופים ב כניונים (אחרים) וענינים /ק ענינים ובנינים/ בק ברומה
- 7 ק לשערם לא לקפואה קב לקפיאה
- 8 א שבנ[א]ה לק אשר בנה /ל כנאה/ בק קאפיוס ב (טובה אבל המי)ם
- 9 שש מאות ק (ובם—וקוריו) ב וב[ה]ם
- 10 ב (נכבדי — וב)ראשם א (ה)ארץ ב ר' קונסו לא קונפשו ב ישראל אחיו
- 11 ב ור' דוד הרב [נ"ע] א /ז"ל/ קב וקוריו /א וקוראין/ ב [המלכות] ק פרינציפיו ל פרינציפילו א פרינציפנו
- 12 קב ומשם [ילך אדם] ב לפלוצוליו קלפצילי לא לפוצול קב (העיר)
- 13 קב /ציר/ [בן] ב הרד ב (שברה—פחר) ק מפני דוד מלך ישראל ויצא לאב המלך [ע"ה] ב אותה

בש
וה
ויב
ומ
מה
שב
וכ
אד
רוב
ויו
המ
ושנ
כה
ושנ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

בשני חלקים מן העיר ועד היום הזה רואים בני ארץ השווקים והמגדלים שהיו בתוך המדינה. ושם מעין נובע מתוך הת(ח[ה])ום וימצא שם השמן הנקרא פיטרוליו ומלקטים אותו על פני המים ומשימין אותו ברפואות. ויש מרחצאות של מים חמים נובעים מתחת הקרקע והם על שפת הים והם כמו שני ⁴⁶) מרחצאות שכל אדם שיש בו שום חולי ילך וירחוץ בהם וימצא מרפא ומרגוע. וכל החולים מבני לומברדיא באים שם [כימות] הקיץ. ומשם ילך אדם דרך חמשה עשר מילין תחת ההרים הוא כבנין אשר בנה רומולוס המלך שבנה רומי והכל עשה מפני פחד דוד מלך ישראל ויואב שר צבאו ועשה בנין על ההר' ותחת ההרים נאפולי המדינה והיא עיר בצורה מאד יושבת על שפת הים מבנין היוונים ושם כמו חמש מאות יהודים. ושם ר' חוקיה ר' שלום בן אליה כהן ור' יצחק מהר ההר. — ומשם דרך יום עד עיר סלירפה ושם ישיבת הרופאים לבני ארום ושם כמו שש מאות יהודים ושם

ה

- 1 ב בשני חלקים קב (ו)עד ב (רואים—אדם)
- 2 אקב מעיין קב נובע בתוך /ק מתוך/ התהום
- 3 ב (וימצא שם ה)שמן ב פיטרוליו ק פיטרוליו לאקב ומלקטין
- 4 ב ומשימין (אותו) /אותה/ [בכמה] ק [על כמה משיאות ורפואות] ב (ברפואות) קב ויש [שם] [ק כמה] א חמין ב [ה]נובעים א נובעין לאקב מתחת בק כמו עשרים
- 6 ק (בו שום חולי) /לו חלי/ ילך סב (ירחוץ) /ויטבול/
- 7 לאב לומברדיאה ק לומברדיא ק (באים) /הולכי/ קב [כימות]
- 8 ב [ה]בניין
- 9 ב בנה רומרוס א רומודוס קב שבנה [עיר] קב ו(ה)כל א (ו)הכל בק [זה] ק (עשה) בק [ה]מלך בק (ישראל)
- 10 ב (ועשה) בק בניין בק ההרים [עד] ב [עיר]
- 11 ק והיא על שפת הים עיר בצורה מאד קב (יושבת) קב מבניין
- 12 ה (ושם—ומשם) באל [ו]ר' שלום [ו]ר' אליה
- 13 [ה]כהן ב מהר נפוס קב [הרב וצ"ל] לא /ו"ל/ ק (דרך) /מהלך/ ב (יום) /ם/ קב סלירנה א שלירפה ל שלירנה
- 14 ב [מקום] /ק מקומות/ ישיבת ה [שלחם] לבני

חכמים ר' יהודה ב"ר יצחק, ר' מלכי צדק הרב הגדול שהיה מעיר צפונת, ר' שלמה כהן ר' אליה יוני ר' אברהם נרבונה ור' תמון. היא עיר מוקפת הומה מצד היבשה מצד השני (ש) על שפת הים והמגדל בראש ההר חזק מאד. ומשם חצי יום למלילפי ושם כמו עשרים יהודים ושם חננאל הרופא ור' אלישע ואבו אלגיר הנדיב. והגוים אנשי הארץ הנרים, הולכים בסחורה ואינם זורעים אלא קונים הכל בכסף מפני שהם שוכנים על ההרים הגבוהים ובראשי הסלעים. אבל יש להם פירות הרבה. [והיא] ארץ כרמים וזיתים גנות ופרדסים ואין אדם יכול להלחם עמם. ומשם דרך [יו]ם לכינווינטו היא עיר גדולה יושבת על שפת ⁴⁷ הים והר אחר ושם קהל יהודים כמו מאתים ובראשם ר' קלונימוס ר' זרח ור' אברהם. ומשם שני ימים למלפי שבארץ פוליא והיא ארץ פול ⁴⁸) ושם כמו מאתים יהודים ובראשם ר' אחימעץ ור' נתן ור' צדוק. ומשם מהלך יום לאסקול ושם כמו ארבעים יהודים ובראשם

- 1 ק (ושם חכמים—היא עיר) לאב בר ב [ב]ר מלכי
- 2 לאב ציפונת בלא [ו]ר' שלמה [ה]כהן [ו]ר' אליה [ה]יוני [ו]ר' לא נרבוני /ב ורבוני/
- 3 ב תמון לאב [ו]היא לא [ו]מצד האחר בק והצד האחר בקלא (ש)על
- 4 ב לאלמלכי לא לאמלפי ק למלכי
- 5 ב כמו עשרה ה (ושם—והגוים ב [ר'] חננאל לא ואבו אלגיר
- 6 לאב הנדיב [ו]ל] בק זורעים [וקוצרים]
- 7 בק הכל קונים
- 8 ב [והיא] ארץ ק [ו]אוץ
- 9 לאקב זיתים [ו]גנוח קב עמ[ה]ם
- 10 בדרך יום ק (דרך) כ' ימים ב לבננתו א לבנאבינטו ל לבנאבינטו ק לבנאבינטו קב (גדולה) ק (הים והר) /נהר/
- 11 ק קהל [כמו מאתים יהודים] לבא [מ]יהודים
- 12 בקלא [ו]ר' זרח א אברהם [ו]ל] ק למלפה א למלכי קב פוליאה בק (ו)היא
- 13 ק (ובראשם)
- 14 ק צדוק ור' . . . ב (צדוק) /ור' יצחק/ ב [כמו] יום ק (לאסקול - לטראני) ב לאשכולי לא לאשכולי

ר' קונטילו ור' צמח חתנו ור' יוסף. ומשם שני ימים למראני
 (49) אשר על שפת הים ושם מהקבצים כל [הטועים] (50) לעבור
 לירושלם כי שם (פורטו) (51) הנמל (ה) נכון. ושם קהל מישראל
 כמו מאתים וכראשם ר' אליהו ור' נתן הדרשן ר' יעקב, והיא
 עיר טובה וגדולה. ומשם מהלך יום למיקולם דבר והיא המדינה
 הגדולה אשר החריב המלך (52) גויילמו של ציקיליא ואין שם
 היום מישראל מפני שהיא חרבה ומן הגוים כמו כן. ומשם חצי
 יום למרא[נ]טו. היא תחלת מלכות קלאברא ויושביה יונים והיא
 עיר גדולה ובה כמו שלש מאות יהודים ובה חכמים וכראשם ר'
 מלי ר' נתן ר' ישראל. ומשם מהלך יום (53) לברנ[ר]ים אשר על
 שפת הים ושם כמו עשרה יהודים צבעים. ומשם שני ימים
 לאורנארו אשר על שפת הים ארץ יון ושם כמו חמש מאות
 יהודים והראש שלהם ר' מנחם ר' כלב רבי מאיר ר' מלי. ומשם
 עובר אדם כים דרך שני ימים לאוקרופוס ושם יהודי אחד ושמו

- 1 ב ר' קונטולי א יוסף [ז"ל] ק לטבני לא לטרנאה
- 2 בק הטועים ל חתועים א הרוצים
- 3 ק בירושלם לא פורטו קב כי שם הנמל נכון
- 4 בלא [ו]ר' יעקב ק (יעקב)
- 5 בק והיא עיר גדולה וטובה ב לקול שדבריו ק לגבליש בדר לא למיקולם דבר
לאבק (ו) היא
- 6 ק גילימו ל גיללמו א גילמו ב גואלמו ב צקיליה לא ציקיליה ק מיציליא
- 7 קב ישראל היום בק חרבה (ו) מן הגוים לאקב יום וחצי
- 8 ב לטירטנו ק לטרנטו לא לטרנטו ב (תחלת) /תחת/ ק [ארץ] מלכות
לאב מלכות [ארץ] לא קלאבריאה ק קלאבריאה ב קלבריה
- 9 קב וב[ה]ם
- 10 לאק מ[א]לי ב (מלי) /מאיר/ לאב [ו]ר' נתן באר [ו]ר' ק ור' שראל
ור' נתן בא לברנדיש ל לברנדישי ק לברונכה
- 11 ב (יהודים)
- 12 ב לאורדינדו ק לאוסדינטו לא לאוטרנדו
- 13 ק וכראש שלהם לאקב [ו]ר' לאקב [ו]ר' מאלי
- 14 קב דרך שני ימים כים ק לקורפו ב לאקורפוס ל לאי קרופוס ק (ושם
ר' יוסף)

ר' יוסף. ועד הנה מלכות ציקליאי — ומשם דרך שני ימים בים
 לארץ לבאנטה היא תחלת מלכות מנוולי ארץ היונים והיא כפר
 ובה כמו מאה יהודים ובראשם ר' שלחיה ר' אירקוליס⁵⁴.
 ומשם שני ימים לאקילון ושם כמו עשר יהודים ור' שבתאי בראשם.
 ומשם חצי יום לנאטוליקין היושבת על זרוע הים. ומשם לפאטרה 5
 יום א' דרך ים היא המדינה של אנטיפיטרוש המלך של יון הוא
 היה אחר מארבעה מלכים שקמו אחרי⁵⁵ אכליסאנדרוס המלך.
 ושם בנינים גדולים⁵⁶ קדמונים ושם כמו חמשים יהודים ובראשם
 ר' יצחק ור' יעקב ר' שמואל. ומשם חצי יום דרך ים לליפאנטי
 ושם כמו ק' יהודים על שפת הים ובראשם ר' גורי ר' שלם ור'
 אברהם. ומשם מהלך יום וחצי לקורש⁵⁶ ושם חונים כמו מאתים
 יהודים לכדם בהר פורט והם זורעים וקוצרים בנחלתם
 וקרקיעותיהם ובראשם ר' שלמה ר' חיים ר' ידעיה. ומשם ג' ימים

- 1 ב (ו) עד ב מלכות [מלך] לב צקיליח ק סיציליאה ק ימים שנים
- 2 ק (לארץ) ק (לבאנטה) / לארטה / ב לרנוה לא לבטה ק מנואלי
לא מנואל בראק ארץ / מלך / קב היוונים
- 3 בקלא [ו] ר' לא ארקוליס ק אורקוליוס ב אורק (ליום
- 4 ומשם) בק לאפילון לא לאבילון ב שלשים א עשרה ב ובראשם ר'
שבתאי
- 5 ב (ומשם חצי יום) בלאק לנאטוליקין בק יום לעטרה / ק לפינות / לא
לפטרה
- 6 קב (א') ב (דרך ים) ק (היא) ב המדינה של ק (של) / אשר בנה /
אנטיפיטרוש א אנטיפיטרוש קב אנטיפטרוס ק (ה) מלך ב של יוונים
קב [ו] הוא
- 7 ב ט [ח] ארבעה ב (אחרי—אכליסאנדרוס) לאק אלכסנדרוס ק (המלך)
- 8 ב בנינים גדולים [מבנין] [ה] קדמוני' ב (ו) בראשם
- 9 בקלא [ו] ר' ב לכיפטו ק לניפטו לא לפנטו
- 10 ק (כמו) ק גורי ב גורי לאקב [ו] ר' שלום
- 11 א אברהם [ו] ל' ב לקריש ק (כמו)
- 12 ק לכדם) ב (בהר פורט) ק בהר קדש לא בהר פרנש ק (בנחלתם)
- 13 ב וקרקיעותם ה וקרקיעותם ב (ו) בראשם ה [ב] ר' ב [ו] ר' חיים [ו] ר'

עד עיר קורונאמי המדינה ושם כמו שלש מאות יהודים ובראשם
 ר' ליאון ר' יעקב ר' חזקיה. ומשם שלשה ימים לטיוכס עיר
 גדולה ובה כמו אלפים יהודים והם האומנים הטובים לעשות בגדי
 משי וארגמן בארץ היונים. ובהם חכמים גדולים במשנה ובהלמוד
 והם גדולי הדור ובראשם הרב הגדול ר' אהרן קיטי ור' משה
 5 אחיו ר' חייא ר' אליה טורטינו ר' יוקטן ואין כמותם בכל ארץ
 יון חוץ ממדינת קוסטאנטינופולי — ומשם מהלך יום לארגריפו
 והיא עיר גדולה על שפת הים ובאים אליה תגרים מכל צד ופנה
 ושם כמו מאתים יהודים ובראשם ר' אליה פוסלמירון, ר'
 10 עדניאל ר' כלב — ומשם דרך יום עד יבוסטרייסו. והיא מדינה
 על שפת הים ושם כמו מאה יהודים ובראשם ר' יוסף ר' שמואל
 ר' נתניה. ומשם לרוונגי מהלך יום אחד ושם כמו מאה יהודים
 ובראשם ר' יוסף ר' אלעזר ר' יצחק. ומשם מהלך יום לשינון

- 1 ב קורינטו ק קורינטו ק ובראש(ם)
- 2 ב ליון לאקב [ו]ר' יעקב [ו]ר' ב (שלשה) /שני/ לתיבאס ק לחינים
לא לטיכש
- 3 קבא, (והם) ק (ה)אימנים (ה)טובים ק בגדי [זחב]
- 4 ומישי ק ובה(ם)
- 5 בק (והם) /וגם/ ק [יש בהם] ובראשם ק (ר') ב (אהרן) ק גיטי
- 6 לאקב[ו]ר' לאקב [ו]ר' ק (אליה) ק טוררוס ב תירוטוט לא תורתינו
לאקב [ו]ר' יקטן ק [ה]ארץ
- 7 יון (חוץ) ממדינת א קושטטינופולו קב קוסטנטינו' קב (מהלך) ק יום
[אחד] לא לארגריפו קב לאיגריפו
- 8 ב (אליה) ק ופינה
- 9 ק אלייה ק פלשמרי אלב פשלטירי קלאב [ו]ר'
- 10 ק עמיאל לאב עמנואל לאקב [ו]ר' ב על [ע"ל ער] לאקב יבוישטנקס
- 11 לאקב [ו]ר' [ב ור' אלעזר ור' יצחק [שייך בסמוך] שמואל [ו]ר'
- 12 בק יום לאקב לרובינקה בק (מהלך—אחד)
- 13 קבאל [ו]ר'—[ו]ר' ק יצחק [ע"ה] בק (מהלך) ב לשינון.

פיטמו ובה כמו חמשים יהודים וכראשם ר' שלמה ר' יעקב.
 והיא החלת [הרין] בילקאיייה שיושבים בהרין (והיא [ההם])⁵⁸
 האומה הנקראת בלקאיי' והם קלים כצבאים יורדים מן ההרים
 לשלול ולכוז אל ארץ יון ואין אדם יכול לעלות אליהם למלחמה
 ואין מדך ושר שולט עליהם ואינם חוקים בדת [הנוצרים]⁵⁹
 5 וקוראים שמם בניהם⁶⁰ כשמות היהודים ויש אומרים שהם
 יהודים היו והיו קוראים ליהודים אחינו. וכשימצאו אותם בוזים
 אותם ואינם הורגים אותם כמו שהורגים היונים. ואין להם שום
 דת⁶¹. — ומשם ב' ימים לגרדיקי והיא חרבה ואנשים מעט
 10 בה מעט יונים ויהודים. ומשם ב' ימים לארמילו והיא עיר גדולה
 על שפת הים והיא עיר סחורה לוויניציאני ולפיסאני ולגינובינו
 ולכל הסוחרים הבאים שם. והיא ארץ רחבת ידים ובה כמו ארבע
 מאות יהודים וכראשם הרב ר' שילה [לונברדו] ור' יוסף הפרנס
 ור' שלמה הראש. ומשם מהלך יום למישינה⁶² ושם כמו מאה

- 1 פיטמו ק לשיגופוטמו לא לשיגון פוטמו בקלא [ו]ר' יעקב
 2 בק והיא תחת [ב הרין] ב בלכיה לא בלכיא ק הלגליכא בק ההם
 3 ב הנקראת בלכיון ק בלגיו לא בלכיון ק כצבי
 4 ב (אל) / ק את / ק אלותן
 5 בלקא ואין מלך (ושר) [יכול ל]שלוט ק עליהן ב ואינו ק ואין חוקים
 לדת / בלא בדת / בקלא הנוצרים
 6 ק שמם בניהם
 7 ב שהם היו יהודים והם קוראין ק שאינם יהודים וקוראין בק (ו)כשימצאו
 8 / ב אותן / ק (בוזים) ואינם ב ואינו הורגין ב לחן
 9 ק לגרדיקי לא לגרדיגי ב לגרדיגי ק חרבו לאק ואנשים / בה / ק (מעט)
 10 לאקב (עט) יונים / ב מיוונים / [ק מעט מחוק] ומיהודים / ק והיהודים /
 11 ה (והיא) ב (והיא עיר סחורה) לא לבינציאניש ולפישיניש ולגינוביש
 ק לבינסיאני ולפיסאני ולגינובינו ב לבינסיאין ולפיסנין ולגינובין
 12 ק (ל)כל בק (ארץ)
 13 ק (הרב) ק שלו בק [לונברדו]
 14 ק שלחיה הראש בק (מהלך) לא לכישונה ק לכישנה ב לכישנה

- יהודים וכראשם ר' שנתי הרב ור' שלמה ור' יעקב — ומשם
 דרך שני ימים בים לעיר סילוסקי שבנה (ל) סילוקוס המלך אחד
 מארבעה סריגי יון שקמו אחרי אליכ[ס] נדרום והיא עיר גדולה
 מאד ובה כמו חמש מאות יהודים. ושם הרב הגדול ר' שמואל
 ובניו תלמידי חכמים והוא שם ממונה על היהודים תחת יד המלך.
 5 ור' שבתי חתנו ור' אליה ור' מיכאל. ושם גלות על היהודים והם
 מתעסקים במלאכה ⁶⁴ המשי. ומשם ב' ימים לדמיטריסי ושם
 כמו עשרים יהודים (ורם) [ושם] ר' ישעי' ר' מכיר ר' אליאב.
 ומשם שני ימים לדראמה ⁶⁵ ובה כמו טאה וארבעים יהודים
 10 וכראשם ר' מיכאל ור' יוסף. ומשם מהלך יום לקניספולי ושם
 כמו עשרים יהודים. ומשם דרך שלשה ימים דרך [ים] לאבירו
 היושב[ת] על (שפת [זרוע]) הים [ההולך] מהלך חמשה ימים
 בין ההרים עד מדינת קוסטאנטינו הגדולה והיא ראש המלכות
 בכל ארץ יון הנקראים גראזיאנוס ושם כסא המלך מנוויל
 15 אינפרדורי ושנים עשר מלכים תחת ידו וכל אחד ואחד יש לו

- 1 ק (ר') ק שנתי ב שבתאי לא שבתא
 2 ק (דרך) ק (בים) בלא סלוסקי ק לסילוסיקר [ה] עיר בא סילוקוס
 3 ק סיריגי בא שריגי ל שרידי לקא אלכסנדרום ב אסנדר
 4 ק (מאד) בקאל (הגדול)
 5 ק והוא (שם)
 6 לא שבתאי ק חותניו (?) ק אלייה לאק גלות גדול ליהודים
 7 לא במלאכות (המשי) ק לקמי טורים לא למיטריסי
 8 קב כמו חמשים לאקב / ושם / לאקב [ו]ר' — [ו]ר' ק / אלייה / ב אליב
 9 אלקב לדרמה / ק לברמה / ק"ן יהודים
 10 קב (מהלך) ק לקרישופולי ב לקדשתופולי לא לקנישתולי
 11 קב (דרך) שלשה ק [הים] ב ים ק לאבירו ב לאבירו
 12 קב היושב[ת] קב זרוע קב [ההולך] / ק כהולך /
 13 ק קושטינה ב קוסטנטינה לא קושטנדינה ק ראש[ית]
 14 קב (ב) לכל ב יוון לא גירואינוש קב גריוזי אנוש ק (כסא) ק אמנואל
 לא מנואל
 15 אינפרדור ב אימנואל אינפרדורי ק (ו) כל

ארמון בקוסטאנטיניה ולהם מגדלים ומדינות ושולטים בכל
הארץ ובראשם המלך אפריוס הגדול והשני מינה דמוסטוקין
והג' דומינוס והד' מוקו דוקוס והה' אלקסנס מגיאל ושאר השמות
שלהם כענין הזה ועיר קוסטאנטינו (יש בה) בהקפת העיר יש
5 בה י"ח מילין. חציה על הים וחציה על היבשה. והיא יושבת על
שתי זרועות ים א' שיבוא מים רושיא והאחר מים ספרד. וכל
הסוחרים ⁽⁶⁶⁾ הבאים ⁽⁶⁷⁾ מארץ בבל ו(ב) כל ארץ שנער וארץ
מדי ופרס וכל מלכות ארץ מצרים וארץ כנען ומלכות רושיא
ואונגריא ופסינגי ובוריא וארץ לומברדיא וספרד. והיא עיר הומיה
10 באים אליה בסחורה מכל הארצות בין בים בין כיבשה אין כמותה
בכל הארצות חוץ מבגדר ⁽⁶⁸⁾ העיר הגדולה אשר לישמעאלים.
ושם ⁽⁶⁹⁾ [במה] (לו) של מוספיה ושם הפאפא של יונים מפני
שאינם עונים לדת האפיפיור של רומי. ושם [כמות] כמנין ימות
השנה ויש שם ממון גדול לאין מספר שמביאין אליה בכל שנה ⁽⁷⁰⁾

- 1 ב בקוסטנטינה אק בקוסטנטינה
- 2 קב המלך איפרכוס ק דקשתיקוסי ב דמשתיקוס לא דמשטוקין
- 3 קב קומיאנוס לא דומינוס לא מקדוקוס ק בקד מיגדי ב מיגרוקוס
לא (ו) החמשי איקנמוס מגלי ק אל קיש מאגלי ב אלקשום מיגלי
- 4 ב שלהן בעניין ב (ה) זה קב קוסטנטינה אל קושטאנטינה קב יש בה
[מהלך]
- 5 א מיל(ין) אב [ו] חציה
- 6 ב (ים) ק [ה] אחר לאב רוסיה ק עטיאה אל ואחד קב והאחר מים וכו'
- 7 א ובכל ל מכל ב וכל ארץ שנער בק וארץ ק ומארץ/
- 8 פרס ומדי ב (וכל) ממלכות ק הזלכות [של] בק רוסו ק א/ה
- 9 ב ואננכורה ב ופיסינק וגזרית ק ופיסינקי וכוריאה אל ופסינקי וכוריא
ק/ ובוריא/ בלא לונברדיא [ב] ה ק לומברדיאה ב הומי
- 11 לאק ב(כל) ארצות לא מבגדיד ק מבגדר ב מבגדר ק (העיר הגדולה)
- 12 ב ושם כמה של משה סופה ק כמה ע' [צ"ל ש'] סופיה לא של תוספיה
ב האפיפיור
- 13 ק עולים קלא הפאפא קב רומה לא רומא קב [כמות] ב כמו מניין
לא (ימות)
- 14 ק החמה ק (ל) אין בק [ושנה מס]

- משני איים גדולים ומגדלים וכרכים שיש שם. וכעושר הזה לא נמצא בכל [הבמות] שבעולם. ובתוך [הנמה] עמודים של כסף וזהב ועשישיות של כסף וזהב. יותר ממה שיכול אדם לספר. ושם יש מקום אחד מקום שחוק המלך ⁽⁷¹⁾ סמוך לכותל הארמון הנקרא אי(נ)פירומוי ובכל שנה ושנה עושה המלך שם [ביום ⁽⁷²⁾ תולדות ישו הנוצרי] שחוק גדול. ובאותו מקום מצויירים כל מיני בני אדם שבעולם לפני המלך והמלכה בכל מיני כשוף ומביאים דובים ואריות ונמרים וחמור הכר ומשלחים אותם להתקוטט זה עם זה והעופות כמו כן ולא נראה כשחוק ההוא בכל הארצות. והוא המלך עמנואל בנה ארמון גדול לכסא מלכותו על שפת הים חוץ מן הארמון שבנו אבותיו וקראו בילווראנוס ⁽⁷³⁾ וצפה העמודים והכותלות זהב וכסף צרוף מצוייר בהם כל ⁽⁷⁴⁾ (מצו) (בם כל) המלחמות הקדמונים אשר היו לפניו וגם המלחמות אשר עשה הוא בעצמו. ועשה שם כסאו של זהב ואבן יקרה ועטרת זהב תלויה בשלשלת של זהב על הכסא כמדת ישיבתו ובה

- 1 (ב גדולים) ק שיש שם [ממון הרבה]
- 2 ק בכל (הבמות) העולם בקלא זהב וכסף
- 3 באר שיוכל
- 4 קב ויש שם מקום (אחד מקום)
- 5 ק (הנקרא) בק איפירומוי לא איפירומוי ב (ובכל שנה ושנה)
- 6 לאקב ביום תולדות ישו ב (הנוצרי) שחוק ב (ה)מקום מ(—אדם)
- 7 ק (מיני) קב (ובלא כשוף)
- 8 ק אריות ונמרים ודובים אל אריות ודובים ונמרים ב ומד(—ודובים) קב וחמורי
- 9 ב והעופ (—נראה)
- 10 ב אמנואל ק אמנואל אינפראדורי וכנה ב ג(—על)
- 11 בק חוץ / ק והוא / מן הארמונים קב וקרא שמו לא וקרא אותו ב בלכירוש ק בלכירוש אל בלכירוש
- 12 ב (—והעמודים) ק (והכותלות) אל והכותלות לאקב וציוקב בהם (כל)
- 13 קב (ה)מלחמות ב לפניו (—אשר)
- 14 קב שעשה קב כסאו (ו) ק באבן לאב ואבן
- 15 בק [עשה] תלויה קב ישיבתו [תחתיה]

ח

מרגליות שאין אדם יוכל לשער דימיהם כי בלילה אין צריכים שם
 נרות כי הכל רואים מאיר המרגליות אשר הם מאירים להם עד
 מאד. ושם (ע[ב]) נינים ⁷⁵ שאין אדם יכול לספר אותם.
 ומביאים מכל ארץ יון כל המכס בכל שנה ושנה וממלא ממנה
 5 מגדלים מכנדי משי וארגמן וזהב ולא נראה ככנין ההוא וכעושר
 ההוא בכל הארץ. ואומרים כי המס של מדינה עצמה עולה
 בכל יום עשרים אלף זהובים בין שכירות החניות והשווקים
 ומכס הסוחרים הבאים בים וביבשה. והיונים אנשי הארץ
 עשירים גדולים בזהב ובמרגליות והמה הולכים מלובשים כנדי
 משי ומשבצות זהב באריגה ובריקמה על לבושיהם ורוכבים על
 10 סוסים ודומים לבני מלכים. והארץ רחבת ידים מאד בכל מיני
 מגדים וגם לחם ובשר ויין הרבה מאד ולא נראה בכל הארץ
 כעושרם. והם בעלי חכמה בכל ספרי היונים ואוכלים ושותים
 איש תחת גפנו ותחת האנהו. וסוחרים ⁷⁶ מכל לשונות הגוים
 15 הנקראים להם [ל]עזים ללחום עם השלטון ⁷⁷ [מסעד] מלך

- 1 א [שום] אדם אלב דמיהן / ק כמותן
- 2 קב אשר יתנו אורם (להם—מאד)
- 3 קב בניינים קב לספור
- 4 ק (יון) בק כל המס אל המכס לאקב מכנדי
- 5 בק ככנין אל הכנין אל העושר
- 6 אל [ה]מריגה קב (עצמה)
- 7 ק [ויום] ב שנה ושנה בק והשווקים
- 8 ומכס הסוחרים ק (הבאים) בק והיוונים
- 9 א ומרגליות קבלא והם (ה) בק לובשים מלבושים / ב הולכים מלובשים / ככנדי
- 10 לאקב ברקמה
- 11 קב (על) סוסייהם בק [הנה] רחבת
- 12 ב כנדים וגם [ע"ל מגדים] ב (הרכה מאד ו—) ק (מאד) לא ולא נראה
 בכל הארץ כעושרם ק (ולא—בכל) ב לא נראה כעושרם בכל הארץ
- 13 קב (והם) / ושם / קב היוונים
- 14 לאב ושוכרים מכר ב [ה]לשונות ק ומדברים בכל לשונות
- 15 בק (להם) לאקב לעזים ק השלטון [מסעד]

התיגרמים והם הנקראים טורקים מפני שאין להם להט לב
 למלחמה והמה נחשבים כנשים אשר אין בם כח לעצור. ואין
 (78) יהודים בתוך המדינה כינם כי העכירום אחר זרוע ה(מ)ים
 זרוע ים סופיא מקיף עליהם מצד אחד ואינם יכולים לצאת
 5 אלא דרך ים בסחורה עם בעלי המדינה. ושם כמו אלפים
 יהודים רבנים (79) ומהם כמו חמש מאות קראים בצד אחד,
 וביניהם ובין הרבנים שהמה תלמידי חכמים מח[י]צה. ובראשם
 ר' אבטליון הרב [ור' עובדיה] ור' אהרן כוספו ור' יוסף סרגינו
 ור' אליקים [ה]פרנס. וביניהם אימנים של בגדי משי וסוחרים
 10 הרבה ועשירים גדולים. אבל אין מניחים שם יהודי לרכוב על
 סוס חוץ מר' שלמה המצרי שהיא רופא למלך ועל ידו מוצאים
 היהודי ריוח גדול בגלותם כי בגלות ככר הם יושבים והשנאה
 רבה עליהם ע"י הבורסקים עובדי העורות שמשליכים המים
 המטונפים שלהם בחוצות לפני פתחי ביהם ומלכלכים (81) [מגרש]

- 1 בק (ח) תיגרמים ק (הנקראים) קב חור ב [כוש] לא טורקים קב להם לב
 מלחמה לא להם להב לב למלחמה
- 2 לאקב והם (ה) בק (אשר) קב שאין בהן
- 3 בקלא [ה] יהודים ק (בתוך) קב בינ[י]ה]ם בק העכירו אותם אחר אל
 המים קב הים
- 4 ב וזרוע יד רוטי [ה] מקיף ק הים אל ים אלק שופיא / ה רוסיא / מקיף
- 5 ק [ה] ים ב לסחור קאל לסחורה ב ה(מ)דינה
- 6 ק (ומהם—ובראשם)
- 7 ב וביניהם סחיצה ב (שהמה) אל שהם(ה)
- 8 ק (היב) בקלא [ור' עובדיה] ב אהרן בכור שורו ק ור' יהודה דורשינו
 לא אהרן כושפו / א כושפ / ב שירגירו ק שירגינו לא שרגינו
- 9 קבלא [ה] פרנס ק (של) בק (בגדי)
- 10 קב ועשירים הרבה(גדולים) בק (אכל) ואין בק ליהודי אב ס
- 11 ק [הרופא] מצרי מפני רפואתו המלך ב ידו ב מוצאין
- 12 קב ורוב שנאה שביניהם ה / יש ביניהם /
- 13 ע"י בק הבורסקין ב שמשליכון—
- 14 ב המטונפים ק (לפני) בק פתח אלקב ומלכלכים / ב—בין / לא (מגרש)

(⁸²) היהודים ועל זה שונאים היונים כל היהודים בין טוב ובין רע כי מכבדים עולם עליהם ומכין אותם בחוצות ומעבירים אותם בפרך. אבל היהודים הם עשירים ואנשים טובים בעלי חסד ומצות (מ[ו]) סובלים הגלות בעין יפה. ושם המקום שדרים (בה[ו]) היהודים פירא. 5

ומשם שני ימים דרך ים לודנרוסאמו ושם קהל מישראל כארבע מאות ובראשם רבי משה, ר' אביה, ר' יעקב. ומשם שני ימים לגליפוני ושם כמו מאתים יהודים; ובראשם ר' אליה קפיד ור' שבת וזטרה ור' יצחק מגאש ובלשון יון קוראים למגדל (^{82*}) מיגאש. ומשם שני ימים לקאליסי ושם כמו המשים יהודים ובראשם ר' יהודה, ר' יעקב ור' שמעיה. ומשם שני ימים למיטולי מאי הים ושם (⁸³) באי(ם) קהלות מישראל (⁸⁴) מעשרה מקומות. ומשם שלשה ימים דרך [ים] (⁸⁵) לחיקה ובה כמו ארבע מאות יהודים ור' אליה ור' תימן ור' שבת בראשם. ושם

ט

- 1 קב על כן ב את (כל) היהודים ק בין רע
- 2 בק (כי) ומכבדו ק (ומכין - בחוצות) ב ומעבדו ק ומעבדו
- 3 ב [הם] היהודים אלק הם עשירים ב (הם)
- 4 לאקב וסובלים /ב - יו/ קב [עול] קב (ה)גלות ק (ו)שם
- 5 ב /כו/ לא בה בק פיירה
- 6 ב דרך ים מהלך שני ימים לרודוסוס ק ב' ימים (דרך ים) לדוקטיאוס לא לרודוסמו
- 7 ק כמו ת' לאקב ור' - ור'
- 8 ב לקיפולי ק לרפולי לא לג [א]ליפולי
- 9 לא קפיד ב קפיר ק (-) ב שבתאי קלא שבתאי ק דוטרא לא זוטרא בקאל מיגש ב ובלשון לעו קב קורין
- 10 ב (למגדל - ומשם) א (ובלשון - ומשם) קב לקילש לא לקלאש
- 11 ב (ובראשם - ומשם) ק ר' יעקב ור' יהודה (ור' שמעיה) לא ור' ור'
- 12 ב לא ק /להר/ בק מיטולי לא מיטולון קב באים ל באי(ם) ב (מעשרה - ומשם) לק בעשרה
- 13 קב דרך[ים] לא [ים] ב לאזיוו ק לאפינו א לחיכה ל לאי כא [וכן צ"ל]
- 14 ב (יהודים ו-) בק אליה הימן ור' שבתא קאל /שבתאי/

ימצאו אילנות שלוקטים ממנו הפצטיציי. ומשם ב' ימים לאי סומי ובה כמו שלש מאות יהודים ובראשם ר' שמריה ור' עובדיה ור' יואל. ושם באי(ם) קהלות רבות מישראל. ומשם ג' ימים דרך ים לרודים ובה כמו ארבע⁸⁶ מאות יהודים ובראשם ר' אבא ור' חננאל ור' אליה. ומשם ארבעה ימים ל(ר[ק]) ופרוס⁸⁷ ושם יהודים רבנים וקראים ועוד יש שם יהודים מינים כפרוסים והם אפיקורסים וישראל מגדים אותם בכל מקום והם מחללים ליל שבת ומשמרין ליל ראשון. ומשם שני ימים לקוקוס⁸⁸ היא תחלת ארץ אדום הנקראת ארמיניא והיא תחלת ממשלת טורוס בעל ההרים מלך ארמיניא המולך על מדינת⁸⁹ הדוכיא ועד ארץ התונרמים והם נקראים טורקוס. ומשם שני ימים למיל משטיירו היא תרשיש היושבת על הים. עד הנה מלכות היוונים הנקראים גריגים. ומשם שלשה ימים לאנטוכיה⁹⁰ הגדולה היושבת על נהר⁹¹ פייר הוא נחל

- 1 קבלא [ה] אילנות בק שילקטו בה ב (המצ—דרך) ק המוציטיפי לא המצטיקי ק לא [צ"ל לאי] סמו ב לאי כמו לא לאיסמו
- 2 ב (כמו) ק [ר' אבא] ר' שמריה
- 3 ב (ור' עובדיה ור' יואל) בק באים לא באיים
- 4 קב (דרך) ב [ב]ים — (ארבע) ק / לים / ק לרודיש לא לרודוש ב (ובה כמו)
- 5 ב ומשם — (וס) ק לקורמוס ל לכיפרוס א לדופרוס
- 6 ל (וקראים) / וקבוץ / (ועוד יש שם בק מינים) [נקראים]
- 7 ל קפרוסין ב (קפרוסים והם) ק (וישראל) קב מנדון
- 8 ב שנת — (שון) ק ושומרין ליל ראשון ב [מוצאי שבת] בק ארבעה ימים
- 9 א לב לקוקוס ק לקוקוס ב תחלת — קראת ק ארום ל ארם ב ארמיניאה
- 10 א טורוש ב ארמיניאה — (המולך)
- 11 קב עד ב תרוניה ק תרוביא לא הדוכיא ב (ועד) בק (והם) ב הנקראים) תורכוש ק הנקראים תורטוש לא הם הנקראים טורקוש
- 12 בק למלמישטרושי לא למלמישטרש
- 13 בה [ו]ער ק (היווני' הנקראים) ב גריגוש ק גריגיש לא גריגיש בק שני ימים
- 14 לאנטוכיא בקלא פור

יבוק היורד מהר הלבנון ומארץ חמת והיא העיר הגדולה
 שבנה אנטיוכוס המלך. ויש על המדינה הר גבוה מאד והחומה
 מקפת ההר ובראש ההר מעין ושם אדם ממונה על המעין
 ומשלח את המים בגשרים תחת הקרקע אל בתי הגדולים
 אשר בעיר ומצר העיר האחד מקיף אותה הנחר והיא עיר
 5 בצורה ממשלת⁹²) פריצים אמונטי אפוטיוון הפאפא ויש בה
 כמו מנין של יהודים והם אומני הזוכית ובראשם ר' מרדכי,
 ר' חיים ור' ישמעאל. ומשם שני ימים לליגה היא לודקייא⁹³)
 ובה כמו מאתים יהודים ובראשם ר' חייא ור' יוסף. ומשם שני
 10 ימים לגיויל⁹⁴) היא בעל⁹⁴) גר תחת הר הלבנון הסמוכה
 לאומה שקוראין לה אל חסיטן ואינם מאמינים בדת הישמעאלים
 אלא לאחד שחושבים איתו כמו נביא באננט⁹⁵) וכל מה
 שיאמר להם יעשו אם למות אם לחיים וקוראים לו (חיך)
 [שיך] אל חסיטן והוא הזקן שלהם ועל פיו יצאו ועל פיו יבואו
 15 כל אנשי ההרים ומקום ישיבתו בעיר קדמוס בארץ סיחון היא

1	ק נהר יבוק א (ו) מארץ ק צמית (ו) היא
2	בק הר גדול (מאד)
3	ק מוקפת בק [את] ההר ק מגדל ק (אדם)
4	ב בעשרים מקומות תחת אלק בגשרים תחת
5	אל האחר ק נהר [גדול]
6	בה [מאד] קב פרינצפו / ק פרינץ כו / אמונת (ק) — הפינבוין ס / הפיטטוס / האפיטור / ק הפפא / ל פרינצי באמונת הפוטיבין הכבא א פריצ ל אמונת הפיטיבין הפפא
7	ב עשרה יהודים לא מנין / ק מ' / מישראל (ק ובראשם—ומשם)
8	בלא ור' — ור' ב שמואל ב (היא) לרקיא ק היא לודקיא
9	בק מאה ק (ובראשם—ומשם) לא (ובראשם) ב ובראשם ב חיים
10	ב לגבאל לאק / לגיבל [וכן לפנינו בסמוך] / לאב הסמוכה / ק וסמוכה /
11	בק / אותה / ק (אל) לאקב השישין
12	ק לאחר שאין חושבין אותו קב (כאננט) ל כרמט א כנכט
13	ק ונקרא ⁹⁶) אותם
14	לאקב שיך איל השישין [עו' שורה י"א]
15	ב ישיבתם קבא היא בעיר קדמוס ק / קדמוס / ק (בארץ)

- קדמות ⁹⁷) והם בעלי אמונה ביניהם על הסאמר הזקן שלהם ומפחדים בכל המקומות מהם מפני שהורגים את המלכים במסירה. ומהלך ארצם שמונה ימים; והם נלחמים עם בני אדום הנקראים פראנקים עם השולטן טריפולי היא טרנויובלוס של שאם. בימים ⁹⁸) ההם הרעיש[עה] הארץ של טריפולי 5 וכסה הרבה מן הגוים ומן היהודים כי נפלו הבתים והחומות עליהם והיתה מפולת [גדולה] באותו זמן ובכל ארץ ישראל [ו] מתו יותר מעשרים אלף בני אדם בימים ההם. ומשם מהלך יום לגיבל ⁹⁹) האחרת שהוא גבול בני עמון ושמה כמו חמש מאות ¹⁰⁰) יהודים והיא ממשלת שבעת הגינוסין והשלטון שלהם גליאנוס אמביאנוס 10 ושם מצאו מקום הבמה שהיא לבני עמון בימים ההם ושם שיקין בני עמון יושב על (קדרגא ¹⁰¹) [קטרא] הנקרא כסא והוא עשוי מאבן מצופה זהב ושתי נשים יושבות מימינו ומשמאלו מזה אחת ומזה אחת ומזבח לפניו שהיו מזבחים ומקשרים לפניו בזמן בני עמון. ובה כמו מאתים ¹⁰²) יהודים ובראשם 15

- 1 ק אמנה ב (ביניהם)
 2 ב ופחדים ק ומפחדים לא ומפחדים
 3 ב במסירות לא במסירה ק שני ימים ב על בני אדום
 4 לא פראנקוש ק פראנקוס ב [ו] עם ב טרובלוס ק טרבלוס לא טראבלוס
 5 בק אל שאם בק [ו] בימים הראשונים רעה בק טריפול
 6 קב ומתו רבים / ק מן הגוים הרבה / ב ומישראל אל וכסה הרבה מן הגוים ומן היהודים
 7 ק מפלה בק [גדולה] בק [ה] זמן [ב] בהם בק [ו] מתו
 8 לא אלפ[ים] ב (בימים ההם)
 9 ב שהיא בק ושם (ה) אלב מאה וחמשים ק קכ"ו
 10 קב היינוכין / ק הייגובני / לא הגינוסין / א הגינוסין / בק שלהם [קורין אותן] / ק אותם / ב גלאם אנבריו ק גילילמו (אנבריו) לא גליאנוס אינבריו
 11 ב (מקום) ב שהיתה ק שהיה לא שהיא
 12 בקלא שקין ב קתריגא ק קתריגה לא קטריגה / ק קטריגה /
 13 אל [ו] מצופה
 15 ק (ובראשם — והיא)

ר' מאיר, ר' יעקב ור' שמחה. והיא על שפת הים של ארץ ישראל.
 ומשם שני ימים לברומי היא בארות ⁽¹⁰³⁾ ושם כמו חמשים
 יהודים ובראשם ר' שלמה ור' עובדיה ור' יוסף.
 ומשם מהלך יום אחד לצידה היא צדון ⁽¹⁰⁴⁾ והיא
 עיר ⁽¹⁰⁵⁾ גדולה ובה כמו עשרים יהודים. וקרוב מהם כמו
 עשרה מילין אומה אחת נלחמים עם אנשי צידון והאומה
 נקראת דוגיאין ⁽¹⁰⁶⁾ והם ⁽¹⁰⁷⁾ הנקראים פאגאני כופרים ואין
 להם דת ויושבים בהרים גדולים ובנקיקי הסלעים ואין מלך ושר
 שולט עליהם כי מעצמם הם יושבים בין ההרים והסלעים ועד
 הר חרמון גבולם מהלך ג' ימים. והם שומפי ⁽¹⁰⁸⁾ זמה והוא
 לוקח את בתו ויש להם חג ⁽¹⁰⁹⁾ אחת בשנה וכאים כלם
 אנשים ונשים לאכול ולשתות ביחד וחולפים נשתיהם כל אחד
 ואחד עם חברו ואומרים שהנפש בעת יציאתה מגוף אדם
 טוב נכנס בגוף ילד קטן הנולד באותה השעה שתצא הנפש מגופו

- 1 באל ר' — ור' ק (של) / כמו/
- 2 בק לבירות לא לבירוש
- 3 ב ור' עובדיה ק (ובראשם — ומשם)
- 4 בק (מהלך) לא לציידא ק לסידה בק [ו] היא בק צ[ו]דון
- 5 ק מהם (כמו)
- 6 בק (אהת) ק בני צידון ב [היא] האומה לאק והאומה
- 7 ב (הנק)ראת ק נקראים ב כרויאן ק דרוינין א דוגיאין ל דרויאין
- 8 בק (הנקראים) קב פגנוש / ק פגשגום / לא פגאנוש ב (כופרים)
- 9 בק [שום] דת ב (הסלעים) ק ואין שר שופט
ב (ואין—עליהם)
- 10 ב וע[ר] הר חר[מון] ב גבול[ם] ב (מהלך ג' ימים) בקאר שטופי / קב זימה /
- 11 בק [ולוקחים] אחיותיהם ואב / לק והאב / לוקח א והוא בק (את) ב (ויש
להם) בקלא אחד ב (כשנה — כולם)
- 12 ב ומתחלפים ק והולכים בק נשיהם
- 13 ב (ואחד) ק (עם חברו) ב עם חברו) ב (ואומרים שהנפש) בק יציאותה
מן [ה]גוף ב [של] אדם
- 14 ב תיכנס בגוף הכלב והחמור ול—) שתצא הנפש מגופו קלא תכנס בגוף
ילד ק (קטן) הנולד באותהשעה שתצא הנפש מגופו

ואם אדם רע הוא תכנס בגוף הכלב או בגוף הבהמה
 זה דרכם כסל למו. ואין ביניהם יהודים כי אם באים
 ביניהם¹¹⁰) בעלי אומנות ובסחורה וחוזרים לבתיהם. והם
 אוהבים היהודים. והם קלים לעלות על ההרים ועל הגבעות ואין
 אדם יכול להלחם עמם. [ומשם¹¹¹) חצי יום צרפתה אשר לצידון].
 5 ומשם מהלך¹¹²) יום לצור החדשה והיא עיר טובה
 מאד ונמל הפורטו¹¹³) שלה בתוך העיר ונכנסות הספינות
 בתוך שני מגדלים ובלילה ישליכו בעלי המכס שלשלת של
 ברזל בין מגדל ומגדל ולא יכול אדם לצאת לא באניה ולא
 בשום¹¹⁴) דרך לגנוב דבר מן הספינות; ואין גרב או פורטו
 10 כנמל ההוא בכל הארץ כמוהו. והיא עיר יפה ובה¹¹⁵) כמו
 ארבע מאות יהודים וביניהם חכמי תלמוד ובראשם ר' אפרים
 מצרי דיין ור' מאיר מקארקשונה ור' אברהם ראש הקהל. ויש
 ליהודים שם ספינות בים ושם אומני הזכוכית הטוב הידוע

- 1 ב ואם הוא אדם רע תיכנס בגוף הכלב והחמור
- 2 ק [וזה ב (וזה — למו)]
- 3 בקאר [וצבעים] ויושבים ביניהם באומנות ובסחורה / ב ויוש בים—ובסחורה)
- 4 בא ליהודים ק (יהודים) ק [כצכאים] ברא (לעלות) ב (ועל—ואין)
- 5 בק עט[ה]ם בק [ומשם—לצידון] / ק ומשם לצרפתה—חצי יום /
- 6 ק ומשם (מהלך) חצי יום לצור ב (ומשם—לצור)
- 7 א הפורט בק (הפורטו ל (בתוך העיר) ב (ונכנסות—ובלילה)
- 8 ק בין שני מגדלים בתוך העיר ב (בעלי—שלשלת) ק המס
- 9 בק יוכל
- 10 בק (דרך) / דבר / ב (לגנוב—הספינות) בק [בלילה] ב ולא נמצא כנמל
 ק ואין כנמל א ואין גרב או פורט כנמל
- 11 בק (כמוהו) ק ובתוכה כמו
- 12 בק ת"ק ב (וביניהם) א ובניהם ק תלמידו ב (תלמידו) חכמים
 בתלמוד ק (ובראשם—הקהל)
- 13 ב מצר ב (מקארקש) ונה
- 14 בק ויש להם שם ספינות ליהודים בק ושם [יהודים] ב (הזכוכית
 ה זכוכית בק (הידוע)

[הנקרא זכוכית] ⁽¹¹⁶⁾ צורי החשוב בכל הארצות. ושם ימצא
 הצוקרו הטוב. ועולה אדם בחימות צור החדשה ורואה צור
 המעטירה אשר כסא אותה הים. והיא רחוקה מן החדשה
 כזריקת אבן. ואם ירצה אדם לבוא באני בים רואה המגדלים
 והשווקים וחחוצות והארמונים בקרקע הים. והיא צור החדשה
 עיר סחורה באים אליה מכל מקום. ומשם יום אחד לאקדי ⁽¹¹⁷⁾
 היא עכו ⁽¹¹⁸⁾ אשר היתה לנכול אשר ותיא^התחלת אוץ ישראל
 והיא יושבת על הים הגדול ושם נמל גדול שקוראים אותו
 פורטי לכל [התועים] ⁽¹¹⁹⁾ ההולכים לירושלם בספינות. ויורד
 לפניו נהר הנקרא נחל ⁽¹²⁰⁾ קדומים ושם כמו מאתיים ⁽¹²¹⁾
 יהודים ובראשם ר' יצחק ר' יפת ⁽¹²²⁾ ר' יונה ⁽¹²³⁾. ומשם
 שלשה פרסאות לניפים היא גר ⁽¹²⁴⁾ החפה אשר על שפת
 הים ומצד אחר הר הכרמל עליה; ובתחתית ההר קברי ישראל
 רבים. ושם בהר מערת אליהו. ועשו שם שני בני אדם במה וקראוה
 סאנמו אליאם. ובראש ההר נכר מקום מוזכר ההרום שרפא ¹⁵

יא

- 1 בק הנקרא זכוכית / ק צירי / ב ככל (?)
- 2 ב האסוכר ל הסיקר א הצוקר בק הטוב / כי שם ציבעין / ק זורעין / אותו
 ובגין / ק ובאים / מכל הארצות לקנותו ק [כי הצקרו המוב] ב צור
- 3 הקדומה בק (זוזיא)
- 4 בק לבא ק הים
- 5 ב [עיר] צור
- 6 ק (אחד) בק לאקדי / ק לאקדי
- 7 ק היה בק כגכול
- 8 ק (הגדול) בק הנמל הגדול (שקוראים — לכל) לא שקורין (אותו)
- 9 בקר התועים
- 10 ק (נהר) ב [ה]נהר
- 11 ק (ובראשם — יונה) בא ר' צרוק זר' זר' לא [ז"ל]
- 12 בל לכיפש ק לקיפש א לניפש ב (גר) בק החפר ל גת החפר
 בק (אשר) על שפת הים
- 13 ב [שם מ]קברי
- 14 ב אליהו [צ"ה] / לאק ז"ל / ק (שם) בק (שני)
- 15 בק שאן / ק שנת / אליאש לא שנט אליש / א א"יה / אבק ניכר בק שריפא

אליהו בימי אחאב והוא מקום המזבח עגול¹²⁵) כמו ארבע
 אמות ובתחתית ההר יורד נחל קישון בצדו. ומשם ארבע
 פרסאות לכפר נחום והוא כפר נחום והוא מעין¹²⁶) מקום על
 הכרמל.¹²⁷) ומשם ששה פרסאות לסצאריא היא גת אשר
 5 לפלשתים ושם כמו עשרה יהודים ומאתים כוחיים הם היהודים
 השמרונים הנקראים סמריטאנים והיא עיר יפה וטיבה מאד
 על הים מבנין קיסר אינפירדורי¹²⁸) המלך וקרא שמה קיסיריאה.
 ומשם חצי יום לקאקו היא קעילה¹²⁹) ואין בה יהודים. ומשם
 חצי יום לסרגיגר¹³⁰) היא לוו ושם יהודי אחד צבע.
 10 משם יום לשבשת³¹) היא שומרון ועדין נכר שם ארמון אחאב
 מלך ישראל והיא היתה עיר בצורה מאד כהר ובה מעינות
 וארץ נחלי מים גנוה ופרדסים וכרמים וזיתים ואין שם יהודים.
 ומשם שני פרסאות לנאפילום היא שכס כהר אפרים ואין שם
 יהודים. והיא יושבת בעמק בין הר גרזים והר עיבל ובה כמו
 15 מאה כותיים שומרים תורת משה לכדה וקוראים להם

- 1 א אליהו [ז"ל] אבק [ה]עגול
- 2 בק אמות [הנשא] ובתחתית
- 3 בק לכפר נאום והוא כפר
- 4 הנחום / ק נחום / והוא מעון מקום (על) [ב נכל] הכרמלי ל מקום[ו]
- 5 בק לשיזיריאה ק / לשיזיריאה / לא לשיזיריאה
- 6 ב מאתים יהודים ק י בק [ו]הם
- 7 ב שמרתנוש ק שמרטינט לא שמרטיניש בק (מאד)
- 8 ק [שפת] הים בק (אינפירדורי) א אינפירדור ל [מכנין הורדוס המלך וקרא שמה קיסריה על שם האינפירדור הקיסר] בק קיסיריאה
- 9 בק [היא]
- 10 בלשרגט קלשרגילאלשרגורג בקא[ו]היא בקקוד ק(ושם יהודי—לשבשת)
- 11 ב (ועדין) בק ושם ניכר ק / צדיין / בק [בן דמרי]
- 12 בק (מלך ישראל) [חרב] בקא כהר מאד בק [והיא] ארץ
- 13 ב [ו]גנות בקא וזתים
- 14 ב לנפלוש ק לנפליש לא לנכילש
- 15 ק (בעמק)
- 16 ב אלף כותים שומרים ק אלף יהודים הנקראים כותיים [והם] בק משה [ע"ה] וקוראין ב להן

סמאריטאנים ויש להם כהנים מזרע אהרן הכהן וקוראים להם אהרניים ואין מתחתנים עמם אלא כהנים עם כהנים שלא יתערבו עמם, אבל הם כהני תורתם ועושים זבח ומעלים עולה בכנסת שלהם בהר גרזים. והם אומרים כי הוא בית המקדש ומעלים עולה ביום פסח וכימים טובים על המזבח שבנו בהר גרזים מהאבנים שהקימו בני ישראל כשעברו את הירדן. והם אומרים כי הם משכמ אפרים. וביניהם קבר יוסף הצדיק בן יעקב אבינו שנ' ואת עצמות יוסף (וכו').⁽¹³²⁾ ואין להם ג' אותיות אלו: ה'. ח'. ע'. ה' מן אברהם אבינו ואין להם הוד. ח' מן יצחק אבינו ואין להם חסד; ע' מן יעקב אבינו ואין להם ענוה.⁽¹³³⁾ ומקום אלו האותיות משימים א' ובוזה הדבר נכר שאינם מזרע ישראל. כי הם יודעים תורת משה חוץ מאלו השלש אותיות ושומרים עצמם מטימאות מת ועצם וחלל וקבר.

- 1 בק שמרתנוש/ק שמרתנוש/ לא שמריתנוש ב (אהרן הכהן) לא הכהן [ע"ה]
- 2 ב אר נים ק אהרנים בק עמ(ם) (הכותיים) ק (עם)
- 3 בק עמ[ה]ם לא עמם
- 4 ק [ובהר עיכל] בקלא [כמו שכתו' בתורתם/לא בתורה] ונתת את הברכה על הר גרזים. [דברים י"א, כ"ט] ב בית המקום [כ"ה]
- 5 ב (כיום פ') ק המזבח (שבנו—גרזים) מן האבנים שהקים יהושע ובני ישראל בעברם בירדן ב [אשר] בנו —
- 6 בהר גרזים [כמו שכתו' בתורתם (חסד)] על הר גרזים מן האבנים שהקים יהושע ובני בירדן
- 7 ב (והם אומרים) בק (הצדיק)
- 8 לאבק אבינו [ע"ה] ב (שנ'—יוס)ף בק וגו' קברו כשכס. [יהושע כ"ד, ל"ב]
- 9 בק (אלו) קב ה"א וחי"ת ועי' /א ה' וח' וע' / ב (ה'—ואי)ן ק (אבינו) ק שאין בק להן ק הוא ( )
- 10 מ(ן) יצחק (אבינו) שאין בק מ(ן) יעקב (אבינו) שאין
- 11 ב (להם—ומקום) קלא ומקום /בק אילו/ בק משימים א' אל"ף בקלא [נכר]ים
- 12 ב (ישראל—יוד)עים
- 13 ק (השלש) ב (מטומאת—ועצם) בק [אדם] וחלל

והבגדים שלובשים בכל יום מסירים מעליהם בשעת לכתם לבית
 הכנסת שלהם ורוחצים גופם במים ולובשים בגדים אחרים וכן
 מנהגם בכל יום. ובהר גריוזים מעיינות ופרדסים והר עיבל יבש
 כאבנים וסלעים. וביניהם בעמק עיר שכם. ומשם ארבע פרסאות
 5 להר הגלבוע וקוראים להם אדום מונטו [גלבואי] ¹³⁴ והיא
 ארץ יבשה מאד. ומשם חמשה פרסאות לעמק ¹³⁴ אילון
 וקוראי' לו אדום וואלי דלינא. ומשם פרסה אחד להר המוריה
 לגארן דוד ¹³⁴ היא עיר גבעון הגדולה ואין שם יהודים. ומשם
 שלשה פרסאות לירושלים היא עיר קטנה ובצורה תחת שלש
 10 חומות ובה אנשים הרבה יעקובים וארמים יונים גורגרים פראנקים
 מכל לשונות הגוים; יש שם בית הצביעה שקונים אותו היהודים
 בכל שנה מהמלך שלא יעשה שום אדם צביעה בירושלם כי אם
 היהודים לבדם. והם ¹³⁵ מאתים יהודים דרים בפאת המדינה

- 1 ק (וה) בגדים ב בעוד יום ב (בשעת—כ) ניסתם ק בשעה שילכו בבית כניסתם
- 2 בק (שלהם) ב גופן ב וכך
- 3 ב (מנהגם—יום) ק (כ) כל הימים בק [יש בו] מעיינות [וגנות] ק ו[כ]הר
ב (יבש כאב) נים (וסלעים)
- 4 ק כאבנים ובסלעים. ב [ה] עיר
- 5 ב (הגלבוע וקוראי)ם בק לו ב סונת גלבואי ק מונטו לבואי לא מונטו
גלבוי
- 6 ב חמשה[חסר] בית והיא כפר ואין בה יהודים ומשם שתי פרסאות לעמק אילון
- 7 ב (לו) /לא אותו/ ב בר דלונאי ק באלב. לינה בהלא אחת בק למהור
מריא לגרנר /ק לגרנד/ (דוד) ל (להר המוריה)
- 8 לא לגראן דוד ב (עיר) בק (שם) /בה/
- 9 בלא שלשה(ה) ק ב' ל [להר המוריה] לירושלם
- 10 בק ואנשים בה הרכה ב [וקוראים להם הישמעאלים] ב יעקיבין
ק יעקובינו לא יעקובין ק (וארמים) /וארומים/ בקלא [ו] יונים /ב ויוונים/
בקאר [ו] גורגרים /לא וגורגרין בק [ו] זרנקיש
- 11 ב [ו] מכל ק הלשונות בק הצביעות בלא שקינין
- 12 בק מ[ו] המלך ק (בירושלם) ק (כי אם) /אלא/
- 13 בק [כמו] ק /ר' ק (כפאת)

תחת מגדל דוד. ובחומות שבמגדל דוד הבנין הראשון של יסוד
 כמו עשר אמות מבנין הקדמונים שבנו אבותינו והשאר בנין
 ישמעאלים. ואין בכל העיר בנין חזק יותר ממגדל דוד. ושם
 שני בתים [אחד] ¹³⁶) איספיטאלי ויוצאים ¹³⁷) ממנה ארבע
 מאות פרשים ושם ינוחו כל החולים הבאים שם ונוהגים להם
 כל ספוקם בחייהם ובמותם. ובבית ¹³⁸) השני קוראים אותו
 ספיטאלי סאלמוני והוא ארמון שעשה שלמה המלך. ושם חונים
 בספיטאלי ויוצאים ממנה ארבע מאות פרשים בכל יום למלחמה
 חוץ מן הפרשים הבאים מארץ פראנקים ומארץ אדום ונידרים
 על עצמם ויעמדו ¹³⁹) ימים או שנים עד מלאת נדרם. ושם
 הבמה הגדולה שקוראים אותה [שפולקרי. ¹⁴⁰] קבר אותו האיש
 שהולכים כל התועים אליו. ויש בירושלם ארבעה ^{140*}) שערים
 שער הקורי' שער אברהם ושער דוד שער ציון ושער יהושפט
 לפני בית המקדש שהיה מימי קדם. ושם טימפלו רומאני ¹⁴¹)

1	בקלא דרים תחת מגדל דוד ב ובחומה א ובחומת ב הבניין
2	בק מבניין ק בניין ב [מ]בניין
3	בק [ה]ישמעאלים ב (בנין) /מקום/
4	לא שתי בק [אחד] לאשפיטאל /ק האספיטאלי/ לא (אחד) אשפיטליו בק
5	ממנו ב' וניתנין
6	ב בחייהם ב והבית ק ובית שני לא ובבית שני בא קוראין ק [ש]קוראין ק (אותו)
7	בק טינפולי /ק טמפלו/ שלמון לא שפתלי שלמון בק (ו) הוא [ה]ארמון
8	בק (ה)מלך [ישראל] ב [ע"ה] ק (חונים)
9	ב (בספיטליו) /הפרשים/ ק הטמפלי לא בשפיתלי ק ומוצא" [צ"ל ויוצאים] ב מהם ה משם לא ממנו בק שלש מאות
10	בקלא פרנקוש ב ונדרין על עצמן ק ויורדים ויעמדו
11	ב/שעיכוד/ בק [שם] ימים
12	בקלא שקורין ב שיפורקי לק שלפוקרי א שפולקרי ב [ושם] [ג]קבר
13	א שהולכין בק התועים א הנודרים אליו /ק שם/
14	בק שער (הקורי') בקא אברהם בקאל [ו]שער ציון ב גושפט בק [הוא] ב [שער יהושפט]
15	בקא כימי קבלא טמפלי /בטינפולי לאטמפלו/ דומינוק דומני ב דומיני

והוא היה מקום המקדש ובנה עליו ¹⁴²) עמיר בן אלחטב במה גדולה ויפה עד מאד, ואין מכניסים שם גוים ¹⁴³) שום צלם ולא שום תמונה אלא שבאים להתפלל תפלתם. ולפני אותו מקום כותל מערבי אחד מהכותלים שהיו במקדש, בקדש הקדשים וקוראים אותו שער רחמים ולשם באים כל היהודים להתפלל לפני הכותל בעזרה, ושם בירושלם בבית שהיה לשלמה ארוות סוסים אשר בנה שלמה בנין חזק מאד מאננים גדולים ולא נראה כבנין ההוא בכל הארץ. ושם נראה עד היום הזה הבריכה שהיו שוחטים בה זבחיםם. ¹⁴⁴) [ב(ו)] כל היהודים שם כותבי' שמם כל אחד ואחד על הכותל. ויצא אדם משער יהושפט ¹⁴⁵) [אל ¹⁴⁴] עמק יהושפט] ושם מדבר ¹⁴⁵) העמים, ושם מצבת יר אנשלום וקבר עזיהו המלך ושם מעין גדול מי השילוח ¹⁴⁶) מנחל קדרון ועל המעין בנין ¹⁴⁷) גדול מימי אבותינו ולא ימצא שם אלא מים מעטים; ואנשי ירושלם רובם שותים ממימי המטר שיש להם גנים בבתיהם. ועולים אל ¹⁴⁸) עמק יהושפט אל הר ¹⁵

- 1 בקלא עמר בן אלחטב / ק בקלחטב / כפה א / כיפה /
- 2 בקלא מכניסין בק [ה] גוים
- 3 בק [שם] ב (תפלתם)
- 4 בק [יהוא] בק [ו] הכתלים ק (שהיו במקדש) ב (במקדש)
- 5 בקלא [ה] רחמים
- 6 ב [אשר] היה לשלמה אורות ק בית שלמה ארוות
- 7 לא [ה] סוסים בק (שלמה) בק בניין בקלא גדולות בק (ו) לא
- 8 בק כבנין ק (ער) בק (הזה) בק הברכה
- 9 ב [הכהנים] שוחטין ק שחוטין [הכהנים] בק (בה) הבלא [את] זבחיםם קלא וכל ב (ו) כל) הבאים שם מיהודה כותבין ק כתבי' שמותם
- 10 בקלא (כל אחד ואחד) בק ויוצא ב [אל עמק יהושפט]
- 11 בק (ושם) / והוא /
- 12 בקא עזיהו בק מעיין בקאר בנחל
- 13 בק המעיין ב בניין ק בנינים] גדול] לים] ק מימי אבות א אבתנו
- 14 בקלא ממי המטר
- 15 בהלא (אל) [מ] עמק

הזיתים כי אין בין ירושלם והר הזיתים אלא העמק בלבד. ומהר הזיתים רואים ים סדום; ומים סדום לנציב [מלח] ¹⁴⁹ שהיא היתה אשתו של לומ, שני ¹⁵⁰ פרסאות והצאן לוחכות ממנה ואח"כ חזרת וצמחת ככראשונה; וכל ארץ הככר ונחל השיטים על ¹⁵¹ הר נבו. ולפני ירושלם הר ציון ¹⁵² ואין בנין בהר ציון כי אם כמה אחת [לערלים] ¹⁵³ ולפני ירושלם כמו שלשה [מילין] ¹⁵⁴ בית(ם של) קברי ישראל שהיו קוברין מיתיהם [במערות] ¹⁵⁵ כימים ההם; [ועל ¹⁵⁵*] כל קבר [וקבר יש בו תאריך אבל בני אדם הורסים מן הקברים ובונים מהם בתיהם מן האבנים [והם מגיעות לגבול בנימין בצלצח] ¹⁵⁶). וסביב ירושלם הרים גדולים ובהר ציון קברי בית דוד וקברי המלכים אשר קמו אחריו ואין נכר המקום. כי היום מ"ו ¹⁵⁷ שנים נפל כותל אחד מהבמה אשר בהר ציון וצוה הפטריארקה [את ¹⁵⁸] הכומר [לבנות הבמה ההיא ואמר לו קח את האבנים מחומות ציון הקדמוני ובנה בהם הבמה. והוא עשה כן שכר פועלים

1	בקלא הזתים ק (כי—בלבד)
2	בקלא הזתים לאקב ומים (ב סדום) לנציב ק /נציב/ מלח
3	בק ש(היא) היתה בק אשת(ו של) בק שתי ק (והצאן)
4	ב (ואח"כ חזרות) ק חזירות וצומחות ק (הככר)
5	בקלא השטים ב עד ב ולפני(ני—ציון) ב(ה בנין)
6	ב לערלים לא לנוצרים ב(כמ'ו—קברי)
7	ק [מילין] ק בית(ם של) אל בתיב' של קוברין ק (מיתיהם)
8	בק [במערות] קב [ועל כל ב קב—(ר) קב (וקבר)
9	ב אדם
10	/ק הקברים/ קב [והם מגיעות לגבול בנימין בצלצחו] /ק בצלצח/
11	ק [ל]ירושלם ב ק(ברי—וקברי)
12	בה ואין המקום ידוע ק (כי) /אלא/ בק [מ]היום קלא שנה ב ש(נה—מן)
13	ק מ[ן] בבמה ב ואמר בק הפטריארקא אל אל הכהן ב לממונה שלו /ק את הכומר/
14	ב (לבנות—ההיא) ק [את] הבמה (ההיא) ב (ואמר לו) ב (האבנים— הקדמוני) קלא מחומות /א מחומת/
15	הקדמוני /ה הקדמוני/ ב ממנה ק מהם

- בשכר ידוע כמו עשרים אנשים והיו מוציאים את האבנים
מיסוד חומות ציון. ובין האנשים ההם היו שני אנשים אוהבים
בעלי ברית ויום אחד עשה [האחד] ¹⁵⁹ לחברו משה, ואחר
אבילתם באו אל המלאכה אמ' להם הממונה מדוע אחרתם
5 [בא ¹⁶⁰ היום?] ענו [ואמרו] ¹⁶¹ מה יש לו? ¹⁶² בשעה
שילכו חברינו לסעוד נעשה אנחנו מלאכתנו. [הגיע זמן ¹⁶³
הסעודה והלכו חבריהם לסעוד] והם היו מוציאים את האבנים
והקימו אבן ומצאו פי המערה ¹⁶⁴ ואמ' אחד לחברו נכנס
ונראה אם יש [שם] ⁶⁵ מטין. הלכו במבוא המערה עד שהגיעו
10 אצל ארמון אחד גדול בנוי על עמודי שיש מצופה בכסף וזהב
ולפניו שלחן ושרביט הזהב ועטרת זהב והוא קבר דוד מלך
ישראל ולשמאלו שלמה בנו כמו כן וכן קברי כל המלכים
הקבורים שם ממלכי יהודה. ושם ארגנות ¹⁶⁶ סגורות שאין אדם
יודע מה בתוכם. ורצו שני אלו האנשים להכנס בארמון והנה
15 רוח סערה [יוצא] מפי המערה והכה אותם ונפלו לארץ כמתים

- 1 בק [ו]שכר ב [ו]בשכר ק (כמו) / וכן / [היו] עשרים ב ידוע וה[ו]—אנשי'
בק. מוציאים
- 2 בק חומת ב היו—היו שני קב אהובים
- 3 ל [ו]יום אחד קב [האחד] ב משה לחבי[ו]—ואחר
- 4 בק [ו]אמר בק הממונה [עליהם] מדוע
- 5 ק בא היום ב היום לבאלא לבא [היום] ק [ואמרו] ב ענו ואמרו] בכה יש לך
- 6 בק חברינו א חברנו בק אנחנו נעשה מלאכתנו קב [הגיע—והם]
- 7 בקא מוציאים
- 8 ק [ומצאו] ופתחו בכה [שם] ב [ה]מערה ב [ו]אמר
- 9 קב יש [שם] קב [ו]הלכו
- 10 קב עמודי שש
- 11 קב שלחן [והב] בק [הזהב] בק[ו]זהב ב [ה]מלך
- 12 ב [ישראל] בק[ו]קבר שלמה ב [המלך] בק [בנו] ב [כמו] ק [וכן קבר] י[ו]כל
- 14 בק מה / שבהם / ב אלו שני ה שני אלה בקלא ליכנס
- 15 לא, יוצא

ושכבו שם לארץ עד הערב והנה רוח אחר בא וצועק כקול
 אדם קומו צאו מן המקום הזה. ויצאו רחופים ¹⁶⁷) משם האנשים
 ומבוהלים והלכו אל הפטריארקה ¹⁶⁸) והגידו לו את כל הדברים.
 ושלח הפטריארקה ¹⁶⁸) להביא לפניו ר' אברהם החסיד הפרוש
 אל ¹⁶⁹) קושטאנסינא שהיה מאבלי ירושלים וספר לו אלו
 5 הדברים על פי שני האנשים האלה שכאו משם. ואמ' לו ר'
 אברהם, כי קברי בית דוד למלכי יהודה הם [ולמחרת ¹⁷⁰) נכנס
 אני ואתה ואלו האנשים ונראה מה שיש שם]. ולמחר שלחו בעד
 שני האנשים ומצאו אותם כל אחד ואחד מושכב על ממתו
 10 ופחדו ואמרו לא נכנס שם כי אין חפץ ה' להראות אותו
 לשום אדם. וצוה הפטריארקה ¹⁶⁸) לסתים אותו המקום
 ולהעלימו מכני אדם עד היום הזה. ור' אברהם החסיד הזה סיפר
 לי כל אלה הדברים.
 ומשם שני ¹⁷¹) פרסאות לבית לחם יהודה הנקראת ¹⁷¹)

1	בק (שם) א שמ[ה] בק (לארץ) ק (עד) / לעת ערב / בק אחר קב (ו) צועק ק [בקול רם והוא] בקול אדם [ואומר] קומו
2	בק ויצאו [משם] / קל האנשים / בק מבוהלים ורחופים
3	לא (ו) מבוהלים בהלא (את) בק (כל) בק הדברים [האלה]
4	לא (ה) חסיד
5	בק קוסטנטינו ל קושטניטיני א קושטניטיני קלא (לו) / אליו / ב אלה ק (אלה) / את [כל] הדברים / ב [כולם]
6	ק (האנשים) / עדים / בקלא וענה לו ר"א ואמר לו
7	קב (כי) / זה / לא [בית] יהודה בק [ולמחרת] ק [ולמחר] נכנס (ק נכנס) [שם—]
8	בקלא (כער) / כשביל /
9	ק אותם [מתים]
10	בק [אנחנו] שם בק (ה) / ב האל /
11	בקל ל(שום) אדם בק (ה) מקום
12	ב (החסיד ה—) זה ק (הזה)
13	ק [א] לי בק (כל) ק (אלה) ב הדברים האלו
14	בק שתי ב (יהודה) בק הנקרא

- יד [לאדום בְּשֵׁלֵאִים]. ובקרוב לבית לחם¹⁷³) חצי מיל מצבה קבורת רחל על אם הדרך והמצבה עשויה מאחד¹⁷⁴) עשרה אבנים למנין בני יעקב¹⁷⁵) ועליה כיפה בנויה על¹⁷⁶) ארבעה עמודים וכל היהודים העוברים חותמים שמם על אבני המצבה. ובניה לחם שנים עשר יהודים צבעים; והיא ארץ נחלי מים ומעינות ובורות. ומשם שש פרסאות¹⁷⁷) ל[ש' אכרם דכרון היא] חברון אבל מדינת חברון היתה כהר והיא חרבה היום ובעמק השרה בישרה המכפלה שם העיר ושם הכמה הגדולה שקוראים אותה סאנט אברהם והיא היתה כנסת¹⁷⁸) [ה]יהודים בימי הישמעאלים. ועשו שם הגוים¹⁷⁹) ששה קברים על [שם]¹⁸⁰) אברהם ושרה, יצחק ורבקה ויעקב ולאה ואומרים [לתועים]¹⁸¹) שהם קברי האבות ונותנים שם ממון. אבל אם יבא יהודי שיהן שכר לשוער של מערה יפתחו לו פתח ברזל שהיה מימי אבותינו וירד אדם¹⁸²) למטה ונר דלוק בידו במערה אחת

- 1 ק לאדום בְּשֵׁלֵאִים ב בית ליאון לבית אדום לא הנקראת בית לחם בא וקרוב קל קרוב בקלא [כ]חצי
- 2 ק (עשויה) / נעשית / לאקב מאחת
- 3 בק למניין
- 4 ק (ובכית לחם) / ושם /
- 5 ב (עשר) לא צבעים יהודים לא בורות ומעינות
- 6 קב [וכה] בארות ומעינות ק שלשה / ימים / בק [לש' / ק לע' / אכרם דכרון ה דכרין] [חזיא] היא חברון
- 7 ק חירבן בק (הזה)
- 8 בק (השרה) בק העיר [היום] לאקב שקורין (אותה)
- 9 בק ש' אכרם לא שנא אברהם קב [ה]יהודים
- 10 ב (ה)ישמעאלים קבלא ק (שם) ב הגוים - [שם] בקלא על [שם]
- 11 בקל (ו)יעקב קבל לתועים / א להולכים /
- 12 קבלא ונותנין ב יהודי [שם]
- 13 ב [ו]יפתח ק שיפתח אל יפתח ק פתח [ש'] קב (שהיה) / שהוא / לאקב [עשוין] קב (מיצי) / מבניין /
- 14 ב [במדרגות] ונר ה כנר ק (ונר—בידו) ב בידו [וירד למטה]

ולא ימצא שם כלום וגם בשנית עד שיבא אל השלישית והנה
 שם ¹⁸³) ששה קברים קבר אברהם יצחק ויעקב; שרה רבקה
 ולא; זה כנגד זה; וכלם חתומים אותיות חקוקות על קבריהם
 על קבר אברהם חקוק זה קבר אברהם אבינו ע"ה וכמו כן על
 כלם. ובמערה מדליקין שם עששית אחת דולקת ביום ובלילה
 על הקברים ושם חביות מלאות עצמות מישראל שהי' מביאים
 שם מתיהם בית ישראל כל אחד ואחד עצמות אבותיו והניחם
 שם עד היום הזה. ובקצה שדה המכפלה ביתו של אברהם
 אבינו ומעין לפני הבית ואין מניחין לעשות שם בית מפני
 כבוד אברהם. 10

ומשם חמשה ¹⁸⁴) פרסאות לבית גברין היא מרשה ואין
 שם אלא שלשה יהודים. ומשם חמש(ה) פרסאות לטורון
 דלוס ¹⁸⁵) גברא לריש היא שינם ¹⁸⁶) ויש בה כמו שלש מאות
 יהודים. ומשם שלש(ה) פרסאות לסאנט שמואל דשילה היא

1	בק (ולא ימצא) / ואין / בק (וגם בשנית) / וכן השניה /
2	ק [קבר] יצחק ק [וקבר] שרה לאב [וי] שרה בקא [וי] רבקה
3	בק (וכלם) / ועל / קב [קבריהם] חתומים ק חקוקות על הקברים ב (על) / באבנים /
4	ב (אבינו) בק (ע"ה) ב [ישל יצחק זה קבר יצחק בן אברהם אבינו ושל יעקב זה קבר יעקב בן יצחק בן אברהם אבינו ועל האחרים זה קבר שרה וזה קבר רבקה וזה קבר לאה לא ועל קבר יצחק כמו כן ועל כל הקברים ג"כ וכן לכלם
5	בק (דולקת) [בכל יום ויום ובכל לילה ולילה]
6	קב [הרכה] מלאות קב מביאין
7	ב (בית) / בימיו / לא ומניחם קב ומניחין [אותן]
8	ב [וחוצה / ק וחוק] / בקצה
9	קב (אבינו) אל [ע"ה] קב ומעין קבלא [שם] לעשות בית
10	ק כבוד [וי של] בק [אביא]
11	בק חמש ב לבין ק לבית יברין לא [וי] היא מרשה
12	ב (ומשם—יהודים) ק' ג'נדון דלישנצ'ליבש (היא שונם) ואין שם יהודים א לטורון
13	דלוש גברא לריש ל ה לוש גבל ריש
14	קב שלש(ה) קב לש' א לשנט

- שילה הקרובה לירושלם שני 87) פרסאות. וכשלקחו בני אדום את רמלה היא רמה מיד בני ישמעאל מצאו קברו של שמואל הרמתי אצל כנסת היהודים והוציאוהו בני אדום מקברו והוליכוהו לשילה ובנו עליו במה גדולה וקראו אותו 188) סאנט שמואל דשילה עד היום הזה. ומשם ג' פרסאות להר מוריה; לפיסיפיה 189) היא גבעת שאול ואין בה יהודים והיא גבע בנימין. ומשם שלש(ה) פרסאות לנובי היא ניב עיר הכהנים ובאמצע הדרך שני הסלעים של יהונתן שם האחד 190) בוצין ושם השני סנה. ושם שני יהודים צבעים. ומשם שלש(ה) פרסאות לרמה היא הרמה ושם מבנין החומות מימי אבותינו כי כן מצאו כתוב על האבנים, ושם 191) כמו שלשה יהודים והיא היתה עיר גדולה מאד. ושם בתי קברות גדולים לישראל מהלך שני מילין. ומשם חמשה 192) פרסאות לגאפא היא יפו אשר על שפת הים ושם יהודי אחד צבע. ומשם שלש(ה) פרסאות לאבלין 193) היא יכנה ועדיין נראה מקום המדרש ואין בה יהודים. עד

מד 15

- 1 קב שתי ק האדם
- 2 ק (רמלה) / הרמה / ק (היא רמה) ב [ה]רמה בק [ה]ישמעאל[ים] ב [את] קברו
- 3 ק מקברו בני אדום ב (מקברו)
- 4 בק ש' אל שנט
- 5 ק למהמריאה ב למרומריה קב לפטיטה אל לפשיפיה
- 6 ה גבעת [בנימין וגבעת] בק (כה) / שם / ב גבע[ת]
- 7 בק שלש(ה) אלקב [לכית] ב נאובי / ק נודובי /
- 8 ק (ה)סלעים קב (השני) / האחד /
- 9 ק (צבעים) ב לרמש בק שלש(ה) לאק לרמש קב [ו]היא
- 10 ב מבניין ק (מ)בניין ק (אבותינו) / קדם / בק כד
- 11 ק (כמו) קב שלש(ה) [מאות] לא כמו שלשה יהודים
- 12 אלקב בית [ה]קברות גדול[ים]
- 13 קב חמש א לגאפא ב לגפו ק יפו ב (שפת)
- 14 ב חמש בקאל לאיבלין
- 15 בק (ועדין נראה) ק (כה) / שם /

כאן גבול אפרים.

ומשם (194) שני פרסאית לפילמה היא אשרות (195) אשר
לפלשתים החרבה ואין בה יהודים. ומשם שני פרסאית לאשקלון
היא אשקלון החדשה שבנה (196) עזרא הכהן על שפת הים והיו
קוראים אותה מתחלה בני בר[ק] (197) והיא רחוקה מאשקלון 5
הקדומה החרבה ארבע פרסאות והיא עיר גדולה מאד
ויפה וכאים אליה מכל מקום לסחורה כי היא יושבת בקצה
גבול מצרים ובה כמו מאתים יהודים רבנים וכראשם ר' צמח,
ר' אהרן, ר' שלמה. ושם כמו ארבעים קראים ושם ג"כ שלש
מאות כותים. ושם כתוך העיר בור שקוראים לו (198) בור
אברהם אל-כליל אשר חפר כימי פלשתים. ומשם [מהלך (199)
יום] לסאגורים (200) היא לוד. ומשם יום וחצי לזרזין היא יזרעאל
ושם מעין אחד גדול ובה יהודי אחד צבע. ומשם שלש(ה)
פרסאות לסיפוריא (201) היא ציפורי ושם קברו של רבינו (202)
הקדוש ור' חייא שכא מכבל ויונה בן אמיתי הנביא והם 15

1	אקב (כאן) /חנה/ ק (אפרים) /מצרים/
2	ב חמש ק שתי ב לפלמיד ק לפילמד לא לפלמיס ל שדוד אקב אשדוד
3	ק (בה) /שם/ ב שתי ק (שני פרסאות) לאקב לאשקלון[נה]
4	ק (החדשה—החרבה) (שיטה ו') לא הכהן [ז"ל]
5	בא קורין בא בתחלה לא בני נרה ב בני ברק
6	ק (—החרבה) ב (עיר) בק (מאד)
7	ק (ו) כאים קב אליה בסחורה מכל המקומות
9	לאקב [ו]ר' ... [ו]ר' ק (ארבעים) /כ"ד/ לאקב קראין לאקב ושם ג"כ כותים [כמו] ג' מאות
10	ק (כתוך ה) /בעיר/ בק שקורין ב לוביר [צ"ל לו ביר] ק באר
11	קב יאל כליל) ק [אבינו] ב [מהלך יום]
12	ק (ומשם—לוד) לא לסגורש ב לשרגורש ב [מהלך] [ק כמו] ל לזרזין בק לזרזין
13	בק מעיין ק (אחד) א (ו) משם קב שלש(ה)
14	ק לשיפוריאה אבל לשיפוריה [ו] היא ק (ו) שם
15	בק [ורכן ב גמליאל] ור' לאקב (שכא) /שעלה/ ק (הנביא)

קבורים בהר ויש שם קברים הרבה. ומשם חמש(ה) פרסאות
 לטיביריא היושבת על הירדן הנקרא(ת) ים כנרת ושם נופל(ת)
 הירדן [בעמק ²⁰³(גדול)] בין שני הרים וממלא אותו וקוראין
 אותו ים כנרת שהוא נהר גדול ורחב ידים רוחב כים. [ויוצא] ²⁰⁴
 5 הירדן בין שני ההרים ושופך (ים המלח) אל ארץ הככר הוא
 המקום הנקרא אשדות הפסגה ויוצא ונופל בים סדום הוא ים
 המלח. ובטבריה כמו חמשים יהודים ובראשם ר' אברהם החווה
 ור' מוכתר ור' יצחק. ושם מים חמים נובעים מתחת לארץ
 וקוראים להם חמי טבריה. ושם כנסת כלב בן יפונה [בקרוב ²⁰⁵
 10 ושם מקום] קברי ישראל ושם קברו של רבי יוחנן בן זכאי ור'
 יהונתן בן לוי הכל בגליל התחתון.
 ומשם שני ימים ²⁰⁶ לתימן היא תמנתה ושם קבר
 שמואל ²⁰⁷ הצדיק ורבים מישראל. ומשם יום [לגושה] ²⁰⁸ היא
 גוש חלב ושם כמו עשרים יהודים. ומשם ²⁰⁹ שש(ה) פרסאות
 15 [למרון] היא מירון ושם מערה אחת קרוב משם, ושם קברי ²¹⁰

- 1 קב ושם יש (ק יש) קברי ישראל
- 2 ב לטביריה ק לטביריא לא לטיביריה ק [היא טבריא] ב הנקרא
 ק (הנקרא) ים בקאל נופל הירדן
- 3 לא (בעמק—ההרים) בק [בעמק ק [גדול]]
- 4 ק כנרת שהוא רחב כים (נהר—ימים) ב בים חב [ויוצא] / ב ויושב/
- 5 בק (ים המלח) ק (הוא) לא [ו] הוא
- 6 ק והמקום ההוא נקרא
- 7 ב [ש] הוא ים המלך (!)
- 8 ק (ור' יצחק) א חמין ק [ה] נובעי' בק (לארץ) / הקרקע/
- 9 קב וקוראין לא וקורין בלא יפונה [בקרוב. ושם מקום] ק ובקרוב משם
 קברי
- 10 ק קבר(ו של) קב (ור' יהונתן בן לוי) / ור' יהודה הלוי/
- 12 ק יום ב לתימן ק לטימן אל לטימן ב וקבור שם
- 13 חב שמעון חצריק ב (ומשם—יהודים) ק לגושה לא לעשת
- 14 ב שלש ק ב'
- 15 קב למרון היא מרון לא למרון היא מרון ב [כ]קרוב ב (משם)

הלל ושמאי [ושם] עשרים קברים מתלמידיהם ושם קבר ר' בנימין⁽²¹¹⁾ ב"ר יפת ור' יהודה בן בתירה. ומשם שש(ה) פרסאות לעלם⁽²¹²⁾ ושם חמשים יהודים ובית קברות גדול לישראל [ושם⁽²¹³⁾] קבר ר' אלעזר בן ערך ור' אלעזר בן עזריה וחוני המעגל ורשב"ג ור' יוסי הגלילי]. ומשם חצי יום לקדם מקדש⁽²¹⁴⁾ נפתלי אשר על שפת הירדן ושם קבר ברק בן אבינועם ואין בה יהודים.

ומשם יום [לפמיים]⁽²¹⁵⁾ היא דן⁽²¹⁶⁾ ושם מערה אחת ומשם יוצא הירדן עד דרך ג' מילין [ו]מתחבר אליו נחל ארנון הירדן מגבול מואב ולפני המערה נכר מקום המזבח של פסל מיכה שהיו עובדי' בני דן כימים ההם. ושם מקום המזבח של ירובעם בן נבט שהיה שם עגל הזהב. ועד הנה גבול ישראל מצד הים האחרון.

ומשם שני ימים לדמשק⁽²¹⁷⁾ העיר הגדולה היא תחלה ממשלת נוראל דין מלך תוגרמים הנקראים טורקים והיא עיר גדולה ויפה עד מאד ומוקפת חומה והיא ארץ גנים ופרדסים מהלך מ"ו מילין מכל צד לא נראה מדינת פירות בכל הארץ כמוה. ויורדים אליה מהר חרמון אמנה⁽²¹⁸⁾ ופרפר כי היא

טז

1	ב מתלמידים ב (ושם) ב [ו]קבר
2	ב בר ב שני ל שש(ה)
3	לאב לעלמ[ה] ב ושם [כמו] בלא [ה]קברות
4	ב [ושם—הגלילי]
5	א לקאדים ב לקדם
6	לאב [היא (מ)]קדש בלא (אשר)
8	ב יום [אחד] ב לבניאם לא לבלינוס
9	ב [ו]מתחבר ב (חל)
10	ב ניכר
12	ב ירבעם (בן נבט) ב (ו)ער ב [ארץ] ישראל
14	אלב [ער] [ל]דמשק
15	אלב נור אל דין ב תורכוש אל טורקוש ב והיא עיר יפה גדולה (ער מאד)
16	ב גנות
17	ב [ו]לא נראה ב כמוה בכל הארץ

- יושפת תחת חרמון אמנה יורד בתוך העיר והולכים המים
 על יד (219) גשרים לכל בתי הגדולים ובחוצות (220) ובשווקים.
 והיא ארץ סחורה לכל הארצות. ופרפר הולך בין הגנות (221) ובין
 הפרדסים חוץ לעיר ומשקים ממנה כל הגנות והפרדסים שלהם.
 5 ושם כנסיה אחת לישמעאלים הנקרא גומעא (222) דומסקי אין
 כבנין ההוא בכל הארץ, ואומרים כי היא היתה ארמון בן הדד.
 ושם עשוי במלאכת החרטומים כותל של זכוכית ועשו בו חורין
 כמנין ימות החמה ויכנס בו השמש לכל אחד ואחד מהם
 ויורד בו על מדרגות י"ב כנגד שעות היום ובני אדם מכירים (223)
 10 בו שעות היום. ובין הארמון בתים בנויים בזהב (224) [ובזכוכית
 וכשבני ארם הולכים סביב הכותל רואין כל אחד ואחד
 לחבירו בין מכפנים בין מבחוץ והכותל ביניהם. ושם עמודים
 מצופים בזהב ובכסף ועמודי שיש מכל מיני צבעים ובתוך
 החצר ראש אחד של ענק מצופה זהב וכסף ועשו אותו כמו
 15 מזרק ושפתות מזהב ומכסף והוא גדול כמו גיגית אחת ויכולים
 ליכנס בו לרחוץ כמו שלשה אנשים. ושם תלוי בתוך הארמון
 צלע מענק אחד ארכו תשעה זרתות ורחבו שתי זרתות והוא

- 1 ב תחת [הר]
 2 לאב יד[ו] ב אל כל לא על כל בתי ב (ובחוצות) / ובחלנו' /
 3 ב והיא—הארצות) ב (ובין) והפרדסים
 4 ב (חוץ—והפרדסים)
 5 ב [והיא ארץ סחורה לכל הארצות] [ושם] לא כניסה ב כנסת (אחת ל) ישמעאלים
 לא הנקרא [ת] גומעא דמשק ב גאמע דמשק ב [ו] אין
 6 ב כבנין בלא ארמונ[ת] / ב ארמנות /
 7 ב ועשוי ב חורים חורים
 8 ב כמנין (החמה) / השמש / לאב (בו) / לא שמה / ככל ב מהם [יזמן]
 9 ב על י"ב מדרגות ב (ובני—היום)
 10 ב בנויים ב [ובזכוכית—ומ] כסף
 15 ב ויכולין
 16 בל (בו) בתוכה / ל כתובם /
 17 לבא [אחד] / אל אחת / ב [מאתו] [מ] ענק (אחד) לב תשע ב שני
 זרתות [ואומרים] שהוא

היה מלך ענק מן [הענקים] ⁽²²⁵⁾ הקדמונים ושמו היה המלך
 אבכמו. שכך חקוק על אבן אחד על קברו ובה כתוב שמלך
 בכל העולם. ויש בה כמו שלשת אלפים ⁽²²⁶⁾ יהודים וביניהם
 תלמידי חכמים ועשירים. ושם ראש ישיבה של ארץ ישראל ושמו
 ר' עזרא ואחיו שר שלום אב בית דין. ר' יוסף החמשי בישיבה 5
 ור' מצליח ראש הסדר ^(226*) הדרשן ר' מאיר פאר החכמים
 ר' יוסף ⁽²²⁷⁾ אבן פלת [י] סוד הישיבה ור' הימן הפרנס ור' צדוק
 הרופא. ושם מן הקראים כמו מאתים ומן הכותים כמו ארבע
 מאות וביניהם שלום ואין מתחתנים אלו עם אלו.
 ומשם מהלך יום לגלעד ⁽²²⁸⁾ היא גלעד ושם מישראל 10
 כמו ששים ובראשם ר' צדוק [ור' יצחק ור' שלמה]. והיא
 רחבת ידים ונחלי מים ונגות ופרדסים. ומשם חצי יום לסלכהר
⁽²²⁹⁾ היא עיר סלכה. ומשם לבעל ביק ⁽²³⁰⁾ חצי יום והיא
 בעלת בנקעת הלבנון אשר כנה שלמה לבת פרעה; ובנין
 הארמון מאכנים גדולים ⁽²³¹⁾ אורך האבן עשרים זרתות ורחבה
 שנים עשר זרתות ואין בין אבן לאבן כלום. ואומרים בני אדם

1	ב [הענקים] ב והיה שמו אבכמו המלך אל (היה)
2	ב [מצאו] חקוק (על) ב[אבן] אחת
3	לא (יהודים) / מישראל /
4	לא ראש[ו] ישיבה ב [ה]ישיבה
5	ב עזריה לאב [ו]ר' יוסף
6	לאב [ו]ר' מאיר ב (החכמים) / החכרים /
7	ברא [ו]ר' ב בן אל לאב פלאת ב [י]סוד הישיבה ב צדוק א צדוק
8	ב כמו מאה ומן הכותיים
10	ב יום [אחד] ב לגלעד
11	ב [ור' יצחק ור' שלמה] ב והיא [ארץ]
12	ב לסלכת לא לסלכאת
13	ב (עיר) א סלכה ב חצי יום לבעל בך
14	ב בעלות ב ובנין
15	אל גדולות ב ארך ב ורחבו
16	לא שתים עשרה לאב אבן ואבן ב (כני אדם)

- שלא נעשה בנין זה אלא ע"י אשמד[א].י. ובראש המדינה מעין גדול יוצא והולך באמצע המדינה כמו נחל גדול ועליו רחים וגנות ופרדסים בתוך המדינה. וגם ²³²) תרמוד במדבר אשר בנה שלמה כמו זה בנין אבנים [גדולות]. ²³³) והעיר תודמור ²³⁴) מוקפת חומה והיא במדבר רחוקה מן הישוב ומבעל[ת] הנוכר[ת] ארבעה ימים. ואלפים יהודים בתרמוד גבורי מלחמה ונלחמים עם בני אדום ועם בני ערב שהם תחת ממשלת נוראלדין ועוזרים לשכניהם הישמעאלים. ובראשם ר' יצחק יוני ור' נתן ור' עזריאל.
- 10 ומשם לקרידין מהלך חצי יום היא קריתים ואין בה אלא יהודי אחד צבע. [ומשם ²³⁵) מהלך יום לחמזן היא עיר הצמרי ובה כמו עשרים יהודים]. ומשם דרך י[ו]ם לחמה והיא חמת היושבת על נהר ²³⁶) יבוק תחת הר הלכנון. ובימים ²³⁷) ההם בא רעש גדול בעיר ומתו כיום אחד חמשה עשר אלף אנשים [וגם ²³⁸) מן היהודים כמו מאתים] ולא ²³⁹) נשארו כי אם

- 1 ב (נעשה) /היה/ ב בנין לאב אשמדאי ב מעיין
- 2 לאב (נחל) /נהר/
- 3 ב תרמוד
- 4 ב (זה) ב בנין זה ב [מ]אבנים ב גדולות ב תרמוד
- 5 באר היישוב ב ומבעלות לא ומבעל[ת]
- 6 לאב הנוכר[ת] ב ובתרמוד כמו אלפים לא וכאלפים יהודים וכו'
- 7 א נור אלדין ב נור אל דין [המלך]
- 8 אב לשכניהם לאב [ה]יוני
- 9 בלא עזריאל לא [ז'ל]
- 10 ב (ומשם) /ב ומבעל כך/ לאב לקריתין ב היא קריתים מהלך חצי יום לא [ו]היא לאב יהודים] אלא
- 11 ב [ומשם—יהודים]
- 12 לאב יום ב (ו)היא
- 13 ב (ה)יושבת ב יבק
- 14 ב כ"ה אלף (אנשים) /כני אדם/ לא אנשים [כיום אחר]
- 15 ב [וגם—מאתים] ק נשארו (ו) ב [כה] כ /כהם/

שבעים איש ובראשם ר' עולה הפהן [ואל] ⁽²⁴⁰⁾ שיד אבו אלגלב ומוכתר. ומשם חצי יום לשיהא ⁽²⁴¹⁾ היא חצור. ⁽²⁴²⁾ ומשם שלש(ה) פרסאות ללמדון. ומשם מהלך שני ימים לחלב היא ארם צובה ⁽²⁴³⁾ והיא עיר מלוכה למלך נוראלדין. ובתוך העיר ארמון מוקף חומה גדולה [והיא ⁽²⁴⁴⁾ גדולה]: מאד. ואין בה מעין ולא נהר אלא מימי המטר הם שותים וכל אדם יש לו בור בביתו שקוראים אל גוב. ובה כמו אלף וחמש מאות מישראל ובראשם ר' משה אל קושטנטיני ור' ⁽²⁴⁵⁾ שמואל ור' שת. ומשם שני ימים לכליץ. היא פתורה על נהר פרת עד ⁽²⁴⁶⁾ היום הזה. ושם מגדל בלעם בן בעור (שם רשעים ⁽²⁴⁶⁾*) ירקב) שבנה על ענין שעות היום. ושם כמו מנין יהודים. ומשם חצי יום לקלע ⁽²⁴⁷⁾ גבר היא סלע ⁽²⁴⁷⁾* מדבר. והיא נשארה לבני ערב בשעה שלקחו התי[ג]רמים ⁽²⁴⁸⁾ [ארצם] והכריחום אל המדברות. ושם כמו אלפים יהודים ובראשם ר' צרקהו ר' חייא

- 1 ק (ובראשם) / ובהם / ב עלי ק עולא ב [ואל] שיד קב אבו (אל) גאלב
- 2 ב ומכתאר ב לשיוא
- 3 ב (מ)שם קב שלש(ה) לא ללמדון ק ללמדון ב לדימין קב (מהלך)
- 4 ב המלכות ק (ה)מלכות ב (למלך) ב [של] גור אל דין ק נובלדיק ק (ובתוך העיר).
- 5 ק ואימונו ב [והיא גדולה מאד] ב בו
- 6 קב מעיין ב וכל אחד מהם יש לו גוב
- 7 ק (וכל—אל גוב) בביתו קב (אלף וחמש מאות) / חמשת אלפים / קב (מישראל) / יהודים /
- 8 ב קוסטנטיני לא קושטנטיני ב (ור' שמואל) לא / ור' ישראל /
- 9 לא לכאליץ ב לכליץ ק (היא פתורה) ב [ו]היא ב [ו]ער ק (ער היום הזה)
- 10 ב (ו)שם ב מגדול ב בן בעור) קב (שם - ירקב)
- 11 קב עניין קב מניין
- 12 ק לקלעה גבאר ב לקלעת גברו לאקב מרכו[ה]
- 13 בק (אל)
- 14 קב ידקיה (ו) לאקב [ו]ר' חייא

ור' שלמה. ומשם יום ⁽²⁴⁹⁾ לרקיא והיא כלנה בתחלת ארץ
 שנער החולקת בין מלכות ההוגרמים וארץ שנער ובה כמו שבע
 מאות יהודים ובראשם ר' זכאי ור' נדיב והוא סגיא נהור ור'
 יוסף, ושם כנסת מננין עזרא ⁽²⁵⁰⁾ הסופר בעלותו מבבל
 5 לירושלם. ומשם שני ימים לחרן הקדמונה ובה כמו עשרים יהודים,
 ושם כמו כן כנסת עזרא ובאותו ⁽²⁵¹⁾ מקום שהיה שם ביתו
 של אברהם אבינו אין עליו בנין, וישמעאלים מכבדים אותו
 מקום וכאים שם להתפלל. ומשם שני ימים מהלך [לראם] ⁽²⁵²⁾
 אל עין, אל מקום שיוצא נהר אלכביר והוא ⁽²⁵³⁾ חבור; והוא
 10 הולך אל ארץ מדי ונופל בהר ⁽²⁵⁴⁾ גוון. ושם כמו מאתים
 יהודים. ומשם שני ימים לאנצינין ⁽²⁵⁵⁾ והיא עיר גדולה ונחלי
 מים ובה כמו אלף יהודים. ומשם שני ימים לגזיר ⁽²⁵⁶⁾ בן
 עמר והוא בתוך נהר חדקל לרגלי הרי אררט מהלך ארבעה
 מילין למקום שנחה שם תיבה נח; אבל עמר ⁽²⁵⁷⁾ בן אל קטב
 15 לקח את התיבה מעל ראש שני ההרים ועשה אותה כנסת

- 1 ב יום [אחר] ב לראקיה ק לודקה קב (ו) היא ב (כלנה) /סלכה/
- 2 ק (החולקת—שנער) ב (מלכות) /ארץ/ ב (וארץ) /ומלכות/
- 3 ק (ור' יוסף)
- 4 ב מכניין ק (מננין) ב (הסופר)
- 5 לאקב הקדומה
- 6 בק; ושם כנסת עזרא כמו בן ק; (כמו בן)
- 7 בק של [תרח; ואברם בנו ואין צ"ל: אין] א מכבדי ב מכבדין
- 8 ב ובאין לאב ומשם [מהלך ב לראם אל עין אר (לראם אל
 עין) ק לראם אל עין]
- 9 לאקב (אל מקום) ומשם יוצא ק הנהר בנהר גוון ושם כר' יהודים א אל
 כבור ב (ו) הוא ב (והוא)
- 10 ב [ו]הולך ארב (אל) [ל]ארץ ב; (כמו)
- 11 ב (ומשם שני ימים—יהודים) ק [לעיר] לאק. נציבין ק (עיר) ק בנחלי
- 12 ב; לגזיר [ה] אבן ק לגזיריאה אבאן עזיר
- 13 ק לראלי קב ארבע
- 14 ק שנחתה ב שנחתה ק (שם) ב תיבה [של] ק עזיר ארבק כמאב
- 15 ק (מעל ההרים) ב (ראש)

לישמעאלים. ובקרוב התיבה כנסת עזרא²⁵⁸) הסופר עד היום
 הזה. וביום ט' [באב]²⁵⁹) באים היהודים מן המדינה להתפלל
 שם. ובאותה מדינה של גזירה עמר בן אלקטב²⁶⁰) כמו
 ארבעת אלפים יהודים ובראשם ר' מובחר ור' יוסף ור' חייא.
 ומשם שני ימים לאל²⁶¹) מוצל הוא אשור²⁶²) הגדולה ושם כמו
 שבעת אלפים מיהודים ובראשם ר' זכאי הנשיא מורע דוד המלך
 ור' יוסף המכונה ברהן²⁶³) אלפלך והוא²⁶⁴) חוזה למלך
 זין אלדין אחיו של נור אלדין מלך דמשק. והיא החלת ארץ
 פרס היא היא עיר גדולה מאד מימי קדם והיא יושבת על
 נהר חרקל. ובינה ובין נינוה הנשר לבד²⁶⁵) והיא חרבה אבל
 יש שם כפרים וכרכים רבים. ומנינוה מהלך פרסה עד עיר²⁶⁶)
 אדבל. והעיר²⁶⁷) נינוה על נהר חרקל. ובמדינת אשור כנסת
 עובדיה²⁶⁸) וכנסת יונה בן אמתי וכנסת נחום האלקושי.
 ומשם מהלך שלשה ימים לרחבה היא רחובות אשר על
 שפת פרת ובה כמו אלפים יהודים ובראשם ר' חוקיהו ר' אהוד

יח

1	קב (הסופר)
2	בק [באב] קבאים [שם] א [ה] יהודים ב [שם] להתפלל ק [להתפלל—ור' חייא]
3	ב גזירת ב (בן אלקטב) ב (כמו)
5	קב ללמוצל
6	קלאב (מ) יהודים קב (המלך)
7	ב ברהאן לא ברהן קב חוזה המלך
8	ק חין אל דין
9	בק [ו] היא בקאל (היא) ב (עיר)
10	קב [ב] לבד
11	קב יש [בתוך החרבות] [שם] ב שלה / ק שלש / כפרים ב (רבים) קב ומהלך (ומ) נינוה / ק (נינוה) / בק (פרסה) / ניכר בחומות / ק בהומותיה / כמו ארבעים פרסאות]
12	ב אל כאל ק אד כאל לא איכאל ק (נינוה) לאקב (נהר) / שפת / קב חידקל
13	קב [עובדי] [היא (ו) הכנסת אשר בנה] יונה בק (בן אמתי)
14	ק (מהלך) ק (לרחבה) / לרחובות עיר / קב (רחובות)
15	לאקב שפת [נהר] פרת אלקב חוקיהו (ו) [ו] ר' י' ב (אהוד) / טהור /

- ור' יצחק והיא עיר מוקפת חומה ויפה עד מאד וגדולה
 ובצורה וסכינותיה גנות ופרדסים. ומשם מהלך יום לקרקסיא⁽²⁶⁹⁾
 היא כרכמיש⁽²⁷⁰⁾ על שפת נהר פרת ובה כמו חמש מאות
 יהודים ובראשם ר' יצחק ור' אלחנן. ומשם שני ימים לאל⁽²⁷¹⁾
 יובר היא פים⁽²⁷²⁾ בריתא אשר בנהרדיעיה. ושם כמו אלפים
 5 יהודים וביניהם הלמידי חכמים ובראשם [ר'] חן הרב ורבי משה
 ורבי אליקים. ושם קבר [ר'] יהורה ור' שמואל ולפני כל אחד
 ואחד בית כנסתו אשר בנו הם לפני מותם. ושם קברו של ר'
 בסטינאי הנשיא ראש הגולה ור' נתן ור' נחמן⁽²⁷³⁾ בר פפא.
 10 ומשם חמשה ימים לחרדה ושם כמו חמש עשרה אלף יהודים
 ובראשם ר' זקן ור' יוסף ור' נתנאל. ומשם שני ימים לעוקברה
 היא המדינה אשר בנה⁽²⁷⁴⁾ יכניה מלך יהודה ובה כמו⁽²⁷⁵⁾
 עשרת אלפים מיהודים ובראשם ר' נתן ור' יהושע [ור'⁽²⁷⁶⁾
 חנניה]. ומשם שני ימים לכנדר⁽²⁷⁷⁾ היא העיר הגדולה ראש

- 1 ק (ור' יצחק) קב (עיר) / מדינה / קב (מוקפת חומה) קב (ויפה)
 2 ק (ובצורה) קב (מהלך) ק (יום) / כ' ימים / ק לקרקסיה ב לקרקסיה
 3 ק (נהר) ק (כמו)
 4 ק (ובראשם—אלחנן) קב לאלינבר
 5 לאב כנהרדעא ק (אשר בנהרדיעיה) קב [שלשת / ק י'] אלפים
 ק אלפ(ים)
 6 קב [ר'] חן ק [נהר] ק (וי) ר' משה
 7 קב יהויקים לאקב קבר [רנ] ב (ור) [ו] שמואל
 8 ק ואחד [מהם] קב כניסתו ה (הם) בק של (ר')
 9 לאב בסתנאי ק בוסתנאי
 10 ק (ומשם—נתנאל) ב לחרדה בלא חמש(ה) עשר
 11 ב ור' יהוסף ק לעוקברה
 12 ק (המדינה) קב [ה] מלך קב (יהודה) ק (כמו)
 13 אלקב (מ) יהודים ובראשם ר' חנן ב ור' יבין ור' ישמעאל' ק ר' יהושע ור'
 נתן ור' חנניה
 14 ק לכנדר ב לכנדר לא לכנדר

ממשלת קליפת אמיר אל מומנין אל עבסאי ממשפחת (278) הנביא
 שלהם והוא הממונה על דת הישמעאלים וכל מלכי ישמעאל מידים
 לו והוא עליהם כמו האפיפיוור על [הנוצרים] (280). ויש לו ארמון
 בתוך בגדר (281) מהלך שלשה מילין ובתוך הארמון יער גדול
 5 מכל מיני [אילנות שבעולם] בין עושה פרי ובין שאינם עושים
 פרי. ושם כל מיני (283) חיות. ובתוך היער מקוה מים באים
 מנהר חרקל ובשעה שירצה לטייל עצמו בו ולשמוח ולשתות
 צדין לו עופות וחיות ודגים ובא לארמון עם יועציו ושריו. ושם
 המלך הגדול אל עבסאי (284) חאמצי (285). והוא אוהב ישראל
 10 מאד ולפניו משרתים רבים מישראל והוא יודע בכל הלשונות
 ובקי בתורת משה וקורא וכותב בלשון הקדש; ואין רוצה ליהנות
 אלא מיגיעה כפו ועושה מחצלאות וחותרם חותרם בהם ומוכרים
 איתם שריו בשוק וקונין אותן גדולי הארץ ומדמיהם הוא אוכל
 ושותה. והוא איש טוב ובעל אמונה ודובר שלום לכל הבריות
 15 ואינן יכולים בני ישמעאל לראותו [אלא (286) פעם אחת בשנה].

1	ב (ממשלת) / ממלכת / לאכליפת בכליזה ק (קליפת) ק עכנסי לאב עכאם
2	הב ממשפחת [ה] [ה] [ה] (הנביא) ק [הנקרא] (279) [-]
3	קב (שלהם)
4	ב (עליהם) קאל השפא לאקב הנוצרים
5	קב שלשה (ה)
6	לאקב [אילני העולם / ק אילנות שבעולם] ק (בין פרי) ב שאינו עושה
7	קב חיות [והכל מוקף חומה] קב [מקום] מקוה [ה] מים
8	קב [המלך] לטייל בק (בו)
9	בקרא צדים ק (לו) ק (ובא לארמון) / וישמח בארמונו / לאב לארמונו
10	קב עם [כל]
11	לאקב (חאמצי) / חאפט / אל / אחמר / לב אוהב [ל] ישראל
12	ק בכל לשון
13	ב (משה) / ישראל / קב (ו) קורא לאקב ואינו
14	לאקב מיגיעה (ה) כפוי א בהן
15	א וקונים אותם ק (הארץ) / הוור / אקב ומדמיהן
16	בק [כ] איש קב (טוב) / אמת / הב (ו) כעל
17	ב [אלא פעם אחת בשנה]

והתיעים הבאים מארץ מרחק ללכת לטיקא בארץ אלימן
מבקשים ללכת לפניו [וכשזעקו ²⁸⁸] לפני הארמון] ואומרים לו
(מהארמון) ²⁸⁹ אדוננו אור הישמעאלים וזוהר תורתנו (א[ה]) יאנו
זו פניך ואינו חישש לדבריהם, ובאים שריו ועבדיו ומשרתים
5 אותו ואומרים אדוננו ²⁹⁰ פרוש שלומך על האנשים הבאים
מארץ מרחק המתאיים לחסית בצל נעומותיך; ובאותה שעה
[יקים ²⁹¹] וישלשל] כנף בגדו מן החלון ובאים התיעים ונושקים
אותו ואמר להם שר אחר לכו לשלום כי כבר רצה ונתן לכם
שלום אדוננו אור הישמעאלים. והוא בעיניהם כמו הנביא שלהם
10 והולכים לבתיהם שמחים על פי הדבור שדבר להם השר שנתן
להם שלום ונושקים ²⁹² בכגדו. [ו] כל אחיו וכל משפחתו וכל
אחד ואחד יש לו ארמון כתיך ארמונו אבל כלם אסורים בשלשלאית
של ברזל ועל כל בית ובית שומרים שלא יקומו על המלך
הגדול; כי פעם אחת קמו עליו אחיו והמליכו אחר מהם

- 1 ב למכה (287) ק לטיקה קב [ש] בארץ ק יאמין
- 2 קב מבקשין קב (ללכת) / לראות / (ל) פניו קב [וכשזעקו לפני הארמון] / ק [וכשזעקו לפניו אדוננו] ב (ו) אומרים ב (לו)
- 3 קב (מהארמון) ק (וזהר תורתנו) ק הראינו
- 4 קב (ועבדיו) לאקב (ו) [ה] משרתים
- 5 קב ואומרים [לו]
- 6 בקאל נעימותך / א — תיך /
- 7 קב יקים וישלשל / ק ויניח / לא ירים ומניח ק [תלוי] מן . . קב ונושקין
- 8 ב בשלום בק (רצה ו) נתן
- 9 ב (אור) / אדון / קב (הנביא) / . . . / קב (שלהם)
- 10 קב שמחים [וטובי לב] בק להן
- 11 בק ונשקו בכגדו קב [ו] כל ק (אחיו) / אחר / ק (וכל) ק [מ] משפחתו
ה [ל] כל ב (ו) כל אחר
- 12 ק (כתיך) קב אסורות
- 13 קב ובית [שלהם]
- 14 ק (אחיו) קב [והרגו אותו] והמליכו

ונגזרה גזרה על כל בני משפחתו ש[י] היו אסורים בשלשלאות של ברזל שלא יקימו על המלך הגדול. וכל אחד ואחד יושב בארמונו בכבוד גדול ולהם כפרים ומדינות ומכאיים להם המס פקידיהם והם אוכלים ושותים ושמחים כל ימי חייהם. ובארמון המלך הגדול בנינים גדולים [של ²⁹³ שיש] ועמודי כסף וזהב [ומשכיות] ²⁹⁴ וכל אבן יקרה. [ובארמונו ²⁹⁵] עושר גדול ומגדלים מלאים זהב ובגדי משי וכל אבן יקרה. ואינו יוצא מארמונו אלא פעם אחת בשנה בחג שקורין ²⁹⁶ אותו רמתן באים מארץ רחוקה באותי היום לראות פניו והוא רוכב על הפרדה ולובש בגדי מלכות עשויים מזהב וכסף ועל ראשו מצנפת ועליה אבנים יקרות שאין להן שיעור לשווים. ועל המצנפת סידר שחור בשביל צניעות העולם כלומר תראו כל הכבוד הזה חשך יגשש אותו ביום המיתה. וכאים עמו כל קציני הישמעאלים מלובשים בגדים נאים ורוכבים על סוסים כל שרי ערב [ושרי ²⁹⁷ תוגרמה] ושרי מדי ופרס ושרי ארץ טובות

- 1 קב [באותו שעה] על קב (כל) לאקב! שיהיו ב (בשלשלאות) ק בשלשלות
- 2 קב (של ברזל)
- 4 קב (ימי)
- 5 קב בנינים גדולים [של שיש]
- 6 לא ומחבואות הב ומשכיות ב (וכל) על/ בק יקרה [תזועה בכתלים בק ובארמונו עושר גדול ומגדלים מלאים זהב ובגדי משי וכל /ב ובכל/ אבן יקרה]
- 8 קב (אותי) /הישמעאלים/ ב [אלעיר [צ"ל עיר] בער] ק באמצאן ברמצאן
ל רמאדאן א רמארן
- 9 קב [וי]כאים קב מרחק
- 10 קב (ה)פרדה קב עשויין וכסף [ולבנים]
- 11 ק אבן ב אבני בק יקרה ק לה אב להם קב (לשוים) /ממון/
- 12 קב [אחד] שחור
- 13 קבאר חשך קב (יגשש) /יכסה/ ק ליום
- 14 קב (ה)ישמעאלים (ים) לא (ה)ישמעאלים לאקב (כל)
- 15 ב [ושרי תוגרמה ורולס] ²⁹⁸ ק [ושרי] ומדי ופרס ב פרס ומדי בק [וגיו] ²⁹⁹ /ק גויז/ ק [ושרי] ק (טובות)

- מערב [ארץ³⁰⁰] שמרכנת] מהלך³⁰¹ שלשה חדשים. והולך מארמונו עד בית התפלה שהיא בשער³⁰² בוצרה והיא בית התפלה הגדולה [של³⁰³] ישמעאלים ובדרך שהוא הולך עד בית התפלה [ההולכים [הכתלים]]³⁰⁴ כלם מלובשים בגדי משי וארגמן האנשים ונשים (ותמצא)³⁰⁵ בכל החוצות ובשווקים כל מיני זמר³⁰⁶ (ו)מרננים ומרקדים לפני המלך הגדול הנקרא קאליפ³⁰⁷ ונותנים לו שלום בקול גדול ואומרים לו שלום עליך אדונינו המלך³⁰⁹ והוא מנשק בכגרו ורומז להם שלום בכגרו בתפיסת יד. והולך עד חצר התפלה ועולה במגדל עץ ודורש להם תורהם ויקומו חכמי³¹⁰ ישמעאלים ומתפללים עליו ומשלחים³¹¹ אותו על רוב גדולתו וחסדותו ועינים הכל אמן. ואחר כך היא מברך אותם ומביאין לפניו גמל ושוחט אותו וזה הוא פסחם ונותן לשרים והם משגרים ממנו³¹² למעום משחיטת יד המלך הקדוש שלהם. והם שמחים בדבר. ואחר כך יוצא מבית התפלה והולך על שפת נהר חרקל 15 ב

- 1 ב [ארץ שמרכנת] קב [מ]מהלך ק ששה חדשים
- 2 א [ו]עד [בתפילה] הגדולה [ב]כצרה ק [כשער] [ב]כצרה ק [והיא—ההולכים]
- 3 ב [של ישמעאלים—התפילה]
- 4 לא ההולכים (?) ב הנתלים ק והכומרים כולם
- 5 בק ואנשים לא והנשים לא ותמצא / ב יושבים / ק ( ) בק (בכל) בק בחוצות
- 6 בק (ובשווקים) קב [ב]כל מיני קלא זמרה / ב זמרה / לאקב (ו)מרננים
- 7 ב הנקרא [שמו אל] לאקב כלופה ק בקול רם
- 8 ב (לו) קב אדונינו ק (המלך) [ואור הישמעאלים] ב³⁰⁸ מושק (?) בקעליהם
- 9 קבאל בתשישת ב (והילך) וחזוי בק [בית] התפילה
- 10 קב ישמעאל (ם) ב ומתללין
- 11 קב ומשכחים ק (רוב) אקב וחסידתו לאקב ועיניו ק כולם
- 12 ק (יאח"כ / והוא)
- 13 לאקב וזהו ק פסח'ים שלהם] ק ונותנ'ין] קב ממנו לכל הארץ [ו—]
- 14 ק (והם— בדבר) / ק ביום שמחתם /
- 15 ה הטפלה ב התפילה

לברו עד ארמונו וגדולי ישמעאלים הולכים באניותיה' ב[נ]הר
 כנגדו עד שיכנס בארמונו ולא ישוב בדרך אשר בא בו. ובאותו
 הדרך אשר על שפת הנהר שומרים אותו כל השנה שלא
 יעבור משם שום אדם [באותו] ³¹³ (ב) מקום מדרך כף רגליו.
 ואינו יוצא מהארמון יותר בכל השנה. והוא איש מהור וחסיד 5
 ועשה ארמון מעבר הנהר על שפת זרוע נהר פרת שהוא
 מצד האחד של העיר וכנה בו בתים גדולים ושוקים ופונדקאות
 לעניים החולים הבאים להתרפאות שם. ושם כמו שישים חניות
 מרופאים וכלם יש להם בשמים וכל צרכם מבית המלך. וכל 10
 חולה שיבוא שם יתפרנס מממון המלך עד שיתרפא. ושם ארמון
 גדול שקוראין אותו דר אלמדיפסאן והוא ארמון שאוסרין בו כל
 המשוגעים הנמצאים בקיץ [מרוכ] ³¹⁴ החמימות בכל העיר.
 ואוסרין כל אחד ואחד מהם בחבלי ברזל עד שחזורין לדעתם
 [בימי החורף] ³¹⁵ וכל ימי היותם שם מתפרנסים מבית המלך
 ובששבים לדעתם] (ו) מניחים אותם וכל אחד ואחד הולך 15

- 1 קב ישמעאלים) ק הולכים [כנגדו] לאקב באניותיה' ק (כנהר כנגדו).
 3 ב אשר [הוא] קא (אשר) [שהוא בא] א/שעל/ א שומרין ק (שלא—
 השנה) ב שלא יבא
 4 ב (משם) ב [באותו] מקום לא כמקום
 5 קב (טהור ו—) ק חסד
 6 ק (מעבר הנהר) לאב מעבר לנהר לאבק (נהר)
 7 בק האחר ב (ה) עיר קב ושוקים
 8 ק (הבאים) קב (שם) אקב ששים
 9 קב וכולם ק (יכל חולה—המלך)
 10 ב מתפרנס בק והם מרפאים אותם/ ק איזו/
 11 קב (גדול) אקב שקורין לא דאר אל מרפתאן ק אל מסתו ב דאר
 אל מרסתאן לאקב שאוסרים
 12 ק (בקיץ) קב [מרוכ החמה/ ק החמימות/ בכל העיר]
 13 בקלא/ בכבלי/ קב שחזורים קב [בימי— לדעתם]
 14 ק (בימי החורף)
 15 בקא (ו) מניחים א/ מניחין/

לבתו. ובכל חדש וחדש בודקים אותם פקדי המלך אם חוזרים
 לדעתם מתירים אותם והולכים לדרכם. וכל זה עושה המלך
 לצדקה לכל הבאים לעיר בגדר כן חולים כן משוגעים. והמלך
 איש חסיד וכונתו לטובה כזה הענין ויש שם כנגד [ד] ³¹⁶*) כמו
 5 אלף ³¹⁷) יהודים והם יושבים בשלוח ובהשקט ובכבוד גדול
 תחת יד המלך הגדול וכניהם חכמים גדולים וראשי ישיבות
 מתעסקים בתורה משה. ושם בעיר עשר ישיבות וראש הישיבה
 הגדולה הרב ר' שמואל בן עלי ראש ישיבת ³¹⁸) ניאין ³¹⁹)
 [יעקב ³²⁰) הלוי והוא מיוחס עד משה רבינו ע"ה ; ור' חנניה
 10 אחיו] סיגן ³²¹) הלוי. ראש השנית ; ור' דניאל [י] סוד הישיבה
 השלישית ; ור' אלעזר החבר ראש הישיבה הרביעית ; ור'
 אלעזר בן צמח ראש הסדר והוא מיוחס עד שמואל הנביא
 והוא ואחיו יודעין לנגן הזמירות כמו שהיו המשוררים נוגני
 בזמן שבית המקדש קיים והוא ראש הישיבה החמישית ; ור'

- 1 בק לביתו [ולכבודו] בק [ונתנין להם ממונם לגרים כתי ³¹⁶) הפונקאות
 ואנשי העיר וחוזר / ק חוזרין לביתם / ב כל או"א לביתו ולכבודו ב [כי]
 (ו) כבל ק (וחדש) קב (בודקי) / שואליו / קב [יבודקין אותם] אם א חוזרי
- 2 אקב מתירין בק [לבתייהם ו] לדרכם
- 3 קב בעיר לא כנגדאר ק כנגדיר ב כנגדאר לאקב / כין / חולים / כין /
 משוגעים
- 4 ק איש חסד ק (כזה הענין) ב העניין ק (שם) ק (כמו)
- 5 קב [ארבעים] אלף ב יהודים [מישראל] קב כהשקט ובשלוח בק (גדול)
- 6 בק (יד)
- 7 קב מתעסקין קב בתורה (משה) ק (ישם—ישיבות) ב [ו] (שם) בעיר
 ב עשר[ה] ב (ו) ראש
- 8 לאבק ישיבת גאון
- 9 בק [יעקב הלוי] / ב לו / והוא מיוחס עד משה רבי' ע"ה ק [ור' חנניה אחיו]
 ב / ראש הישיבה השנייה ור' חנניה אחיו וכו' /
- 10 לאקב סגן קב ראש [הישיבה] קב השנייה לא דניאל ראש קב /יסוד /
- 12 קב הנביא [הרמתי] / ב הקרחי /
- 13 לאקב יודעים
- 14 ק השביעית

חסדיה פאר החברים ראש הששית; ור' חגי הנשיא ראש
 הישיבה [השביעית] ³²²; ר' עזריה ראש הישיבה [השמינית] ³²³
 ור' אברהם הנקרא אבו מהאר ראש הישיבה התשיעית; ר' זכאי
 בן בסמינאי בעל הסיום ראש הישיבה העשירית; והם ³²⁴
 הנקראים בטלנים (ראשי הישיבה) שאין מתעסקים בדברי אחר
 אלא בצרכי צבור. ובכל ימי השבוע הם דנים לכל אנשי הארץ
 היהודים חוץ מיום כ' שבאים כלם לפני הרב ³²⁵ שמואל
 ראש ישיבת גאון יעקב ועומד עם העשרה בטלנים ראש [י]
 הישיבות לדון לכל הבאים אליהם. ובראש של כלם רבי דניאל
 בן חסדאי הנקרא ראש גלות ³²⁶ וגם ארונינו ויש לו ספר היחס
 עד דוד המלך וקוראים אותו היהודים ארונונו ראש הגולה;
 והישמעאלים קוראים אותו סידנא בן דוד; ויש לו שררה גדולה
 על כל קהלות ישראל תחת יד אמיר אל מומנין ארון הישמעאלים
 כי כן צוה [מחמד] ³²⁷ לורעו ועשה לו חותם שררה על כל

כא

- 1 ק (ור' חסדיה—ר' זכאי) ב חסדאי ראש [הישיבה]
 2 לאב השביעית [ו]ר' עזרא [ראש הנקרא סוד הישיבה] ב [והוא] ואש
 לאב השמינית
 3 ראב טאהר לאבק [ו]ר'
 4 לא כסתנאי קב כסתנאי ב [הנשיא] בק (ראש הישיבה העשירית)
 אל (ו)הם
 5 בק [עשרת] בטלנים לאקב* (ראשי הישיבות) קב מתעסקין
 6 ק לצרכי ק וכל
 7 ק (היהודים) קב כולם ק [ר'] שמואל
 8 ב [הוא] ראש ב (יעקב) א בטלנין ב ראש הישיבה
 9 ק ובראש[ם] ב כולם ב (רבי)
 10 ב הנקרא [ארונינו] ב גלות [של כל ישראל] א גלות /ושם/ ב (וגם
 ארונינו)
 11 ק (המלך) ב (ה)מלך [ישראל] קב וקוראין ק (ארונינו) /סידנא בית דוד/
 12 ק (הישמעאלים—דוד) לאב ו(ה)ישמעאלים ב קוראין ב סיד נאבן
 [צ"ל סידנא בן דאוד]
 13 ק (כל) ק [ה]קהלות קב (תחת) קב [מ]יד ק ממנין
 14 ב /שכך/ ה [מחמד] ב / /

- קהלות ישראל הדרים תחת יד תורתו וכך ציה לכל בר אינש
 ישמעאלי(ם) [או] ³²⁸ יהודי(ם) או מכל אומה שבכל מלכותו
 שיקום לפניו ויתן לו שלום וכל מי שא יקום מפניו מלקין
 אותו מאה מכיה. והולכים עמו פרשים מן היהודים ומן הגוים
 5 בכל יום [חמישי] ³²⁹ שהוא הולך לראות פני המלך הגדול
 ומכריזין לפניו עשו דרך לאדוננו בן דוד כראוי לו; ³³⁰ אומרים
 בלשונם ³³¹ אעמלוא מריק לסיידנא בן דאוד. והוא רוכב על
 סוס ומלוכש בגדי משי ורקמה ומצנפת גדול ³³² על ראשו
 ועל המצנפת סודר לבן גדול ועל הסודר רביד [יחותם] ³³³
 10 מחמד כתוב עליו ובא לפני המלך ומנשק ידו והמלך יקום לפניו
 ויושיבהו על הכסא שצוה מחמד ³³⁴ לעשות לו ולכבודו וכל
 מלכי הישמעאלים הבאים לראות פני המלך כולם עומדים לפניו
 וראש הגולה יושב בכסאו כנגדו כי כן צוה מחמד לקיים הכתוב
 לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבא שילה
 15 ולו יקחת עמים]. וכל קהלות ארץ שנער ופרס וקרסאן ושבא
 היא ³³⁵ אלימאן ³³⁶ ודי ארביך וכל ארץ ארם נהרים וארץ

- 1 בק (ישראל) / הקדש / בק שכל ק (בר אינש) ב אנש
 2 לא ישמעאלים ויהודים ב ישמעאלי או יהודי ק יהודים או ישמעאלים
 ק (מ) כל בק [שב] (כל) מלכותו
 3 בק לפניו מלקין
 4 בק והולכין ק (מן) ק גוים ויהודים לב מן הגוים ומן היהודים
 5 קב [חמישי]
 6 בק [ו] אומרים
 7 ק נאעמלו ל לסאיידנא א לסאיידנא ק לסאיידנא ק דוד
 8 ב ולוכש קב גדול[ה]
 9 קב רדוד קב [וחותם - עמים]
 10 ק (כתוב עליו) ק [ב] ידו
 11 ק [אשר] (ש) צוה
 15 קב (ארץ) ק ופרס[אין] קב וכראסאן לא וכראסאן
 16 ב הי(א) ב אלימן ק אלמאן לא אלימן לא ודיארביך ק (ו) ידיר ביד
 ב ודיאר כלך ק (ארם) ב (וארץ קיט)

קוט היושבים בהרי אררט וארץ אלינייא ⁽³³⁷⁾ היא הארץ
 המוקפת הרים ואין לה (ס) יציאה אלא שערי ברזל שעשה
 אלכסאנדרוס מוקדוס ושם האומה הנקראת אלאן וארץ סיכריא ⁽³³⁸⁾
 וכל התוגרמים ועד הרי אסנה וארץ גרגנין עד נהר גיחון והם
 5 הגרגשים והם בדת [הנוצרים] ⁽³³⁹⁾ ועד שערי ⁽³⁴⁰⁾ המדינות
 וארצות טובות ועד ארץ הודו: ראש הגולה נותן להם רשות
 בכל הקהלות האלה לשום על כל קהל וקהל רב וחון. כי הם
 באים אליו לקחת הסמיכה ורשות. ומביאים לפניו דורונות
 ומתנות מאפסי ארץ. ויש לו פונדקאות וגנות ופרדסים בכבל.
 10 נחלות רבות מנחלת אבותיו ואין אדם רשאי לגזול ממנו
 כלום. ויש לו [ב] פונדקאות של יהודים ובשווקים ⁽³⁴¹⁾ ובסחור
 הארץ ⁽³⁴²⁾ מס ידוע בכל שנה ושנה חוץ ממה שמביאים מארץ
 מרחק. [ועולה ⁽³⁴³⁾ המס בכל] שבוע ושבוע ר' אלף זהובים].
 והאיש עשיר גדול וחכם בפסוק ובתלמוד. ואוכלים על שולחנו

ק	/קרייצי/ ק בערי לאקב אל ניה קב (ה) ארץ	1
קב	(ה) מוקפת קב לה (ס) בק [על] שערי	2
בק	אלכסנדר (וס) א אלכסנדרוס לאקב (מוקדוס) ובק [ושברו אותם]	3
ק	והם האומות בק אלן ב סיכריה ל סיכריא א סיכריא ק שכריה	4
לאקב	וכל [ארץ] בקא (ו) ערב אסוה ק אשור ק גוד גדין ל גרגנין	5
ב	גורנין ב [הנקראים גורגנין בק היושבים] קב על אק (והם)	6
קב	הגרגשי (ס) ק (והם) בק: [מתעסקים יקו] /המתעסקי/ קב שערי	7
	[סמרכנת] /ק שנירנית/ קב (המדינות)	8
קב	וארץ (ות) קב ז (ער) א י	9
ק	וכל אקב האלו	10
קב	ומביאין קב (לפניו) /לו/	11
קב	[ה] ארץ	12
לאקב	[ו] נחלות קב (רשאי) /יכול/	13
קב	[ב] פונדקאות לאקב ובסחורי	14
ב	(שנה ושנה) /שבוע ושבוע/ ק שנה ושנה [וככל שבוע ושבוע]	
קב	שמביאין ק מ (ארץ) מרחק	
ק	[ועולה—זהובים]	
ה	והאיש [תהוא] חכם ועשיר בק שלחנו	

רבים מישראל בכל יום. אבל בזמן שמקיימים ראש הגולה הוא מוציא ממון גדול על המלך ועל השרים ועל הסגנים. ביום שעושה לו המלך הסמיכה על השררה מרכיבים אותו במרכבת המשנה אשר למלך ומביאים אותו מבית המלך הגדול לביתו בתופים ובמחולות והוא עושה הסמיכה לאנשי הישיבה. והיהודים שבמדינה בה הלמדרי חכמים ועשירים גדולים. ובעיר בגדד ³⁴⁴ שמונה ועשרים בתי כנסיות ליהודים בין בגדד ובין אל ³⁴⁵ פרך אשר מעבר ³⁴⁶ חרקל, כי הנהר חולק את המדינה. וכנסה גדולה של ראש הגולה מבנין עמודי שיש מכל מיני צבעים מצופים כסף וזהב וכעמודים אותיות של זהב בפסוקי הילים. ושם לפני הארון מדרגות מאבני שיש כמו עשרה ובמדרגה העליונה [יושב] ³⁴⁷ ראש הגולה עם נשיאי בית דוד. ומדינת בגדד עיר [גדולה] ³⁴⁸ שלשה ³⁴⁹ מילין בהקפת העיר. והיא ארץ תמרים וגנות ופרדסים שאין כמותם בכל ארץ שנער. ובאים אליה בסחורה מכל הארצות ובה אנשים חכמים

כב 15

- 1 בלא אבל העת ק בעת קב שמקיישין
- 2 קב ו(על) הסגנים
- 3 ק [ו]רוכבין א [ו]מרכיבים לב [ו]מרכיבין
- 4 בק (אשר למלך) קב ומביאין ק (הגדול)
- 5 קב (לאנשי) / לראש[י] /
- 6 ב (בה) ק בה[ם]
- 7 ק (ליהודים) ב ו(בין) אל
- 8 קב כרך בה מעבר [לנהר] א הולך
- 9 בא וכניסה ק וכנסת ב מבניין
- 10 קב [ו]מצופים [ב]כסף לא וככסף בזהב קב (של) ק (זהב) בק [של] (ב)פסוקי
- 11 לאקב תלים ה [של] (מ)אבני
- 12 קב [יושב] ב (ה)גולה
- 13 לאק [ו]ב[מדינה] בגדד ק (עיר) ב [גדולה] ב (שלשה) / עשרים / לא מילין [גדולה]
- 14 ה (ו)היא קב כמותה

פילוסופים³⁵⁰) בכל חכמה יודעים מכל מיני כשוף.
 ומשם³⁵¹) לגאייגאן שני ימים והוא רסן³⁵²) העיר
 הגדולה ובה כמו חמשת אלפים מישראל ובתוכה כנסת גדולה
 [של³⁵³) רבה] ושם [הוא]³⁵⁴) קבור בכיה סמוך לכנסת ותחת
 קברו מערה קבורים בה שנים עשר מתלמידיו. ומשם³⁵⁵) יום לככל
 5 היא בכל³⁵⁶) הקדומה החרבה והיא מהלך כשלושים מילין
 ברחובותיה ועדיין ארמון נכוכרנצר³⁵⁷) שם חרב ויראים בני אדם
 ליכנס בו מפני הנחשים והעקרבים שיש בתוכו. וקרוב משם
 עשרים³⁵⁸) מילין יושבים עשרים אלפים מישראל ומתפללים
 10 בכנסיות ועליית דניאל³⁵⁹) היא [העלייה]³⁶⁰) הקדומה שבנה
 דניאל והיא בנויה אכני גזיה ולבנים. [ובין]³⁶¹) הכנסת וארמון
 נכוכרנצר^{361*}) ארון³⁶²) נורא יקיצתא אשר הושלכו שם חנניה
 מישראל ועזריה והוא³⁶³) עמק ידוע לכל.
 ומשם לחילה חמשה מילין ושם כמו עשר אלפים מישראל
 15 ובה ארבעה בתי כנסיות אחר³⁶⁴) של רבי מאיר³⁶⁵) והוא

- 1 א פילוסופין בק [יודעים] / ק יודעי / ק (כ) כל קב חכמה [וחרטומים]
- ק (מ) כל לאב נכל ק (מיני)
- 2 ב לגויגן ק ב"י לְגַזְעִיאוּ לֵא לַגְּהִיאַנְן ב הנקראת רסן שני ימים קב והיא
(ה) עיר (ה) גדולה
- 3 ק (המשח) לֵא חמשה ק יהודים (מישראל) בק (גדולה)
- 4 ב [של רבה והיא גדולה] קב ו(שם) הוא קב (כניה)
- 5 ב לככל ק לְבַאֲיֵבֵל
- 6 ב ככל בק ו(היא) [מהלך] לאקב (כ) שלשים קב מילין
- 7 קב בחרבותיה קב [מצוין] שם
- 8 ב (שיש) [ש] כתוכו
- 9 קב (עשרים) / מהלך / בקמילין) קב(עשרים) / שלשה / ק(מישראל) / יהודים /
- 10 קב בכנסת קב (ו) עליית בק דניאל [ע"ה] קב [העלייה]
- 11 קב ובין לא ובית קב ו[ה] ארמון
- 12 קב [של] נכוכר קב נצר [מקום] לאקב ארון נורא [יקיצתא] / לא יקרתא /
- 13 ב והיא
- 14 לאקב חמשה / ב פרסאות / קב לחילה לא עשר[ה] / ב עשרה / ק / יהודים /
- 15 ק (ארבעה) לאב איבע(ה) בקלא אחת

- קבור לפנייה; [וכנסת מר קשישא והוא קבור לפנייה] ו[כנסת] ר' זעירי בר חמאורב מרי. ומתפללים שם בכל יום. ומשם ⁽³⁶⁷⁾ ארבעה מילין למגדל שבנו דור הפלגה והוא בנוי מלבנים הנקראים לאגור אורך יסודו שנים ⁽³⁶⁸⁾ מילין וברחבו ⁽³⁶⁹⁾ מאתים וארבעים אמה וארכו כמו מאה קנים. ובין עשר ועשר אמות דרכים שם ובהם עולים בעגול [מסביב] ⁽³⁷⁰⁾ עד למעלה ורואים ממנה מהלך עשרים מיל כי הארץ רחבת ידים ומישור. ובתוכו נפלה אש מן השמים ובקעה אוהו עד היסוד בה. ומשם חצי יום לנפח [א] ושם כמו מאתים יהודים. ושם כנסת ר' יצחק ⁽³⁷³⁾ נפחא והוא קבור לפנייה. ומשם שלש ⁽³⁷⁴⁾ פסאות לכנסת יחזקאל הנביא אשר על נהר פרת ובמקום ⁽³⁷⁵⁾ הכנסת כנגדו ⁽³⁷⁶⁾ ששים מגדלים ובין כל מגדל ומגדל כנסת ובחצר הכנסת התיבה ואחרי הכנסת קברו של יחזקאל בן בוזי הכהן. [ועל קברו ⁽³⁷⁷⁾ צב] ועליו כפה גדולה ובנין יפה עד מאד מכנין יכניה מלך יהודה וחמשה ⁽³⁷⁸⁾ ושלשים אלף יהודים שבאו עמו. [והכל ⁽³⁷⁹⁾ יחד] 15 נקרא כנסת יחזקאל. ⁽³⁸⁰⁾ ויהויכין נדר לכנסת יחזקאל נחלות

- 1 קב [וכנסת ⁽³⁶⁶⁾ מר קשישא והוא קבור לפנייה] קב ו[כנסת] רב
 2 ק חמה בק ו[כנסת רב] בלק מארי קב שם [יהודים] ל ארבע(ה)
 4 לא לאגור קב אגור קב [ו]אורך לאקב [כ]שנים [ב] וברחבו [מאתים]
 [כ]ארבעים
 5 קב מאתים קב (קנים) /אמה/ לקב [עשרה] [ו]עשר[ה] קב (שם)
 6 ק שנהם ב ובהם [שם] בק בעיגול לאקב מסבכנין /לא ומסבכנין/
 קב ורואין קב מכנו
 7 ק עשרה קב מילין קב (רחבת ידים ו) ק ובתוכה
 8 ק אותה לא אותם לאקב עד ⁽³⁷¹⁾ /התהום/ (כה)
 9 ל לנפח א לנפח[א] ב לכפרי ⁽³⁷²⁾ ק לכפר נהום.
 11 לאקב הנביא [ע"ה] לאקב (אשר) [ש]על קב (כנגדו) /כמו/
 12 קב (כל) קב ואחורי
 13 קב קברו [ו] קב (בן בוזי הכהן) ס [ועל קברו צב]
 14 קב כיפה קב ובניין קב מכנין בק [הקדמונים המלך] יכניה
 15 ס [והכל—מהם]

מסעות ר' בנימין

וכרמים שנתן לו אויל מרודך להתפרנס מהם] ³⁸¹ כשהוציא
 אותו אויל מרודך מבית הכלא. וזה המקום הוא על נהר כבר
 מצד [אחר] ³⁸² ומצד אחר נהר [פרה] ³⁸³. ויכניה וכל הבאים
 עמו חקיקים בכותל, יכניה בראש ויחוקאל הנביא בסוף. ואותו
 מקום עד היום הזה מקדש מעט [לישראל] ³⁸⁴ ו[באים מארץ] 5
 מרחק שם להתפלל מראש השנה עד יום הכפורים ועושים שם
 שמחה גדולה וגם ראש הגולה וראשי ישיבות באים שם
 מבגדר ³⁸⁵ וחינים על פני השרה כב' ³⁸⁶ מילין ובאים שם
 סוחרים בני ערב ושם ירד ³⁸⁷ גדול(ה) הנקרא פיירא ³⁸⁸
 ומוציאין ספר גדול ³⁸⁹ מכתב [יד] ³⁹⁰ של יחוקאל הנביא 10
 וקורין בו ביום הכפורים. ועל קברו של יחוקאל הנביא עשיתה
 דולקה תמיד כל היום וכל הלילה מיום שהאיר אותה הוא
 בעצמו וחולפים הפתילות ומסיפין שמן עד היום הזה. ושם
 בית גדול של הקדש והוא מלא ספרים; מבית ראשון ומבית
 שני יש שם ספרים. וכל מי שאין לו בן יקדש ספריו לשם. 15

בג

- 1 קב כשהוציא[ו] (אותו)
- 2 לאקב (הוא)
- 3 קב [אחר] לא ומצד /אחר/ בק [פירת]
- 4 בקרא (ו) יחוקאל לאקב (הנביא)
- 5 סק (עד היום) סקב (היה) ס מקודש על שם ישראל קב [מקודש
לישראל [ק] ושמו] מקדש מעט סקב [ו]באים ק [שם] מארץ
- 6 ב (שם) קב [ו]עד קב ועושים[קב [ישראל] שמחה
- 7 ב [ש]באים
- 8 בק כשני לא שנים ועשרים
- 9 קב סוחרים[ס] בני) לא גדול(ה) ב הנקרא[ת] סאריה ק פיירא א פירא
- 10 סקב (גדול) /מגווייל/ ס[יד של] לאקב מכתבת יחוקאל
- 11 לאב (הנביא)
- 12 ב [ב]כל (ה)יום קב, הלילה [שלא תכנה]
- 13 קב וחולפין
- 14 ק הקודש ס ספרים [רבים] בק [ו]מבית ס [סחורבן] ב"ר ושני
- 15 קב (יש) קב יקדישם לא ספרו סב (לשם)

- ומביאים היהודים הבאים להתפלל שם מארץ פרס ומדי [ממון] (391) [ש]נ[ו]ר[ו]ן] על עצמם אנשי הארץ לכנסת יחוקאל הנביא. [ויש לכנסת (391*) נחלות וקרקות וכפרים שהיו ליכניה המלך ובשכא מחמד קיים הכל לכנסת יחוקאל]. וגם (392) גדולי בני ישמעאל באים להתפלל שם מרב חבתם (393) מיחוקאל הנביא וקוראים שמו בר (394) מליחא וכל בני ערב באים שם להתפלל. ושם סמוך לכנסת כחצי מיל (395) קברי חנניה מישאל ועזריה. ועל כל קבר וקבר (396) כפה גדולה ושעת החירום אין אדם כעולם נוגע בעבורו של יחוקאל לרעה לא ביהודים ולא בישמעאלים
- 5 ומשם שלשה מילין (397) אלקיצונמיני העיר ובה כמו שלש מאות יהודים ושם קבר (398) רב פפא ורב הונא ורב יוסף סיני ורב יוסף בר חמא ולפני כל אחד ואחד כנסת ומתפללים שם ישראל בכל יום. ומשם לעין שפתה שלשה (399) פרסאות ושם קבר נחום האלקושי (400) ומשם לכפר (401) פראס יום ושם קבר (402) ר' חסדאי ור' עקיבה ור' דוסא. ומשם חצי יום לכפר
- 10
- 15

- 1 לאקב ומביאין קב שם להתפלל בק [ממון ש]נודר[ו]ן]
- 2 ב עצמן ק (על עצמן)
- 3 קב [ויש—יחוקאל]
- 4 סיכשבא נשיא הישמעאלי ב. ק בקמד-ק/וכל/ (כני) גדולי ישמעאל
- 5 באר וגם בני קב באים שם קב מרוב חיבתם בק ביחוקאל
- 6 א הנביא [ע"ה] ק וקורין ב בר מלחא ק בר מלרוה לא דר מליחא ק (שם)
- 8 ב ועל (כל קבר) קבריה' ק כיפה ב כיפות גדולות קב ו[ב]שעת
- 9 ק (כעולם) בק נוגע בעבדיו ל בקברו
- 10 קב לא כישמעאלים ולא ביהודים
- 11 קב שלשה (ה) לא אלקיצונאח אל קיצונאח ב (אל) קיצונאח לאקב(העיר)
- 12 ב ו(רב) יוסף סיני ק (ו' יוסף סיני)
- 13 אקב ומתפללין
- 14 קב ומשם [שלש פרסאות] לעין שפתה
- 15 ב קבור קב האלקושי [הנביא] קב ומשם יום קב [אל] כרם /ק כרם/ בק (יום)
- 16 בק קבור קב חסדאי בק [ור' עזריה /ק עזרא/] ק [ור' עקיבה] ב עקיבא

- מהמדבר ושם [קבר] ⁽⁴⁰³⁾ ר' דוד [ור' אבא ⁽⁴⁰⁴⁾ כ"ר] יהודה
 ור' סחורה ור' אבא ור' קובריה. ⁽⁴⁰⁵⁾ ומשם מהלך יום לנהר
 ליגא ושם קברו של צדקיהו ⁽⁴⁰⁶⁾ המלך ועליו במה גדולה.
 ומשם לעיר קופא מהלך יום ושם קברו של יכניה ^(406*) המלך
 5 [ועליו] בנין גדול וכנסת לפניו. ושם כמו שכעת אלפים יהודים
 [ושם ⁽⁴⁰⁷⁾] הכמה הגדולה לישמעאלים ששם קבור עלי בן אבו
 מאלב ⁽⁴⁰⁸⁾ חתנו של מחמד ובאים שם הישמעאלים לקדשות].
 ומשם יום וחצי לסוריא ⁽⁴⁰⁹⁾ היא מתא מחסיא שהיו בה ראשי
 גליות וראשי ישיבות בתחילה ושם [קבר] ⁽⁴¹⁰⁾ רב שרירא ורבינו
 10 האי בנו ורבינו סעדיה אלפיומי ורב שמואל בר חפני הכהן
 וצפניהו ⁽⁴¹¹⁾ בן כושי בן גדליה הנביא ורבים מראשי הגדולה
⁽⁴¹²⁾ נשיאי בית דוד וראשי ישיבות שהיו שם בתחילה קודם
 חרבנה. ומשם שני ימים לספיתייב ⁽⁴¹³⁾ ושם כנסת שבנו ישראל
 מעפר ירושלם ומאבניה וקורין אותה שפיתייב אשר בנהרדעא.
 15 ומשם יום וחצי לאיל נובר ⁽⁴¹⁴⁾ היא פום בדיתא אשר
 [בנהרדעא] ⁽⁴¹⁵⁾ על שפת פרת. ושם כמו שלשת אלפים

- 1 ק מה(מ)דבר ק [קבר] ב [קבורים] בקאל ור' (אבא כ"ר) בק יהודה [ואבוי
 2 /ק קובריה/ ב ור' קורדיה] א סחורא ק [ורב הונא] ק [ור' /ומר/ קב אדא
 קב (מהלך) ק [חצי] יום
 3 ק דגה ב רגא ק קבר(ו) לא המלך [ע"ה] קב כפה גדולה
 4 קב ומשם יום בקא קופה קב (מהלך יום) ק (ה)מלך
 5 קב [ועליו] קב בניין
 6 בק [ושם—לקדשות]
 7 ק מחמד [- / : / ב : / :]
 8 קב לסורא לא לסוריא קב מחסיה ב (כה) /שמ/
 9 בקלא בתחלה בק [קבר] /ק קברו של/ קב רבי' שרירא בק ורבי
 10 קב בנו [ז"ל] א סעדיא ב בן חפני
 11 קב וצפניה ב (ורבים—הגדולה) לאק הגולה
 12 בק [ו]נשיאי בית דוד ק וראשי [בית דוד] קבא בתחלה
 13 קב חורבנה לאקב לשפיתייב /לשפיתייב/ ב [ה]כנסת
 14 קב ומאבניה [ובנו אותה וקראו אותה] ק (בנהרדעא—בנהר, עא)
 15 ב לאילנבר א לאילנבר ל לאילנבר
 16 ב [בנהרדעא] ב (על—פרת) ב יהודים [וחיא על שפת פרת] ק (כמו) אלפי' ג'

- מישראל ושם כנסת רב ושמואל ובית מדרשם ולפניהם קבויהם.
 [ומשם ⁴¹⁶) המשה ימים לחילה]. ומשם דרך מדבר ארץ שבא ⁴¹⁷)
 הנקרא אלימן לצד שנער כנגד הצפון מהלך אחד ועשרים יום
 במדברות ושם חונים היהודים בני רכב ⁴¹⁸) אנשי ⁴¹⁹) תימא ⁴²⁰).
 5 ובתימא ראש ממשלה שלהם ושם ר' חנן הנשיא מושל עליהם
 והוא עיר גדולה ומהלך ארצם ששה עשר יום בין ההרים הרי
 צפון. ויש להם ערים גדולות ובצורות ואין עול גוים עליהם
 והולכים ⁴²¹) לשלול שלל ולבזו כו לארץ מרחק ⁴²²) על בני
 ערב שכניהם בעלי בריחם. והם בני ערב ⁴²³) החונים באוהלים
 10 דרך מדבר ארצם ואין להם בתים והולכים לשלול שלל ולבזו
 בז בארץ אלימן. וכל שכני היהודים מפחדים מהם. ובהם עובדי
 אדמה ובעלי סקנה וארצם רחבת ידים ונותנים עשור מכל אשר
 להם לתלמידי חכמים היושבים המיד [כ] בית המדרש ולעניי
 ישראל ולפרושיהם [הם] ⁴²⁴) אכלי ציון ואכלי ירושלם אין אוכלים
 15 בשר ⁴²⁵) ואין שותים יין והם לובשים כנדים שחורים והם יושבים

כד

- 1 ב (מישראל) / יהודים / ב ולעניה(ם)
- 2 ב [ומשם חמשה ימים לחילה]
- 3 לאקב הנקרא[ת] לאב [ארין] אלימן ב לצד [ארין]
- 4 ק (במדברות) בק (ו) שם באר [הנקראים] ב (כני) ב כיבר לא ריכב
 ק (כני—תימא) לא אנוש
- 5 לאקב [ה]ממשלה
- 6 ב (ה)הרים
- 7 ק (גדולות) א ואין [להם] ק (גוים)
- 8 ק מרחק[ים] ק [גם] קלב עם א ער
- 9 אקב שכיניהם קב (ה)חונים לקב באהלים
- 11 קב בארץ [שנער] [ו]אלימן קב שכיני[הם של] יהודים ב פוחדים
- 12 בק ידים [וב]י[ניהם תלמידי חכמים] קב ונותנין אקב עישור
- 13 קב (תמיד) אקב [כ]בית
- 14 קב ולפרושי [הדור] קב [הם] אקב אכלי אקב ואכלי קב [ו]אין אוכלין
- 15 קב שותין

במערות וכבתים גרועים ומתענים כל ימי חייהם חוץ משבתות
 וימים טובים ומבקשים תמיד רחמים מלפני ה' על גלות ישראל
 שירחם עליהם בעבור שמו הגדול ⁽⁴²⁶⁾ [ועל] כל היהודים אנשי
 ארץ ⁽⁴²⁷⁾ תימא ותילימאם שיש בה כמו מאה אלף יהודים. ושם
 שלמון הנשיא ואחיו חנן הנשיא [ובין ⁽⁴²⁸⁾ ב' האחים הארץ]. 5
 והם מזרע דוד המלך כי כתב היחס יש להם. ומשגרים שאלות
 לראש הגולה [קרובם שב] [ב] גראד ⁽⁴²⁹⁾ קרועים ⁽⁴³⁰⁾ כגדים
 ומתענים ארבעים יום ⁽⁴³¹⁾ לשנה על כל היהודים היושבים בגלות.
 ויש שם כמו ארבעים מדינות ומאתים כפרים ומאה כרכים.
 וראש המדינה [ה] [ות] ⁽⁴³²⁾ תנאי ⁽⁴³³⁾ ושם בכל המדינות האלו 10
 כמו שלש מאות אלף יהודים ⁽⁴³⁴⁾ והיא עיר בצורה מאד כי
 בתוכה זורעים וקוצרים והיא מהלך חמש עשרה מילין באורך
 וחמש עשרה מילין ברוחב. ושם ארמון הנשיא שלמון ⁽⁴³⁵⁾
 [ובתימא ⁽⁴³⁶⁾] יושב חנן הנשיא אחיו והיא עיר יפה ובה גנות

- 1 לאקב [א] ו בכתים ב (גרועים) / גנוזי / קב כל ימיהם לאק [מן]
 לאקב [ה] שבתות
- 2 קב ו [ה] ימים קב (תמיד) קב (ט) לפני קב ה [קב"ה]
- 3 ב ועל ק / ועם / לא וגם כל
- 4 ב (ארץ) א וטילימאם ל וטילמאם ק וקולמס ב וטילמס ב [העיר
 הגדולה] שיש
- 5 ק שלמון קב (ו) אחיו (ו) ק הנשיא [ים] ב [ובין שני האחים הארץ]
- 6 ב (מזרע) / מגזע / ב (המלך) לא [עליו השלום] ב ושגרים א ומשגרות
 הב שאלות [הרבה]
- 7 בק [קרובים שבגראד] / ק קרובם לכאגרו / בק (קרועים כגדים)
 לא [הולכים] קרועי
- 8 לאקב בשנה ב (כל) ק בגולה
- 9 ק (ארבעים מדינות) / מחנות / [אח] בק ומאתים [בין] כפרים [ו] כרכים
- 10 ב המדינות ל תנאים אקב תנאי ק (בכל—האלו) ב (האלו)
- 11 בק (ו) היא עיר תנאי / ותנאי עיר /
- 12 ב והוא (?) מהלך קב (באורך—ברוחב)
- 13 לא שלמון בק הנשיא [האחד הנקרא] שלמון
- 14 קב [ובתימא] / ק והעיר תימא /—אחיו] לאקב [והיא—] לא יפה עד מאד [ופרדסים]

- ופרדסים]. ותילימאם ⁽⁴³⁷⁾ כמו כן היא עיר גדולה ובה כמו מאה אלף יהודים והיא בצורה מאד יושבת בין שני הרים גבוהים ושם אנשים חכמים ונבונים וביניהם עשירים. ומטילמאם ⁽⁴³⁷⁾ לחובר שלשה ימים. ואומרים בני אדם שהם ⁽⁴³⁸⁾ [משכמט] ראובן וגד וחצי שבט מנשה ששכם שלמנאצר מלך אשור [והוליכם] ⁽⁴³⁹⁾ שם ובנו הערים האלה גדולות וביצורות ונלחמים בכל הממלכות. ואין אדם יכול ליכנס אליהם כי שמונה עשר יום הולכים במדברות בלא ישוב ואין ליכנס אליהם. וחובר ⁽⁴⁴⁰⁾ עיר גדולה מאד ושם כמו חמשים אלף מישראל ובה תלמודי חכמים ואנשים גבורים עירכי מלחמה עם בני שנער וארץ צפון וארץ אלימן הקרובים אליהם שהיא תחלת ארץ ⁽⁴⁴¹⁾ הודו ⁽⁴⁴²⁾. ומארצם דרך חמשה ועשרים יום ⁽⁴⁴³⁾ לנהר ווירא אשר בארץ אלימן ושם ⁽⁴⁴⁴⁾ כמו שלשת אלפים מישראל. ומשם שבעה ימים ⁽⁴⁴⁵⁾ לנאסמא ושם כמו עשרת אלפים מישראל וביניהם רב נדיין. ⁽⁴⁴⁶⁾ ומשם מהלך חמשה ימים לבוצרה היושבת על נהר חרקל ובה כמו אלפים מישראל וביניהם תלמודי חכמים ועשירים

- 1 ב [היא] כמו כן עיר
 2 א [ה] הרים
 3 קב ו[שם] אנשים חכמים ונבונים ועשירים ביניהם ק [ומטילמאם] / ומשם /
 4 לאקב לכיבורקלביגר ק ואומרים ב משכמט לא שבט
 5 קב [בני] ראובן ק [ובני] י' גד ק [ששכם] / שהגלם / באל שלמנאסר
 6 לא והלכו ב והולכים קב [ה] ערים קב [האלה גדולות] (ו) בצורות
 7 קב בכל המלכות לא [כי] קב [מהלך]
 8 קב ימים קב במדבר(ות) קב [ואין / ולא / וכלו] ק עליה' לאקב וכיבור
 9 במאד [מאד] קב [יהודים] / ק מישראל / כמו חמשים אלף
 10 ק [וארץ אלימן]
 12 בק [וחזרת] (ו) מארצם / ק ארצם / ב [מהלך] ק כ"ח בק ויראי לא ויראה
 13 קב [מישראל] / יהודים / קב [ומשם—וביניהם]
 14 לא לנאסט
 15 בק ודיין בק [מהלך] ק שבעה קב לבצרה
 16 קב כמו [עשרת] אלפי' יהודים ה [ועשירי' הרבה]

הרבה. ומשם שני ימים לנהר סמורא ⁽⁴⁴⁷⁾ היא תחלת ארץ
 פרס ובה כמו אלף וחמש מאות יהודים ושם קברו של עזרא
 הסופר ⁽⁴⁴⁸⁾ הכהן שהלך מירושלם אל ארתחששתא המלך ומת
 שם ועשו לפני קברו כנסת גדולה ומצד אחר הישמעאלים עשו
 5 בית התפלה שלהם מרוב חבתם בו ואוהבים את היהודים
 מפני זה [וי]כאים [שם] הישמעאלים להתפלל. ומשם ארבע מילין
 לחווסטאן והיא עילם ⁽⁴⁴⁹⁾ המדינה הגדולה אבל אינה מיושבת
 כולה כי היא חרבה מקצתה וכתוך חרבותיה שושן הכירה
 והיא ארמין המלך אחשורוש ויש בו בנין גדול ויפה מימי
 10 קדמונים. ובה כמו שבעה אלפים יהודים ובה ארבע ⁽⁴⁵⁰⁾ עשרה
 בהי כנסיות ולפני כנסת האחר קברו של דניאל ונהר חרקל
 חולק את המדינה והגשר ביניהם. וכצד האחר שררים שם
 היהודים ⁽⁴⁵²⁾ שם הם ⁽⁴⁵³⁾ שווקים ושם הסחורות כלם ושם
 יושבים כל העשירים ⁽⁴⁵⁴⁾. והצד האחר הם עניים מפני שאין

כה

- 1 ב סמורה לא סמורה ק סמורה (?)
- 3 קב (הסופר) קב ארתחששתא
- 4 קב עשו הישמעאלים
- 5 קב (ה)תפילה לאקב (שלהם) בק (בו)
- 6 בק (מפני) / על עניין / בק [וי]כאים קב [שם] ב (מילין) / ימים /
- 7 לא לכווסטאן ק לסרתאן ב לכווסטאן ⁽⁴⁵⁰⁾ קב (ו)היא בק (הגדולה)
 ב (אבל)
- 8 א כלה
- 9 לא והוא קב (ויש בו) / והיה שם / קב כניין בק (ויפה) [והיה]
- 10 לא מימים / ק מימי / קדמונים / ק קרם / קב (ובה) / יבתוכה / לא עשר(ה)
- 11 לאקב [ה]כנסת לא האחת לאקב דניאל [עליו השלום]
- 13 ק היהודין ב [קברו של דניאל שם] קב (הם) / היו / לאקב [ה]שווקים ק
 (ושם) / ובה / קב הסחורה הגדולה ב (ושם יושבים כל) / ינתעשו /
- 14 ב ולצד ק וכצד קב האחר [של הגשר] קב (הם) / היו / [ה]עניים קב (שאין)
 / שלא היו /

- ביניהם שווקים ולא סחורה ולא גנות ופרדסים. עד שלבשו קנאה⁴⁵⁵) ואמרו אין כל העושר והכבוד הזה אליהם אלא בשביל דניאל הנביא שהוא קבור אצלם. ושאלו להם לקבור דניאל בתוכם ולא נתנוהו אליהם ולא רצו ועשו עמהם מלחמה ימים רבים [ואין⁴⁵⁶] יוצא ואין בא אליהם מפני המלחמה הגדולה שהיתה] 5 ביניהם עד אשר קצרה נפשם ועשו פשרה ביניהם שיהיה ארון דניאל שנה אחת בצד זה ושנה אחת מצד זה ועשו כן ונתפשרו כלם אלו ואלו משני הצדדין. עד שבא לשם יום אחד (סניגר⁴⁵⁸) שאה בן שאה המולך על כל מלכי פרס על מ"ה [מלכים]⁴⁶⁰) שהם תחת ידו והוא שולטאן אל פוראם אל כביר בלשון ערב והוא המולך משער נהר סומרא עד עיר סמרכנד^{460*}) ועד נהר גיון ועד⁴⁶¹) מדינת גיסבור בכל נהר גיון וערי מדי והרי חפרון ועל מדינות טובות שימצאו שם ביערים של[ה]⁴⁶²)

- 1 קב שוקים ב סוחרים ולא /אלא/
- 2 קב ויאמרו ק (הזה אליהם קב (כשביל) /על מול/
- 3 א הנביא [ע"ה] קב (להם)
- 4 בק (ולא—אליהם) קב ועשו מלחמות ביניהם
- 5 קב [ואין—שהיתה]
- 6 בק נפשם [ינתחכמו /ק ונסכמו/ בק (שיחי') /ליקח/
- 7 קב מצד קב (זה) /אחד/ ק (אחת) בל אחרת קב (זה) /אחר/ ק (ועשו—⁴⁵⁷) מימים)
- 8 ב ונתעשרו (כלם) ב ואילו ב עד [יום אחד קב מימים] ק (ש) כא ב (יום אחד⁴⁵⁹)
- 9 קב סינגאר /ק סנגאר/ לא סניגר ק שאה קב (כל) קב מלכות
- 10 קב [מלכים] ב סלטאן ק סולדאני בק פרס
- 11 בק (המולך) /המולך/ ק [ה]נהר לא סומרה ק סמכר ב סמרה א סמרכנד ק סמרכלת לב סמרכנת
- 12 קב (גיון—גיון) ל גיסבור ק (וערי—חפרון)
- 13 ב חטון לא חפתון לאקב ועד ק (טובות) לב שימצא ה (שימצאו— שיוצא) בלא של[ה]

החיות שיוצא מהם המור וממשלתו [מהלך] ארבעה חדשים
 וארבעה ימים ו[כ]בואו ⁽⁴⁶³⁾ שם האימפירדורו הגדול הזה סניגאר
 מלך פרס וראה שמטלטלין ארונו של דניאל מצד אל צד
 ועוברים הנשר יהודים וישמעאלים עם רב עמו ושאל מה זה?
 והגירו לו כל אלו הדברי' אמ' אין נכון לעשות זה- הבזיון 5
 לדניאל אלא תמדרו [את ⁽⁴⁶⁴⁾ הנשר] מזה ⁽⁴⁶⁵⁾ [ומזה] בשוה
 ותשימו ארונו של דניאל בתוך ארון של זכוכית ותתלוהו מן
 הנשר בשלשלאות של ברזל בתוך ובאותו המקום תבנו בית
 הכנסת לכל באי העולם ומי שירצה יבוא בה ⁽⁴⁶⁶⁾ ויתפלל בין
 יהודי בין ארמי. ועד היום הזה ארונו של דניאל תלוי מן הנשר. 10
 וצוה ⁽⁴⁶⁷⁾ המלך שלא יצור דייג בכל הנהר שיעור מיל למעלה
 ושיעור מיל למטה בשביל כבודו של דניאל. ומשם שלשה ימים
 לרוביד ⁽⁴⁶⁸⁾ בר ושם כמו עשרים אלף מישראל וכיניהם תלמידיו

- 1 לאב (ה) חטת ק שיוצא (מהם) [שם ביערים] המור לאב שיוצא א מהן
 לאב [מהלך]
- 2 בק (וארבעה ימים) ב וכבא ק וכסאו ל וכבואו א וכבואו לא האימפירדור
 קב האנפירדור ב [המלך] הגדול בק (הזה) בק סינגאר
- 3 בק (ו) ראה קב (שמטלטלין) / שמכיאין / קב ארון
- 4 לאקב בגשר קב וישמעאלי' [יערלים] קב [ועם] קב (עמו) [מן המדינה
 / ק העיר / קב (ו) שאל
- 5 ק ויגידו קב (כל אלו) ק (הדברים) / הענין כמות שהיא / ק [ו] אמר
 קב (זה) קב (ה) בזיון
- 6 קב לדניאל [הנביא] בק [אני מצוה אליכם] למוד קב [את הנשר]
 לאקב [ומזה] קב בשוה [ותקחו] ק את[ארונו של דניאל
- 7 ק ותשימיהו קב (ארונו של דניאל) ב / אותו / ב [אחר] של ב [יהי'
 ארונו של עץ בתוך ארון אחר של זכוכית] ותתלוהו
- 8 קב בשלשלת קב (בתוך) א תבנו כירח (?)
- 9 לאבק? (ה) עולם לאבק (ו) מי
- 10 ב ארמאי קב (ארונו של דניאל) קב תלוי [אותו ארון]
- 11 קב (בכל הנהר)
- 12 קב (ו) שיעור מיל ב (של דניאל)
- 13 לא לרוביד ק לכיכר ב למדבר ה (כמו)

- חכמים ועשירים אכל בגלות הם יושבים שם. ומשם שני ימים
לנהר וואנמו ושם כמו ארבעת אלפים יהודי'. ומשם ארבעה ימים
לארץ מולחאת⁽⁴⁶⁹⁾ המה אומות אשר אינם מאמינים בדה הישמעאלים
ויושבים בהרים גדולים והם עונים לזקן שבארץ אלפיישיין⁽⁴⁷⁰⁾
וכיניהם ארבעה קהלות מישראל ויושבים ויוצאים עמהם למלחמה
5 ואין עליהם עול מלך פרס כי בהרים הגבוהים הם דרים ויורדים
מן ההרים לשלול שלל ולכוזו כז ועולים להרים ואין אדם יכול
להלחם עמם. והיהודים שבארץ ביניהם תלמידי חכמים והם תחת
רשות ראש הגולה שבב[ב]ל. ומשם חמשה ימים לעריא⁽⁴⁷¹⁾
10 ושם כמו המשה ועשרים אלף מישראל. והיא תחלת הקהלות⁽⁴⁷²⁾
הדרים בהרי חפרון כי שם יותר ממ[א]ה קהלות מישראל והיא
תחלת ארץ⁽⁴⁷³⁾ פרס והם מן הגלות הראשון אשר הגלה שלמנאסר
⁽⁴⁷⁴⁾ המלך והם מדברים בלשון הרגום וכיניהם תלמידי חכמים
והם שכנים למדינת⁽⁴⁷⁵⁾ עמריה⁽⁴⁷⁶⁾ [ועד מדינת⁽⁴⁷⁷⁾ גילן
15 מהלך כ"ה] יום עד מלכות פרס. ורשות מלך פרס עליהם ולוקח

- 1 בק בגלות [גרול] ב (הם) ק (שני) / חמשה/
- 2 ק רואות לאב ואנת ק ה' א ארבעה
- 3 קב הוא האומה א הם אומות א אינן בק (אשר אינם) / שאין/
ק מאמינין אל(ה)ישמעאל
- 4 ב [ה]גדולים קב עונין קב חשישין לא כשישין
- 5 ק (ארבעה) א ויושבין קב (ויושבים) אקב ויוצאין
- 6 ב(הגבוהי') / הגדולי'/
- 7 ב (שלל) ב (כז)
- 8 קב עמ[ה]ז קב שבארצ[ם] ק (כיניהם) / הם/
- 9 לקאב שבכבל ק (חמשה) / שני/ ב לעמאריה ק לעמיראה ק לעמריה
א לעאריה
- 10 ק (כ"ה אלף) / אלפים/
- 11 לא חפתון קב חפטון ק מאלף אלב ממאה
- 12 בקלא ארץ / מדין / אקב (אשר) / שהגלה / קשלמנאצר
- 13 ק (ה)מלך [פרס] (?)
- 14 קב והם חונים ממדינת ק עמיראה לאב עמאריה קב [ועד—כ"ה]
- 15 ק(עליהם)

מהם מס' על יד פקידו. והמס אשר הם פורעים ⁽⁴⁷⁸⁾ בכל מלכות
ישמאל על כל אחד ואחד מן הזכרים מכן חמש עשרה שנה
ומעלה, פורעים בכל שנה ושנה זהב ⁽⁴⁷⁹⁾ אמירי שהוא זהב
ושליש מוראבטי.

5 והיום עשר שנים קם שם איש אחד ושמו דוד אל רואי
מעיר עמריה ולמד לפני ראש הגולה חסדאי ולפני ראש ⁽⁴⁸⁰⁾
ישיבה עלי גאון יעקב במדינת בגדד ⁽⁴⁸¹⁾ והיה גדול בתורת משה
ובהלכה ובתלמוד ובכל חכמה חיצונית ובלשון ישמאל וב[כ]תיבתם
ובספרי החרטומים והמכשפי' ועלה בדעתו להרים יד במלך פרס
10 ולקבץ היהודים היושבים בהרי חפרון ולצאת ולהלחם בכל הגוים
וללכת ולתפוס את ירושלם. והיה נותן ליהודים סימנים באותות
שקר ואומ' להם, כי ה' שלחו לכבוש ירושלם ולהוציא אותם
מתחת עול הגוים והאמינו בו מקצת יהודי' וקראו אותו משיחנו.
שמע מלך פרס הרבר הזה שלח לכא לדבר עמו והוא הלך אליו
15 בלי פחד ובהתחברו עמו א"ל האתה הוא מלך היהודי' ? ענה

- 1 ב (ככל—ומעלה)
2 קא פורעין לא זהוב לאקב שהוא זהוב
3 ל מורבאטי א מוראבטי ק מדאבטי ב מראבטי
4 קב [ושם קם] בק (ו)היום עשר שנים איש ב (אחר) ק אל רואי
5 בלא עמאריה ק עמיראה
6 אלב [ה]ישיבה ק ראש [הישיש] [ישיבה עליו] ב (עלי) /של/ בק והיה
7 [מהיר וק בקי] בתורת ישראל [משה]
8 ב (ו)בהלכה ק (בהלכה—ישמעאל) ב חכמת [חיצונית ובלשון] [כני]
9 ישמעאל לא ובכתיבת' בק (ובכתיבתם)
10 בק [ובספרים /ב בספרי/ החיצונים] [ו]בספרי' /ב בספרי/ החרטומים
11 לא חפתון קב חפטון קב (ו)לצאת
12 לאב ולחזוש לאקב (את)
13 קב (להם) קב ה[קב"ה] לאקב שלחני בק אתכם
14 קב (מקצת יהודי')
15 קב [ו]שמע קב (הזה) קב [ו]שלה [אליו]
16 בקלא כלא פחד בק ובהתחברו (עמו) [אל המלך] (ה)אתה (הוא) [המלך
[של]

ואמ' אני. מיד נכנס המלך וצוה לתופסו ולהשימו בבית הסוהר
 מקום אשר אסירי המלך אסורים שם עד יום מותם בעיר
 דווסטאן אשר על נהר גוזן הוא⁽⁴⁸²⁾ הנהר הגדול. ולסוף⁽⁴⁸³⁾ שלשה
 ימים ישב המלך לרבר עם שריו ועבדיו על דבר היהודי אשר
 הרימו יד במלך והנה דוד בא שהתיר עצמו מכית הסוהר בלי
 רשות בני אדם. ובעת שראה אותו המלך אמ' לו מי הביאך פה?
 ומי התירך? אמ' לו חכמתו⁽⁴⁸³⁾ ותחבולותי ואני איני ירא ממך
 ולא מכל עבדיך. מיד צעק המלך⁽⁴⁸⁴⁾ לאמר הפשוהו ענו לו
 עבדיו ואמרו לו אין אני רואים אותו אלא בשמיעת קול כלבד.
 מיד תמה המלך על חכמתו. וענה ואמר למלך הנני הולך לדרכי.
 10 והוא הלך והמלך הלך אחריו וכל שרי המלך ועבדיו הולכים אחרי
 מלכם עד בואם אל שפת הנהר והוא לקח סודרו ופרש על פני
 המים ועבר עליו. באות[ה] שעה ראו אותו עבדי המלך שהיה
 עובר במים על סודרו ודלקו אחריו בדוגיות קטנות ולא השיגוהו

- 1 קב ואמ' [לו] קב (מיד נכנס) /כעס/ קב לחפוש [אותו] לא לחפשו ק ולהשים [אותו] ב ולשימו ק (כבית הסוהר)
- 2 ק [ב]מקום
- 3 ברברותאן ל דברסתאן א דנסתאן קב על [שפת] קב (הוא) קב (ולסוף) /ולקץ/
- 4 קב (ועבדיו)
- 5 קב יד [כו] (במלך) קב בא [לפניהם] בק סהר לאקב בלא
- 6 ק (בני) /שום/ ב בוני ק ראותו ב שראתו (אותו) קב הביאך [עד] קב הנה (פה)
- 7 לאקב [או] (ו)מי קב ותחבולתי לא [כי] (ו)אני קב (ואני) /כי/
- 8 קב המלך [לעבדיו] קב [ו]ענו
- 9 קב (ואמרו לו) אין אני רואין [קאותו ולא שום אדם] קב(קול) /האין/בק(בלבד)
- 10 בק המלך [וכל שריו] בק (וענה)
- 11 ק והוא ה[ו]לך ק והמלך (הלך) א ה[ו]לך קב ו[כל] קב שר[ו] [ו] קב (המלך) ק (הולכים) /עמו/ אחרי
- 13 בק ועבר בו לאק אותו [כל] ב עבדי[ו]
- 14 קבעל [ה]סודרו (ו) בקלאירלגו בקקטנות [להשיבו] בק(השיגוהו) /יכולו/

ואמרו כי אין מכשף בעולם כמו זה. ובאותו היום הלך מהלך
 עשרים יום עד אל עמריה בשם המפורש והגיד ליהודים כל אשר
 קרוהו ותמהו כלם על חכמתו. ואחר כך שלח מלך פרס אל
 עמיר ⁽⁴⁸⁵⁾ אל מומנין קליפה אשר בכגדר אדון הישמעאלים
 לדבר עם ראש הגולה ועם ראשי הישיבות למנוע את דוד אל
 רואי טלעשות כדברי' האלה ואם לאו אחרוג את כל היהודים
 הנמצאים בכל מלכותי. ובעת ההיא היתה צרה לכל הקהלות
 שבארץ פרס. ושלחו ⁽⁴⁸⁶⁾ כתבים אל ראש הגולה ואל ראשי
 הקהלות ⁽⁴⁸⁷⁾ אשר בכגדר למה נמות לעיניכם גם אנחנו גם כל
 הקהלות אשר במלכות; מנעו את האיש הזה ולא ישפוך דם נקי.
 אז כתבו אליו ⁽⁴⁸⁸⁾ ראש הגולה וראשי הישיבות דע לך כי לא
 הגיע זמן הגאולה עדין ואותותינו לא ראינו, כי לא ברוח ⁽⁴⁸⁹⁾ יגבר
 איש ואנו אומרים לך שתמנע עצמך מעשות עוד כדברים [האלו] ⁽⁴⁹⁰⁾
 ואם לא תהיה מנודה מכל ישראל. מיד שלחו לו ⁽⁴⁹¹⁾ כמו כן אל
 זכאי הנשיא אשר בארץ אשור ור' יוסף החוזה המכונה בורהאן

כו

5

10

15

- 1 ב (כי) ק כמוהו ב (כמו) זה
- 2 קב עשרה ימים ב (עד) ק אל ספיראה ב [עיר] עמאריה
- 3 קב קרוהו קב כולם ק פרס [מיד / ל זה]
- 4 ב (א) לאמיר לאק אל אמיר ק מומטן לא קליפה קב (קליפה) ק (אשר
 בכגדר) ק אדונו
- 5 קב (עם) / על / ב [ישיבת] (ה) גולה קב ועל ראש ישיבת [גאון יעקב]
 א [ו] למנוע קב (את) [ל] דוד
- 6 קב מ(ל) עשות קב הדבר הזה קב (כל)
- 7 קב מלכותי [וישבנו] (בעת—צרה) (ל) כל (ה) קהלות
- 8 אב (שב) ארץ ל (ש) בארץ קב פרס [כצער גדול] ב (כתבים—כתבו)
- 9 לא (הקהלות) / הישיבות / לא (אשר) [ש] בכגדר
- 11 בק וראש(י) קב (ה) ישיבת [גאון יעקב לאמר] קב (לד)
- 12 בק (עדין) / כי / (ו) אותותינו קב (ברוח) / בכח /
- 13 קב ואנחנו גזורים [ע] ליד קב (עוד) קב כדברי(ים) [הזה] לא [האלו]
- 14 לאקב ואם לא [ו] בק (מיד) בק [ו] שלחו ק [עוד] בק (לו—כ)
- 15 קב ולר' קב (החוזה המכונה) ק ג'הו ב כרהאן

- אל פלך אשר שם לשגר כתבים אל דוד אל רואי ועוד כתבו
הנשיא והחווה הנ"ל כתבים אליו לזרוו ולהחזירו, ולא קבל ולא שב
מדרכו הרעה עד שקם מלך אחד ושמו זין אלדין מלך⁽⁴⁹²⁾ תוגרמים
עבד מלך פרס ושלח בעד חמיו של דוד אל רואי ונתן לו
5 שוחד עשרת אלפים זהובים להרוג את דוד אל רואי בסתר וכן
עשה בא אל ביתו והיא ישן והרגו על מטתו ונתבטלה עצתו
ותחבולותיו. ולא שב חמת מלך פרס מעל היהודים אשר בהר
(כ) אשר⁽⁴⁹³⁾ בארצו וכשראו כן שלחו אל ראש הגולה לבוא
בעזרתם אצל מלך פרס⁽⁴⁹⁴⁾ ויבוא בדברים טובים ודברי פיוס
ופייסו ונתפוס ונתן לו כמאה ככרים זהב ותשקוט הארץ אחרי
10 כן וחמתו⁽⁴⁹⁵⁾ שככה.
ומאותו ההר עד חמרן⁽⁴⁹⁶⁾ מהלך עשרה ימים היא מדי
העיר הגדולה ושם כמו חמישים אלף יהודים ושם לפני כנסת אחת
קבורים מרדכי⁽⁴⁹⁷⁾ ואסתר. ומשם⁽⁴⁹⁸⁾ ארבעה ימים עד דברודיאן
ויש בה כמו ארבעת אלפים יהודים [ויושבת]⁽⁴⁹⁹⁾ על נהר גזון. 15

- 1 קב אל פלך / ק אל פלך / [החווה] בק לשגר הכתב אליו קב (אל—רואי)
2 קב (הנשיא והחווה הנ"ל) / הם / לא הזכורים בק כתבים) בק (לזרוו ו—)
קב (ולא שב—הרעה)
4 ק (פרס) לאקב (בעד) / בשביל/
5 קב להרוג אותו קב (את—רואי) קב (וכן עשה)
6 קב [ויבא לא והרגו קב והוא ישן על מטתו והרגו
7 קב (ותחבולותיו—חמת) בק [ויבא] מלך בק (מ) על בק (אשר) / היושבים/
8 קב (ואשר—וכשראו כן) [והם] לאקב לבא
9 / קב לעזרם / קב [ה] מלך פרס [ולפייסו] / ב ולפייסם / קב (ויבא—ופייסו)
10 קב ונתפייס כמאה ככר זהב שנתנו לו
11 קב (וחמתו שככה)
12 בעד חמרן לאק חמרן ב עשרים יום ק (היא) / עד/
13 קב כמו שלשים לאקב (יהודים) / מישראל / ק לפני [העיר של מרדכי
ואסתר] כנסת
14 ב. (ומשם—נהר גזון) א (ארבעת) / ר' / לא דברותאן ק דבראתן
15 לא ארבעה ק (ארבעת) ק [ויושבת] ק (ג) / הר

ומשם שבעה ימים למדינת אצבתן⁵⁰⁰ היא העיר הגדולה והיא עיר המלוכה והיא מהלך שנים עשר מיל. ובה כמו חמש עשרה אלף מישראל ושם שר שלום הרב שהיה⁵⁰¹ ממונה ע"י ראש הגולה⁵⁰² ועל כל הכרכים אשר בכל מלכות פרס. ומשם ארבעה ימים לספיץ⁵⁰³ היא פרס המדינה ובה כמו עשרת אלפים מיהודים. ומשם שבעה ימים לגינה⁵⁰⁴ היא העיר הגדולה שעל שפת נהר גוזן ובה כמי שמינת אלפים מישראל. ובאותה⁵⁰⁵ העיר ארץ סחורה ובאים אליה בסחורה מכל לשונות הגוים והיא ארץ רחבת ידים. ומשם חמשה ימים לסמורקאנטו העיר הגדולה אשר בקצה המלכות⁵⁰⁶ ושם כמי חמשים אלף מישראל ור' עובדיה הנשיא ממונה עליהם וביניהם חכמים ועשירים גדולים. ומשם ארבעה ימים לטובות היא המדינה שנמצא המור ביערים שלהם. ומשם שמונה ועשרים יום להרי גיסכון⁵⁰⁷ אשר על נהר גוזן. ויש שם אנשים מישראל בארץ פרס שהם משם ואומרים⁵⁰⁸ כי בערי נסבור⁵⁰⁹ ארבעה שבטים מישראל והם שכנו הן

כח

- 1 קאָספּריבו ב אספקאן לא אסכהאן קב ו(היא) /עיר/
- 2 ל שתי'ם עשר ק מילין
- 3 ק (ושם שר - פרס) ב (שהי') /שהוא/ ב (ע"ו) /מיר/
- 4 ב (ו)צל כל הרבנים ב (כל) מלכות
- 5 בר לשיראז א לשיפאן ק לשיריאן ק כמו י' אלף מישראל
- 6 לאב (מ) יהודים ק י' ימים לנובה ב לגונה קב (היא)
- 7 ק (יש) על ב (שפת) קב שמונים אלפ(ים) ק יהודים לאקב ו(כ) אותה
- 8 ק (ה) עיר ק (ארץ) א (ו) באים ב ככל
- 9 לא לסמורכנת /ק לסמורכנת/ לסמורכות קב [היא] העיר
- 10 קב (אשר) ק בקצה [קב גכול] ארץ פרס [קב (ישם) ובה/
- 11 ק (הנשיא)
- 12 ק (לטובות) /לתעבת/ קב שימצא [שם] המור
- 13 לאקב שלה(ם) א [סהלך] כ"ח ב ניסבור ק ניסניר ל כסכין א ניסכין
- 14 קב (שם) /כהם/ ב (מישראל) קב פרס [מישראל] קב (שהם משם)
- 15 קב כי [יש] בהרי לאקב (והם)

וזבלון ואשר ונפתלי הגולה הראשונה שהגלה שלמנאצר מלך
 אשור כמו שכתוב ⁽⁵¹⁰⁾ ויגלם בחלח וחכור והרי גוון (וכו') ⁽⁵¹¹⁾
 ומהלך ארצם עשרים יום ויש להם מדינות וכרכים בהרים מצד
 אחד מקיף [איתם] ⁽⁵¹²⁾ נהר גוון ואין עליהם עול גוים כי אם
 נשיא אחד עליהם ושמו ר' יוסף המרקלי ⁽⁵¹³⁾ הלוי וביניהם
 תלמידי חכמים וזורעים וקוצרים והולכים למלחמה לארץ כוש
 דרך המדברות ויש להם ⁽⁵¹⁴⁾ ברית עם כופר אל הדרך ⁽⁵¹⁶⁾
 שהם עובדי הרוח וחונים במדברות והיא אומה שאינה אוכלת
 לחם ואינה שותה יין כי אם בשר חי כמות שהיא בלתי מבושלת
 והם בעלי ⁽⁵¹⁷⁾ אפים ובמקום האף יש להם שני חורים קטנים
 שיוצא מהם הרוח. ואוכלים כל בהמות טהורות וממאות והם
 אוהבי ישראל. והיום ⁽⁵¹⁸⁾ חמש עשר שנה שבאו לארץ פרס
 בחיל גדול ולקחו את מדינת ריי ⁽⁵¹⁹⁾ והכו אותה לפי חרב
 ולקחו את כל שללה והלכו להם דרך המדבר. ומהיום לכמה ימים

- 1 לאקב ו[שנט] זבלון אקב [ישנט] אשר ל [ואשר] לאקב [ישנט] נפתלי
 קב הגלות הראשון לאב שלמנאצר
- 2 ק כמו שנאמר ב וינחם א בלחלח א (והרי ק נה[ר]) [i]
- 3 ק להם [שם] קב וכרכים [גדולים]
- 4 לאקב [אותם]
- 5 קב נשיא אחד [ב יש] להם לאב אמרכלא ק אקמלבלה
- 6 בק [עד] ארץ ל כות ⁽⁵¹⁵⁾
- 7 ב כפר
- 8 קב והם עובדי קב (והיא אומה) א שאינם בק ואינם בקאל אוכלים
- 9 בק ולא שותין יין כי אם בשר כמו שהוא חי בלא בשול
- 10 קב בלא אפים ק נחורים ב נקבים לא חורין
- 11 קב מהן א ואוכלין בק [ה] בהמות טהורות וטהורות ב והם אוהבים לישראל
 [עד כאן]
- 12 לא [כ] שכאו בק באו אל מדינת / ק ארץ/
- 13 בקלא ראי
- 14 קב ומהיום כמה שנים

לא נראה כדבר הזה בכל מלכות פ"ס. וכששמע המלך פרס חרה
 אפו עליהם ואמר ⁵²⁰) לא בימי [ולא בימי] ⁵²¹) אבותי יצא עלי
 חיל מהמדבר הזה. ועתה אלך ואכרות את שמש מן הארץ.
 והעביר קיל בכל מלכותו וקבץ כל חילותיו ובקש תייר אחר
 5 להו אותו מקום חנותם ונמצא לשם איש אחד ואמ' למלך אני
 אראה לך מקומם כי אני מהם ונדר לו המלך להעשירו אם
 יראה לו ואם יעשה הדבר הזה. אמ' לו המלך כמה אנו צריכים
 הוצאה לדרך זה אל המדבר הגדול הזה? אמ' להם קחו לחם
 ומים לחמשה עשר יום כי לא תמצאו שום מחיה עד ארצם. וכן
 10 עשו והלכו במדבר דרך חמשה עשר יום ולא מצאו כלום ולא
 נשאר בידם מהיה אלא דבר מועט עד שהתחילו למוה] האדם
 והבהמה אשר עמם [ברעב ⁵²²) ובצמא]. ויקרא המלך לתייר
 ויאמר לו איה דבריך שהבטחתנו למצוא את אויבינו? ויען
 ויאמר לו תעיתי בדרך. ויחר אפו ויצו להתיו את ראשו. וצוה

- 1 ק (וכששמע) [ו]המלך פרס חרה ב ושמע מלך פרס וחרה
 2 בק [ולא בימי] בק [לא] יצא /ק נמצא?/
 3 ק חיל [גדול] בק [ו] המדבר קב ואכרית
 4 ב [והעביר] קב חייליו
 5 ב להראותו [הדרך דרך] חנותם בק (ונמצא לשם איש אחד) קב ואמר לו
 (למלך) אותו האיש אני
 6 קב אראם לך (מקומם) בק? (אם יראה לו)
 7 בק (ו)אם יעשה זה הדבר /ק את הדבר הזה/ קב [ו]אמר קב (הטיד)
 8 לא לדרך זה ולמדבר הגדול קב (ל)דרך (זה אל) קב (הגדול ה:ה)
 בק! אמ' לו קב לחם /ב ויין/ [עד] ט"ז ימים
 9 קב [שם] שום מחיה [כדרך] בק [אשר תגיעו אל] ארצם
 10 בק (דרך) לאקב ימים ולא קב ולא נשאר [להם מן ה] מחיה
 11 קב עד [אשר] התחילו קב למוה [מי]
 12 בק (אשר עמם) [ברעב ובצמא] וקרא /ק ושאל/ המלך לתייר ואמר לו
 13 קב למצא
 14 קב ויאמר (לו) בק אפו [עליו]

- המלך בכל מחנהו כל אדם שיש לו שום מחיה לחלוק יחלוק עם חברו ואכלו מה שכידם וגם הכהמות והלכו במדבר עדיין שלשה עשר יום עד שבאו אל הרי נסבור והיהודים יושבים שם והם באו שם ביום [שבת] ⁵²³) וחנו בגנות ופרדסים ועל מעינות המים אשר מצד לנהר גזון. והימים ימי פירות ואכלו והשחיתו ואין אדם יוצא אליהם אבל היו רואים על ההרים מדינות ומגדלים הרבה וצוה המלך לשני אנשים מעבדיו ללכת לשאול להם מה היא האומה היושבת בהרים ולעבור אליהם על כל פנים בספינות או לשיט על פני המים. ושם ⁵²⁴) [פשפשו ⁵²⁵] ו[מצאו גשר גדול ועליו מגדלים ⁵²⁶] ופתח [הגשר] ⁵²⁷) סגור ולפני הגשר מאותו הצד עיר גדולה וצעקו לפני הגשר עד שבא להם אדם אחד ושאל להם מה תרצו או למי אתם? ולא הבינו עד שבא תורגמן שהיה יודע לשונם ושאל אותם ואמרו עברי מלך פרס אנחנו ובאנו לשאול מי אתם ולמי אתם עובדים, אמרו להם יהודים אנחנו אין עלינו לא מלך ולא שר מן הגוים אלא שר אחד יהודי. ושאלו אותם ⁵²⁸)

- 1 ק מחנהו [לאמר] קב (לחלוק) /ב ממנה/ יחלוק עם חברו
2 ואכלו כל מה שהי' להם עד חכהמות והלכו (במדבר)
3 לאקב ימים [קב אחרים] קב (שבאו) /שהגיעו/ לאב ניסבור ק כסבור
קב שיהודים]ב והם באים
4 בק [שבת] בק ובפרדסים לאקב מעיינות
5 ב [והיו] (ו)הימים ימי [ה]פירות ק ויאכלו וישחיתו
6 ב ומג(ד)לים
7 ק ויצו המלך בק /מן/ (להם מה היא) לא (היא) לא (ה)אומה (ה)יושבת
8 קב (אליהם) /שם/
9 בק (ושם) /והם/ [פשפשו] ו[מצאו בק ועליו [שלשה]
10 בק [הגשר]
12 קב (ל)מי קב הבינו [אותי] לאקב [ה]תורגמן
13 קב (אותם) /להם/ ל לשאול [ל]מי
14 ק אמר(ו) קב אנחנו יהודים
15 קב (לא) מלך ב אל(א) קב יהודי אחד בק אותו

על דבר הכומרים⁵²⁹) בני גוי' מן כופר אל תורך⁵³⁰) והם אמרו להם כי הם בעלי בריתם וכל המבקש רעתם מבקש רעתנו. וישבו שני האנשים האלה ויגידו למלך פרס ויפחד מלך פרס פחד גדול. ויום שני שלחו אל המלך לערוך אליו מלחמה והוא השיב לא באתי להלחם עמכם כי אם כופר⁵³⁰) אל תורך 5 אויבי באתי להלחם ואם אתם נלחמים בי אני אקח נקמתי ואהרוג את כל היהודים אשר בכל מלכותי כי אני יודע כי אתם חזקים ממני בזה המקום [וכל⁵³¹) חילי רעבים וצמאים יצאו מן המדבר הגדול הזה]. אבל עשו אתם עמדי חסד שלא להלחם בי והניחו אותי [להלחם]⁵³²) עם כופר⁵³⁰) אל תורך אויבי ותמכרו לי מזון מה שאני צריך, לי ולחילותי. והיהודים לקחו עצה ביניהם להתרצות למלך פרס בשביל היהודים אשר במלכותו ונכנס בארצם הוא וכל חילותיו וישב שם חמשה עשר ימים וכבר איתו כבוד גדול ושלחו כתב אל כופר⁵³⁰) אל תורך בעלי בריתם להודיעם הדבר הזה. והם עמרו כלם על מעברות ההרים 15

- 1 בהכופרים קהרומנים בק[שהם] קבוהוא אמ' להם כי בני בריתנו הם וכל
3 בקלא רעתינו בק[וישבו—האלה]/הלכו לדרכס/ והגידו בקפחד (מלך)
(פרס)
4 קב גדול [מהם] ויום אחר שלחו אל[יו] (המלך) לערוך (אליו) מלחמה
[עמו]
5 קב השיב [להם אני] לאקב (עמכם) /כנס/ אל כי (אם)
6 קב (באתי להלחם) לא נלחמים אתם קב (כי) /עמי/ קב נקמתי [מכם]
ק שאהרוג ב להרוג
7 (כי) [ש]אתם
8 לאקב ממני במקום הזה בק [וכל—הזה]
9 לא (אבל) אתם בק (אתם) לאקב עשו עט[ר]
10 ק[ו] (והניחו—אויבי)
11 קב[ו] (מזון) /הוצאה/ ב צרך ב ולחילי
12 בק[ו] [לפני] המלך (פרס) ק היהודים שבארצו [בק בגלות]
13 קב וכל חילו קב ט"ו יום
14 קבא כתב (א) לכופר
15 קב והודיעו [להם] א והודיעו בק (הזה) (הם) עמרו

- בחיל כבוד כל החונים במרבר ההוא וכשיצא מלך פרס להלחם עמם
 ערכו אתם ⁵³³) מלחמה בדרך ונסעו ⁵³⁴) אנשי כופר ⁵³⁰) אל
 הורך והרגו בחיל פרס חללים רבים וינס מלך פרס במתי מעט
 אל ארצו. ופרש אחד מעבדיו רמה יהודי אחד מהארץ ההיא
 ושמו ר' משה והוציאו מאותה הארץ. וכשהיה בארץ פרס כבש
 5 אותו לעבד לו. וכיום אחד מימים באו דורכי קשת לשחוק לפני
 המלך ולא נמצא בכלם רובה קשת כר' משה. שאל [אותו] ⁵³⁵)
 המלך על יד תורגמן והניד לו את אשר קרהו ואיך רמהו הפרש
 ההוא. מיד עשה אותו המלך בן חורין והלכישו בגדי שש ומשי ונתן
 10 לו מתנות ואמר לו אם תרצה לשוב ⁵³⁶) לדתינו אעשה עמך חסד
 ותהיה עשיר גדול וממונה על כל ביתי. [והוא] ⁵³⁷) ענה ואמר
 לו אדוני המלך לא אוכל לעשות הדבר הזה אז לקחו המלך
 וישימהו בכית (ו) הרב שר שלום מן קהל אספיהאן ונתן לו
 הרב בתו לאשה. והוא ר משה זה שספר לי את הדברים
 האלה.
 15 ומשם חזרתי לארץ כוזסטאן אשר על שפת חרקל.

- 1 לאקב עמ[ה]ם
 2 קב [אתם] / עמו / קב [ונסעו] / ונצחי /
 4 בק מעבדיו (ו) [מלך פרס] קב [את] יהודי קב [מהארץ ההיא] / משם /
 5 קב [מאותה הארץ] ק [משם]
 6 קב אותו [הפרש] קבא (לו) זבקה ויום קב [ה]קשת / ב רשת / הב לשחק
 7 בקכולם בק כ[מו] ר' משה [זה ו]שאל [אותו]
 8 לא יד[ני] קב תורגמן [יודע לשוננו] קב את / כל / קב [קרהו—ההוא] / עשה
 לו [ק עבדו] הפרש
 9 לאקב והלכיש / ק וילכש / [אותו] בק (שש ז—)
 10 בתרצה לחזור אללדתנו ואני אעשה קב(עמד) / אותך / קב(חסד ותהיה)
 11 קב (גדול) קב (כל) בק[ו] [והוא] קב (ואמר)
 12 בק אדוני (המלך)
 13 בקאלכבית(ו) ק(שר) קב (מן) / של / קפספאין לאב אספיהאן ק (ונתן
 —שפת חרקל)
 14 ב (זה ש)ספר לי כל אלן הדברים
 16 ב חזור [ארם] לא כוזסטאן ב כוזוטאן

ומשם יורד [אדם] (538) (ה[כ]) נהר (539) ויורד כים הורו אל
 איי (542) אחד נקרוקיש (543) מהלך האי ו' ימים ואין זורעים שם
 ואין להם אלא מעין אחד ואין שם ככל האי נהר כי מימי הגשמים
 הם שותים. ותגרים באים מארץ הודו ומן האיים וחונים שם
 בסחורה ואנשי ארץ שנער ואלימן וארץ פרס מביאים שם כל
 5 בגדי פשי וארגמן ופשתן פרוקאטין (544) קנוואס מוך חטים
 ושעורים ודוחן ושיפון וכל מיני מאכל וכל מיני קטניות ועושים
 סחורה אלו עם אלו כי אנשי הודו מביאים שם בשמים לרב
 מאד ואנשי האי סרסורים כיניהם ומוזה הדבר הוא חייהם. ויש שם
 10 כמו חמש טאות יהודי'. ומשם מהלך עשרה ימים כים עד
 קטיפה ושם חמשת אלפים מישראל. ושם ימצא הכדולח. (545)
 ובארבעה ועשרים בניסן ירד שם מטר על פני המים [ושם] (546)
 שמיין על פני המים מיני שרצים] ומקבלים המטר ההוא ונסגרים
 ונופלים לתוך קרקע הים. ובחצי תשרי באים שם שני (547)

- 1 קב (ו) משם קב [אדם] בק כנהר (540) ונופל; ק כים [אל אי] (541)
 אלב אל אי(י)
- 2 ק(אל איי אחר) לקבהנקרא \ ל(ה)נקרא \ קישקב[ו]מהלך / קי' / ימים
 קב ואין זורעין [בק ואין קוצרין] קב (שם)
- 3 קב ולא יש / ק ואין / שם נהר ככל האי קב (כי) / אבל / לא ממי
 בק המטר
- 4 בק והתגרים חבאים קב (ו)מן קב (ו)חונים
- 5 ק (שנער) קב מביאין
- 6 בק ופשתים [ב והכלך] וקנבוס מוך וחטים לא ופשתן פרוקטון
 קנבוס בק [ו]חישים
- 7 א ושפון קב (מיני) מאכל לאקב ועושין
- 8 בק לרוב
- 9 ק (האי) / העיר / בקסרסורין אלהדבר [כלב ד] קבהם חיים קבו(יש) שם
- 10 לא (מהלך) ק י"ו
- 11 ק קטיפה בלקטיפה בקושם [כמו] א חמשת(ת) קב(מישראל) / יהודים /
- 12 ק וכ"ה בניסן קב [ושם—שרצי] [ב שרין הים]
- 13 קב ומקבלין בק (ההוא)
- 14 בק [ה]קרקע קב (הים) קב (שני)

- בני אדם, לקרקע הים ומלקטים את השרצים ההם (548) ומוציאים אותם [מקרקע הים] ומבקעים אותם ומוציאים מתוכם האבנים הללו. (550) [והוא למלך (552) הארץ ע"י פקיד יהודי]. ומשם מהלך שבעה ימים להכלאם (553) [הוא] (554) תחלת מלכות עובדי השמש והמה בני כוש (555) והם חוזים בכוכבים וכלם שחורים, ובעלי אמונה במשא ומתן. וכשיבאו אליהם התגרים מארץ מרחק [ו] נכנסים אליהם בנמל, נכנסים אליהם שלשה סופרי המלך וכותבים שמש ומביאים אותם בפניו והמלך מקבל על עצמו ממונם שהניחו אותו על פני השרה בלא שומר. ושם פקיד אחד יושב בחנותו וכל (556) אברה שימצא אדם בכל מקום יביא אותה אליו ובעל האברה יאמר סימניה ויתננה לו וכן מנהגו בכל מלכותו מהמלך ההוא. ומפסח עד ראש השנה כל ימי הקיץ חום גדול ומשלשה (557) שעות מן היום מתחבאים בני אדם כלם בבתיהם עד הערב ואח"כ יוצאים ומדליקים נרות בכל

- 1 לאקב [בחבלים] ומלקטי' נקב (ההם — אותם) אל ומוציאין
- 2 בק [מקרקע הים] ומבקעין קב ומוציאין (551) לקב אבני הלולו
ל הלולו / א אבנים הללו
- 3 קב [והוא — יהודי]
- 4 ב לקאולם ה לקלאם ל להאולם א להאולם
- 5 לאקב והמ(ה) אקב וכולם
- 6 קב ומתן [שלחם]
- 7 ק (ונכנסים — בנמל) אב [ו] נכנסים. א ונכנסין / ב (אליהם) א נכנסין
- 8 קב [מ] סופרי ק (המלך) א ומביאין קב לפניו
- 9 קב (על עצמו) / עליו / קשיניחו
- 10 בק בחנות(ו) ב (וכל אברה — ובעל האברה)
- 11 ק (בכל מקום) / בדרכים / קב יאמר [לו]
- 12 קב [ה] מנהג [הוה] קב (מהמלך ההוא) [ו] עד
- 13 בק [אין] אדם יוצא מביתו מפני החמה לפי שיש בארץ החיא חום
לאקב ומשלש(ה) קב מ(ו) היום אקב והלאה לא ומעלה קב (בני
אדם) כולם
- 14 ב ויוציאין / ק ויוציאים / אחר כן איוציאין אקב ומדליקין

השווקים והחוצות ועושים מלאכה בנרות כל הלילה. כי ביום לא יוכלו מרוב החום הגדול. ובארץ היא הפלפל. שהם נוטעים האילנות שלהם על פני (ה) שדה כל העיר וכל אחר ואחד מהם יודע פרדסו. ואילנות קטנות הם והפלפל לכן הוא [כשלג] ⁵⁵⁸) אבל כשלוקמים אותי משימין אותו באננות ונוחנים עליו מים חמים ומיבשים אותו לשמש כדי שיתחזק ויתקיים והוא חוזר שחור. ושם ימצא ג"כ הקנה וזנגביל ומיני בשמים הרבה. ואנשי הארץ היא אינם קוברים את מתייהם אלא חונטים אותם במיני בשמים ומשימים אותם בספסלים ומכסין אותם בסריגים ⁵⁵⁹) כל משפחה ומשפחה לבר ומ[ת] יבש הבשר עם העצמות והם דומים ככני אדם חיים ומכירים כל אחד ואחד מהם אבותיו וכל משפחתו מהיום לכמה ⁵⁶⁰) שנים. והם עובדים לשמש ויש להם במות גדולות בכל מקום חוץ לעיר כמהלך חצי מיל. ובבקר הם רצים

- 1 בק [ובכל] החוצות אקב ועושין [בק מלאכתן וסחורתן] /ק מלכתם וסחורתם/ קבי בלילה לא בלילות קב /כי לילה ליום ישימו/
- 2 קב מ[פני] רוב חטימות החמה (הגדול) קב (ובארץ היא) ושם נמצא בק [כי] (ש)הם
- 3 קב האילנית שלוק סני /העירה/ קב [ו]כל [כני] העיר יודע /ק יש לו קב (ו)כל בק (מהם)
- 4 (ק יודע) בק ו[ה] אילנות קב הם קטנים קב הוא לבן [כשלג]
- 5 בק כש[הם] לוקטין קב כגיגיות קב ונותנין קב מים (חמים) /רותחין ק-ים/
- 6 קב /כשכיל/ שיחחזק ואחר כך מוצאין אותו מן המים [וכיבשים אותו לשמש (ויתקיים)]
- 7 לאקב (ג"כ) ב (ה)קנה קלא ו[ה]זנגביל
- 8 קב (את) קב חונטין ק (במיני בשמים) /כשמנייהם/
- 9 ב ושמין קא ומשימין בקלא אותן בסריגין בק [ו]כל
- 10 בק ומשפחה [כהן יש /ק בונים/ להן בתים /ק טקומות/ שמשמין בה אבותם ומשפחותם] (לבר) וייבש /ק כשרם/ על /ק נצמותם/ והן דימין
- 11 בק חיון לאבק ומכירין בק מהן בק (וכל) [ומשפחתו
- 12 קב (ל) כמה שנים בק להן

לא

לקראת החמה [כי יש בכל במה גלגל חמה עשוי במיני כשוף
 ובצאת ⁵⁶¹) השמש חוזרת הנגלל בקולות גדולות וכל אחד ואחד
 מחתתו בירו ומקטרים לשמש אנשים ונשים. זה ⁵⁶²) דרכם כסל
 למו. וביניהם בכל אלו מקומות כמו מאה ⁵⁶³) יהודים בכל
 המדינות. וכל אנשי הארץ שחורים וכמו כן היהודים והמה
 5 יהודים מוכים בעלי מצוות וביניהם תורת משה ונביאים ודבר
 מועט מהתלמוד והלכה.

ומשם שנים ועשרים יום [דרך ⁵⁶⁴) ים] לאיי ⁵⁶⁵) קנארקו
 והם שוכניה עובדי האש הנקראים דוגנבאין ⁵⁶⁶) וביניהם כ"ג אלפים
 10 מישראל. ויש להם לדוגנבאין ⁵⁶⁷) כומרים בכל מקום בבית ע"ז
 שלהם ואותם הכומרים כשפנים גדולים [ככל ⁵⁶⁸) מיני כשוף]
 אין כמותם בכל הארץ. ולפני הבמה של כיה תפלתם עמק גדול
 מדליקים כל ימי עולם שם אש גדולה וקוראים אותה אלוהתא ⁵⁶⁹)
 ומעבירים בה בניהם וגם מתיהם משליכים בתוך האש. ויש שם

- 1 ב לכל בק במה [ובמה] [לא כמו] קב גלגל [ה] חמה
- 2 ק ואחר [מהם]
- 3 בק [ו] מקטרים ל מקטרין
- 4 א [ו] ביניהם קב [אלו מקומות] / האי / קב [כמו מאה] כמה / ק ר' /
אלף קב מישראל בלא בכלל המדינו'
- 5 קב [אנשי] / בעלי / הארץ [ההיא] לאקב והיהודי כמו כן [קב]
שחורים] לא והן קב. והם [ה]
- 6 בק מצות
- 7 לאקב מתלמוד
- 8 ב שלשה ועשרי קב [דרך ים] ל' כנרג א כנרג ב לאיכריג ק לאי קריאג
- 9 בק [ה] אש אקב הנקראין ל דורוין א דוגנבאין ק דוגנבאין ב דוכבין
ב [כ"ג] / כשלשת / ק אלף
- 10 בק יהודים
- 11 בק ואותן [ה] כומרים קב [ככל מיני כשוף]
- 12 בק תפלתם
- 13 לאקב [ו] מדליקין קב [ימי עולם] / ימות השנה / גדולה [ה] אקב וקוראין
ב לה /
- 24 לאקב ומעבירין קב [ובנותיהם] אקב מיתיהם קב משליכין קב [שם]

מהם גדולי הארץ שנודרים עצמם [בחייהם] לישרף באש וכשהנודר
 אומר לבני ביתו ולקרוביו הנה נדרתי על עצמי להשליך עצמי
 באש בחיי עונים לו כולם ואימרים לו אשריך וטוב לך. וכשיגיע
 יום הנדר ⁽⁵⁷⁰⁾ עושים לו משתה גדול ורוכב על סוסו אם
 5 הוא עשיר ואם הוא עני הולך ברגליו עד שפת העמק ומשליך
 עצמו בתוך האש וכל משפחתו מרננים בתופים ובמחולות עד
 שישרף כלו. ולסוף שלשה ימים יבואו שנים [מ] הכומרים ⁽⁵⁷¹⁾
 ההם מהגדולים שבהם אל ביתו ואל בניו ואומרים להם תתקנו
 הבית כי היום יבוא אליכם אביכם לצוות לכם מה תעשו. והם
 10 לוקחים עדים מן העיר והנה השטן בא בדמותו ובאים אשתו
 ובניו ושואלים היאך [הוא] ⁽⁵⁷²⁾ באותו העולם והוא אומ' באתי
 עם חברי ולא קבלוני עד שאשלם חובותי לבני ביתי ולשכני
 ועושה צוואה ומחלק נכסיו לבניו ומצוה לפרוע כל מה שהוא
 חייב לכל אדם ולקבל מבני אדם מה שהם חייבים [לו] ⁽⁵⁷³⁾
 15 ויכתבו העדים צוואתו וילך ⁽⁵⁷⁴⁾ לדרכו ואינם רואים אותו כלום.

- 1 קב מהן [מ] גדולי הארץ קב שנודרין [א] קב עצמן בחייהן קב וכש [אומר]
 הנודר
 2 קב (על עצמי) להשליך עצמי / ק להשליכני / (עצמי)
 3 אקב עוגין בק (לו) בק (וטוב לך) ב וכשהגיע
 4 יום [כהלתו] שנדר ק ויום בהלתו (שנדר) ב עושין ב משתה גדול ואם
 הוא עשיר רוכב (על) סוסו
 5 קב ברגלו קב (ער) / על /
 6 קב [בני] משפחתו א מ־ננין
 7 קב כולו לאקב (ולסוף) / ולקין /
 8 קב (ההם) (מ) הגדולים (שבהם) קב להן ק תכינו ב תקנו
 9 ק (היום) / מחר / קב לצוות (לכם) / אתכם /
 10 בק ובאין
 11 בקא ושואלין [אותי] / א / לו / לאקב [הוא] קב (ה) עולם
 12 ק / ער / חברי א שאשלים קב ולשכני
 13 לאקב ו [הוא] עושה צוואה ב לפרוע בכל
 14 קב חייב [לבני] אדם לא [א] בני קב חייבי [לו]
 15 קב [ה] צוואה לא לילך בק יאינו רואין / עוד / כלום

ועל פי השקר והמרמה הזאת והכשוף הזה שעושים להם
הכומרים האלו הם מתחזקים [בטעותם] ⁵⁷⁵ ואומרים כי אין
כמותם בכל הארץ.

- ומשם לעבור אל ארץ אלצין מהלך ארבעים יום והוא
5 קצה המזרח. ויש אומרים כי שם דרך ים הוא ים הנקפה ⁵⁷⁶
ובאותו ים שולט כוכב כסיל ⁵⁷⁷ שיוצא שם רוח סערה לפעמים
ואין אדם ⁵⁷⁸ ספן יכול לילך על הספינה ⁵⁷⁹ מכובד הרוח
עד שהרוח משליך את הספינה באותו ים הנקפה ⁵⁸⁰ ואינה
יכולה לזוז ממקומה ואנשיה יושבים שם עד כלות (חייהם
10 [מחייתם]) ⁵⁸¹ ואח"כ ימותו. וכמה ספינות נאבדות בזה הענין.
אבל בני אדם למדו החכמה להמלט מן המקום הרע הזה.
לוקחים עורות בני בקר עמהם ואם יבוא איתו הרוח ומשליכם
בים הנקפה ^{581*} יקח העור ויכנס ⁵⁸² בתוכו וסכין אחד בידו
ותופר את העור מבפנים כדי שלא יכנס בתוכו המים ומפיל
עצמו בתוך המים ורואה אותו הנשר הגדול הנקרא אנריפס ⁵⁸³

לב

- 1 בק (השקר) / ק המראה / המרמה והמדה לאקב שעושין קב להן
2 קב (האלו) בכשופין / ק בכשפותם / (הם) בק [בטעותם] בק ואומרו
4 ב לעבר ארב (אל) / לא לארץ / (אל) ק ומשם מ' יום לעבר צין ב ציון (?)
קב והיא
5 ב (דרך—הוא) כי ק / יש / דרך [אותו] ים (הוא ים) ב [ה]ים קאלב
(ב ה)נקפא
6 קב ויוצא שט
7 בק (אדם) [ה]ספן בק יכול לשלוט קב (מכובד—הספינה)
8 לא עד שמשליך הרוח קב [ה]ים ק (הנקפא)
9 אל ואנשים בק (שם)
10 לאבק מחייתם א (ז) אח"כ לאקב (ג) אוכדות / בק על זה /
11 לאקב (ה) חכמה
12 קב [ו]לוקחים קב (כני) בקאל יבא קב ומשליך (ם) [אותו]
13 ב (אחד)
14 ק (ויכנס—המים) ב (מכפנים) ב יכנסו לאב / כו /
15 קב ה(ם)ים [ב הנקפא] ק ג'יריפין לא גריפו ב גריפו

והוא סבור שהיא־בהמה יורד ולוקח אותו ומציאו ליבשה וחונה
 עליו (584) בהר או בעמק לאכול אותו וממהר האדם ומכה
 אותו בסכין והורגו, ויוצא מן העור והולך עד שמגיע לישוב
 והרבה בני אדם נצולים כזה הענין. -- ומשם (שלשה ימים) (585)
 5 לאלגינגילה מהלך חמשה עשר יום דרך ים ושם כמו אלף מישראל,
 ומשם לקולת (586) שבעה ימים דרך ים ואין שם מישראל. ומשם
 שנים עשר יום לזוית (587) ושם יהודים מעטים. ומשם שמנה
 ימים להידו אשר ביבשה הנקרא בערן והיא ערן אשר בטלאסר (588)
 ובה הרים גדולים ושם מישראל הרבה ואין עליהם] עול גוים
 10 ולהם ערים ומגדלים בראשי ההרים ויורדים לארץ המועטום
 הנקראת לוביא היא ממשלת ארום (589) והם [הלובים (590)
 (הולכים)] אשר בארץ לוביאה ונלחמים עמהם היהודים ולוקחים
 שלל וכזה ועולים אל ההרים ואין אדם יכול להלחם עמהם. וכאין
 שם מאותם היהודים אשר בארץ עראן (592) רבים לארץ פרס

- 1 ב שהוא ק [ו] יורד ב (יורד—אותו) בק וחונה עמו
- 2 א (או ב) עמק
- 3 קב ליישוב
- 4 בקאל נצולין/ב נצולין/ בעניין זה קב (שלשה ימים) [ער]
- 5 ב אל גנגלה ק לגינגילה לא אל גינגלה א ט"ו ימים ב כ(מו) אלף
ק ב' אלף
- 6 לא לכולן קב לבילו בק שם יהודים לא (מ) ישראל
- 7 א ימים לאקב לזייד קב מועטים קב ומשם [ירד] ק מהלך ב//
- 8 בק [ארץ] ב אעראן ק מערן פ בערן א בעראן בקלא בתלסר
- 9 ב (הרבה)
- 10 ק וראשי ההרים יורדים ב' לארץ [האי בק המישור] לא המעטום
(Maatum)
- 11 בק [ו] היא ק (והם הלובים) ב האלובים א הלובים ל הנובים אשר
בארץ נוביא
- 12 ב (אשר) [ש] בארץ בא לוביא ק טוביה (591) א ולוקחין
- 13 א ועולין ק עמהם [ולוקחין שלל וכיזה] קב וכאין (שם)
- 14 ב ערן

- וארץ מצרים. — ומשם לארץ אוסואן ⁵⁹⁸) מהלך עשרים יום
 [(מ)ב] מדבר שבא ⁵⁹⁴) על נהר פישון ⁵⁹⁵) היורד מארץ ⁵⁹⁶)
 כוש שיש להם מלך וקוראים אותו סולאמן אל (כ) חבש. ויש
 מהם קצת שהם ככהמות לכל עניניהם אוכלים העשבים על שפת
 פישון [ובשדות] ⁵⁹⁷) והולכים (כשדות) ⁵⁹⁸) ערומים ואין להם
 דעת כשאר בני אדם שוככים עם אחיותיהם ועם מי שימצאו.
 והיא ארץ חמה מאד. וכשהולכים אנשי אסובאן ⁵⁹⁹) לשלול שלל
 בארצם מוליכים עמהם לחם וחטים וצמוקים והאנים ומשליכים
 אליהם והם ⁶⁰⁰) באים אחרי המאכל ומביאים אותם שבויים
 ומוכרים אותם בארץ מצרים ובכל הממלכות אשר סביבותיה.
 10 והם העבדים השחורים בני חם. — ומאסואן [מהלך] ⁶⁰¹) עד
 חלאון שנים עשר יום ובה כמו שלש מאות יהודים. ומשם
 הולכים כשיירות מהלך חמשים יום דרך מדבר אל צחרה למדינת
 זויללה היא חוילה ⁶⁰²) בארץ ננא. ובאותו המדבר יש הרי חול
 ובעת שיקום הרוח (מחסה [מכסה]) השיירות כחול ומתים כולם
 15

- 1 ב ו[ל] ארץ מצרים ק לארץ אליהם לאב אסואן
- 2 בלא במדבר ב [היא] סבא [אשר] ב [הוא] היורד
- 3 ב כוש [ושם מכני כוש] אב וקוראין ב סלמאן לא סולמאן ב אל חבשה
 ויש [אומה] מהן [קצת] שהן
- 4 ב [לכל עניניהם] ב איכלין
- 5 ב [ובשדות] א והולכין ב [והם] הולכים ב ואין להן
- 6 ב [ו] שוככים א שוככין א אחיותיהן
- 7 ב [ארץ] אלב וכשהולכין
- 8 א מוליכין ב עמ[ה]
- 9 קב ו[הם] באים א ומביאין קב [אוחם] / מהם / אקב שבויים [בק הרכה]
- 10 א ומוכרין קב [המ] ממלכות קלאב סביבותיהם
- 11 קב [מהלך] שנים עשר יום
- 12 לקב חלואן
- 13 א הולכין בק [ה] מדבר [הגדול] קבלא [הנקרא] לאב אל צחרה
 וק אל צחרה /
- 14 ק חוילה [היא] — בארץ ב זוילה חבילה לאקב נאנה קב [ה] מדבר קב [ה] חול
- 15 ב והעת ב [שיקום] / שיעלה / לאב מכסה [ק את] ב [ה] שיירות

בתוך החול. והנצלים מהם מוליכים עמהם ברול ונחוישת
 [וחטים] ⁶⁰³ ומיני פרות ומיני קמניות ומלח. ומביאים משם הזהב
 ומרגליות היקרות. והוא בארץ כוש הנקרא ⁶⁰⁴ אל חבש מירכתי
 מערב. ומחלואן דרך שלשה עשר יום לסוף ⁶⁰⁵ המדינה והיא
 ראש תחלת מצרים ובה כמו שלושים אלף ⁶⁰⁶ יהודים. ומשם
 5 עד פיוס חמשה ימים והיא פיתום ⁶⁰⁷ ובה כמו עשרים יהודים.
 ועד היום הזה נראה שם מן הכנין שכנו אבותינו. ומשם למצרים
 ארבעה ימים היא עיר גדולה היושבת על [שפת] ⁶⁰⁸ נהר
 נילוס [הוא] ⁶⁰⁹ פישון] והוא אל ניל ⁶¹⁰ ובה כמו [שבעת]
 10 אלפים יהודים ושם שתי בתי כנסיות אחד לאנשי ארץ ישראל
 כנסיה אל שמים ⁶¹¹ ואחר כנסת אנשי ככל כנסיה (עיר חכאין
 [עירקין]). ואינם נוהגים מנהג אחד בפרשיות [ובסדרים] ⁶¹² של
 תורה, כי אנשי ככל נוהגים לקרוא ככל שבוע פרשה כמו שעושים
 ככל ספרד וככל שנה מסיימים את התורה. ו(כ)אנשי ארץ

לג

- 1 בק (תוך) [חול תחת] החול קב וחנצלין מהן אקב מוליכין קב (עמהם
 ברול) בק (ו)נחשת
- 2 בק [וחטים] ו(מיני) פירות בק (ה)זהב
- 3 קבו[כל ה]מרגליות ל מארץ לאקב הנקרא[ת] קב בירכתי
- 4 ק דרך[ים(?)]] [י"ג יום] א י"ג ימים אל לב לקיץ קלקרו אבק (ו)היא
- 5 ב (ראש) /כוש/ קב [והיא] תחלת א שלשים קב ש' אלף ב (ומשם) /ומהם/
- 6 קב (עד) בק שלש מילין עד פיוס היא בק סאתים
- 7 קב (הזה) קב רואין שם קב הכניין
- 8 לא [ו]היא קב [מצרים] [ה]עיר [ה]גדולה לאק על שפת נילוס
- 9 קב [הוא פישון] ק אל ניל קב שבעת
- 10 לקב שני לאב אחת
- 11 בק (כנסיה אל שמים) לא כנסיה אל שאמיין אב ואחת קב (כנסת)
 [ל]אנשי [ארץ] ככל בק [וקוראין לכנסת אנשי ארץ ישראל כנסי] ק כנסיה
 אל שאמיין /ק אל שאמיין/ ולכנסת אנשי ככל בק כנסי א כנסיה
- 12 לא [אל] עירקין בק אל עראקין קב נוהגין [כולם] לאקב [ובסדרים]
- 13 קב נוהגין אלקב לקרות
- 14 ב (כל) ספרד בק [וכמנהגו שאנו נוהגין
 /ק עושין/ ובכל /ק בכל/ שנה [ושנה] מסיימין אלקב ואנשי

- ישראל אינם נוהגין כך אבל עושים מכל פרשה ג' סדרים ⁶¹³)
 ומסויימים את התורה לסוף ג' שנים. ויש ביניהם מנהג ותקנה
 להתחבר כולם ולהתפלל ביחד ביום שמחת תורה וכן ביום מתן
 תורה. וביניהם ר' חננאל ⁶¹⁴) שר השרים ראש הישיבה והוא
 ראש לכל קהלות מצרים להקים רבנים וחוננים, והוא משרת
 5 פני המלך הגדול היושב בארמון צוען מצרים המדינה והיא עיר
 גדולה ומלוכה לכל בני ערב. ושם אמר [אל מומנין] ⁶¹⁵)
 עלי בן אבי (מלאו [מאלכ]), ⁶¹⁶) וכל בני ארצו נקראים
 מורדים אשר מרדו באמר אל (מומטין [מומנין]) ⁶¹⁸) אל
 10 עבסאי (ו) היושב בכנדר. ⁶¹⁹) וביניהם קנאה עד לעולם. והוא
 השיב כסאו בצוען מצרים כי ⁶²⁰) הוא הדומה לו; והוא יוצא שתי
 פעמים בשנה אחת בעת חגם והשנית כשיוצא נילוס הנהר. וצוען
 מוקפת חומה ומצרים אין [לה] חומה כי היאור מסבב אותה
 מצד אחר. והיא עיר גדולה ובה שווקים ופונדקאות ויהודים
 15 עשירים הרבה בה. ולא ירד שם מטר, ולא ⁶²¹) קרח ולא שלג
 לא ראו [בה] לעולם; והארץ חמה ביותר. והיאור יוצא פעם

- 1 א נוהגים ק (אבל) /אלא/ בק עושין
 2 אלקב ומסויימין
 3 קב כולן קב (וכן) ביום
 4 קב (ר') לאקב נתנאל
 5 בק [ה]קהלות [ב של] א וחוננין
 6 קב (מצרים)
 7 אלקב (גדולה) לא (ו)מלוכה קב המלוכה קב (כל) בני ערב
 8 ק אמיר ק אל מומטין
 9 בק (עלי) [א]בן אבי קב נקראין עליון ⁶¹⁷)
 10 קב עכאסי אל עבאסי אלקב היושב קב (והוא) /כי זה/
 11 לא הושיב קב (השיב) /עשה/ כסא (ו) אלב (מצרים) קב (כי הוא)
 כמדומה אלב יוצא שני ק והוא /ושב שם/
 12 קב ב[ש]עת
 13 לאקב [לה]קב היאור סובב
 14 קב שווקים בק ופונדקאות [הרבה]
 15 בק [יש] בה, בק[שם] (ולא) קרח (לא) שלג
 16 קב [בה] אלקב מעולם קב והיאור

אחת בשנה כחדש אלול ומכסה כל הארץ ומשקה אותה מהלך
 חמשה עשר יום והמים נשארים אלול ותשרי על פני הארץ
 להשקותה ול(ה)רוותה. ⁽⁶²²⁾ ויש להם עמוד של שש שבנו
 אותה ⁽⁶²³⁾ שם בחכמה [לדעת ⁽⁶²⁴⁾ שיעור עליית היאיר] והוא
 על פני ⁽⁶²⁵⁾ אי אחד בתוך המים והוא שנים עשר אמות ארכו
 על פני המים ובשעה שעולה היאור ומכסה אותו יודעים כי
 כבר עלה וכסה ארץ מצרים מהלך חמשה עשר יום. ואם כסה
 חצי העמוד לא יכסה כי אם חצי הארץ. ובכל יום יום מודד
 אותם ⁽⁶²⁶⁾ אדם אחד ומכריז בצוען ובמצרים ואמר הני שבח
 לאל כי עלה היאור כך וכך. ובכל יום הוא מודד ומכריז. אם יכסה
 היאור העמוד כולו יש שובע גדול ככל ארץ מצרים. והיאור
 עולה מעט מעט עד שמכסה הארץ לקצה חמשה עשר יום. ומי
 שיש לו שדה שוכר פועלים וחופרים לו חפירה גדולה בשדהו
 ובאים הרגים בעלות המים ונכנסים בחפירות ⁽⁶²⁷⁾ ובשעה שיחסרו
 המים נשארים הרגים בחפירות ולוקחים אותם בעלי השדות
 ואוכלים ומוכרים לשיכורים ⁽⁶²⁸⁾ שמיליכים אותם ממולחים בכל

2	לא ט"ו ימים
3	בק ולרוותה קב (של) ב דבנו
4	ארקב (איתה) קב (שם) בק [לדעת—היאור]
5	לא (ע)ל פני בה ב ה(ם)ים ב (והוא—המים) ק והוא [העמוד] ק אמה ה (ארכו)
7	קב עלה [היאור] ואם [נת]כסה
8	קב כי אם /אלא/
9	קב (אותם) ק אהר [את היאור] ב /העמוד/
10	בק (לאל) /לבורא ק [ית] ב על(ה) קב היאור [היום] קב [ו]אם בלא מכסה ק כסה
11	קב המים לעמוד ב (גדול) ב (ארץ)
12	ארקב שמכסה הארץ לקצה
13	קא וחופרין קב (לו)
14	א (ו)נכנסים ב (ובשעה) [וכ] שיחסרו ק (ובשעה—בחפירות)
15	לאבק ולוקחין קב [אותן]
16	אלקב לסוחרים אלהב שאוליכין בק אותן ק לכל

מקום. והד[ג]ים⁶²⁹ שמנים מאד ביותר, וגדולי הארץ לוקחים
 מן השומן של הדגים ומדליקין נרותיהם בארץ [ההיא].⁶³⁰ ואם
 יאכל אדם מן אותם הדגים וישתה אחריהם מימי היאור לא יזיק
 לו כי אותם המים רפואה להם. ושואלים בני אדם ואומרים
 (להם)⁶³¹ מפני מה היא עלות היאור? ואומרים אנשי מצרים
 כי למעלה בארץ אל חבש והיא ארץ חוילה יורד בה מטר הרבה
 בזמן עלות היאור ומרובם הוא עלות היאור ומכסה פני הארץ.
 ובשעה שאין היאור עולה אינם זורעים והרעב כבד בארץ. והם
 זורעים במרחשון לאחר שוב היאור למקומו ובאדר קוצרים
 השעירים ובניסן החטים. ובניסן יש להם גדרגניות¹⁰
 ואגוזים וקשואים ודלועים וחרובים ופילים וגלבונים ואפונים
 ומוני ירקות כגון פרפחנים⁶³² (ומרכונסים⁶³³) [וירכוזים]
 וקיופים⁶³⁴ וחזרת [וכוסברת⁶³⁵] (וקספרת) ועולשים וחרובים
 וענבים. והארץ מלאה כל טוב. והגנות והפרדסים משקים אותם

- 1 בק והדגים [ההם] בק (מאד) בק וגדולים] קב (הארץ לוקחים)
- 2 בק [ו]אמן בק של [הם] (הדגים—ו) קב [ההיא] קב [ו]אפי' אם
- 3 לא (י)אכל בק [הרבה] לא מ(ו) אותם קב (אותם) קב ושותה קב: (אחריהם
 אל ממי
- 4 קב (לו) /אותו/ [לעולם] קב (אותם) קב [מי] רפואה ק /רפואה/
 אלקב ושואליון קב (ואומרים להם)
- 5 קב (היא) ק [המים /עולים/ מן] ב עולה היאור ל (עלות היאור—עלות
 היאור)
- 6 קב (בה)
- 7 ק (הוא) בק עולה
- 8 בק אינו זורעין קב (בארץ) /כמצרים/
 אקב זורעין
- 9 קב ויש להן בניסן אק גדרגניות ב /דברגניות ואגסים/
 קב /הרבה/ א וחרובין
- 10 אלקב (ומרכונסים (?)) ב וירכוזים [וקטני'] ק ויכוזים וקטני'
 לא וירכוזים וקטנים
- 11 קב וכוסברת אקב ועולשין ק וכוסברת ב וכוראתי ל ופרוהים
- 12 קב (וענבים) [ועכביות ק וכרתים] ק [מ]כל טוב אקב משקין

ממקוה המים וממי היאור כי היאור כשיבא למצרים משם
 יפרד לארבעה ראשים. שביל אחד הולך לרמיאט היא כפתור ⁶³⁶
 ונופל שם בים. ושביל אחד לעיר (אסית [רשיד]) הקרובה
 לאלכסנדריה ונופל שם בים. ושביל הג' הולך דרך אשמון
 העיר הגדולה [ונופל ⁶³⁷] שם בים; ושביל הולך [בגבול
 מצרים. ועל ארבעה הראשים האלו מדינות וכרכים וכפרים מזה
 ומוזה וכל בני אדם הולכים בספינה וכיבשה [אליהם]. ואין כארץ
 ההיא ארץ נושבת והיא ארץ רחבת ידים מלאה כל טוב.
 וממצרים החדשה ⁶³⁸) למצרים הקדומה שתי פרסאות והיא
 חרבה ומקום בנין החומות והבתים נראים עד היום הזה. וגם
 איצרות יוסף שם הרבה מאד. ⁶³⁹) ויש שם עמוד אחד עשוי
 בכשוף ולא נראה כמוהו בכל הארץ ובכל המקומות ⁶⁴⁰
 והוא בנוי מסיד ואבנים בנין חזק עד מאד. ושם חוץ לעיר
 כנסת משה רבינו ע"ה מימי קדם ושם זקן אחד פרנס שמש

1	ב ומימי קב (כי היאור) קב [ו]משם
2	קב שלולית אחת הולכת [דרך] רמיאט היא כפתור א (ל)רמיט
3	קב [ונופל]ת] ק (ושביל—בים) אל אחר ב ושלולית אחת [חולכת] לעיר קבלא רשיד
4	בק לאסכנדריאה ב [ונופל]ת] ב לים קב הולכת]ת]
5	קב (העיר הגדולה) בק [ונופל]ת] שם בים ב [ושלולית הולכת] בגבול מצרים
6	ב ארבע(ה) אלקב (ה)ראשים ק (האלו) /הללו/
7	קב בספינות קב [אליהם] בק (ואין) /ולא/ יש לא כארץ קב (כ)ארץ
8	לאקב (ההיא) קב מיישבת אלקב [כמוה] אלקב והיא (ארץ)
9	אל הקדמונה שני
10	בה בניין קב (הזה)
12	בק יוסף [ע"ה] בק מאד [בכל המקומות והם בנויים כסיד וכאבנים בניין חזק מאד] ויש שם
12	קב (ו)לא הב (ובכל המקומות—עד מאד)

- על הכנסת והוא תלמיד חכם וקוראים אותו אלשיך אבונצר.
 ומצרים החרבה מהלך כמו שלשה מילין. ומשם לארץ גושן
 שמונה פרסאות היא בולסיר (641) סלכיס ושם כמו שלשה
 אלפים יהודים והיא עיר גדולה. ומשם חצי יום לעוקאל לעין
 5 אלשמס היא רעמסס (642) והיא חרבה. ושם מכנין שבנו אבותינו
 ושם כמו מגדלים בנויים מלכנים. ומשם יום לאבוויגו (643) ושם
 כמו מאתים יהודים. ומשם [חצי יום (643*)] לבנהא ושם כמו
 ששים יהודים. ומשם [ומשם] למנויפמא חצי יום [ושם ת"ק (644)
 יהודים. ומשם חצי יום לסמטי] ושם כמו מאתים יהודים.
 10 ומשם [לדמירה] (616) ארבע(ה) פרסאות ושם כשבע מאות
 יהודים. ומשם המשה ימים ללמכלא (647) ושם כמו חמש מאות
 יהודים. ומשם שני ימים לאלכ[ס] אנדריא (648) ואלכסאנדרוס
 מוקדון קראה על שמו ובנה איתה בנין חזק ויפה עד מאד.
 הבתים והארמונים והחומות מכנין יפה עד מאד וחויץ למדינה
 15 מדרש אריסטולוס רבו של אלכסאנדרוס ושם בנין יפה וגדול

- 1 אלקב (על) /של/ קב (ה)כנסת קב וקיראין אל וקירין ק שמו
 קב אבו אלנצר אל אבונאצר
 2 אלב ו[ב]מצרים אלקב [כ]מהלך שלשה
 3 ב [ו]היא בולביס ה [היא בולסיר] לקב (סלכיס) /ל בלביש/ קב שלש(ת)
 /ק ה' מאות
 4 קב (לעוקאל) אל לעיוקאל ק לארץ עין אלשפין
 5 אר' שמס [צ"ל שמס] בק [ו]היא חרבה בק מהכנין לא אבותינו [ע"ה]
 6 קב (ושם כמו) א לאל בוכיאויג ל בודאיג ב לאלכוויזויג /ק לאל בוכי זויג/
 7 קב [חצי יום—ומשם] /ק לבנהא/
 8 ב למוניז פתה ק למוניספמא ל לויפתא א למנויפמא (645)
 9 אל (ושם—לסמטי) ב לסמנו ק לסמטי
 10 ב ומשם ד' פרסאות לב לדמירה ק לדיפינה א לדמירה
 11 ל למחלה קא ללמחלה /ק ללמחלה ב ללמרונה
 12 ב ו[מ]שם בק ללאסכנדרוא' [של מצרים והיא אמון (649) מנוא אכל כשכנה
 אותה] קב (ו)אלכסנדרוס [ק מלך] מקדון קראה קב בניין
 15 לא אריסטולוס (לוס) לא אלכסנדרוס קב אלכסנדר ה ושם [כמו] קב בניין
 בק (יפה ו—ק גדול)

לה

ועמודי שיש בין מדרש למדרש ושם כמו עשרים בתי מדרשה
 שהיו באים שם מכל העולם ללמוד שם חכמת אריסטו הפילוסוף
 והעיר בנויה למעלה וחלולה למטה ע"י גשרים. [ובנה ⁶⁵⁰]
 אותה בחכמה גדולה]. וחוצותיה [ישרות ⁶⁵¹] (ישרתו). ובתוכה
 5 (ב) שווקים ⁶⁵² (שאינן) רואים אדם מהם מהלך מיל [משער
 לשער] ⁶⁵³ משער רשיר ועד שער הים. ושם בנה מסילה על
 הנמל של אלכסאנדריא דרך מיל בתוך הים ושם עשה מגדל
 גדול למאגרא ובלשון ערב ⁶⁵⁴ מ[ג]נ[נ]אר אלכסאנדריא ⁶⁵⁵
 ועשה על ראש המגדל מראה של זכוכית וכל הספינות שהולכות
 10 להלחם בה להזיק לה מארץ יון ומארץ המערב ממהלך נ' יום
 היו רואים אותם בן המראה של זכוכית והיו שומרים עצמם
 מהם. עד שיום מימים בא[ה] ספינה מארץ יון לימים רבים
 אחרי מות אלכסאנדרוס ושם הספן סודרוס איש יוני חכם בכל
 חכמה והיו היונים משועבדים תחת עול מצרים כימים ההם
 15 והביא-האיש ההוא הספן דורון גדול למלך מצרים כסף וזהב

- 1 קב ועמוד(י) קב מדרש ומדרש ב (עשרים) / מאתים / לאקב (כתי)
 2 ב אריסטוטל' א אריסטו ב אל פילוסוף
 3 בק בנוייה ב (למעלה ו) חלולה קב [ובנה אותה—גדולה]
 4 לקב ישרות לאקב (ו) בתוכה
 5 ב בשוקות [בק שאדם רואה] מהם קב [משער לשער]
 6 ק רשיר קב (ו) עד
 7 קב אסכנדריא ב דרך מלך לב (ה) ים
 8 אלקב [הוא הנקרא המנורה ⁶⁵⁵] / לא המנראה / אלקב [ו]בלשון ערב
 מנאר ⁶⁵⁶
 9 ק ועשה (על) [ב]ראש המגדל גדל של זכוכית וכלי של ב (ועשה) / ושם /
 ב (המגדל) / הנמל / ב (מראה) / כראי / ק (וכל הספינות שהולכות)
 10 ב בה בק [או] קב [א]י מארץ קב עשרים
 11 אקב רואין אל אותן קב אותו סב כ(ו) המראה א שומרין קב עצמן
 12 קב עד ש[היה] יום קב [ו]באה קב [אחת] מארץ קב יון
 13 בק מות[ו] של [אסכנדר] ק טורורוס ב טורורוס א טורורוס ל טורורוס
 ק נובי (?) ב יוני
 14 ב היוונים

ובגדי משי [וארגמן] ⁶⁵⁷) וחנה לפני המנורה כי כך היה מנהג
 כל סוחר שיבוא לחנות שם. ובכל יום ויום היה אוכל עמו שומר
 מגדל המנורה הוא ועבדיו עד שמצא חן בעיניו והיה יוצא ובא
 כל הימים שם. ויום אחד עשה לו משחה והשקהו יין הרבה
 לו ולכל עבדיו עד שהיו ישנים כלם. וקם הספן ועבדיו ושכרו
 המראה והלכו לדרכם בלילה ההוא ומאותו היום והלאה התחילו
 בני אדום לבוא שם בדוגיות ובספינות גדולות ולקחו מידם את
 האי הגדולה קריטאם וגם קפרום שהם תחת עול יונים [עד
 היום הזה] ⁶⁵⁸) ולא יכלו אנשי ארץ מצרים עוד לעצור חיל
 לפני היונים. ועד היום הזה מגדל המנורה סימן להולכי הים כי
 כל הבאים לאליכסאנדריא מכל המקומות רואים אותה מרחוק
 מהלך מאה מילין ביום ובלילה מאירה מא[ו]ר אבוקה ורואים
 בעלי ספינות האש מרחוק והולכים כנגדה. והיא ארץ סחורה
 רובלת לכל העמים ומכל מלכות אדום באים שם אל אלכסאנדריא

- 1 ק [וארגמן] לא המראה קב כי כן
- 2 קב [ה]סוחרים קב (שיבא)
- 4 ק הרבה /הוא יבול/
- 5 /אקב כולם/
- 6 ק (בלילה) /כיום/ ק ו[ש] (אותו) היום [ההוא]
- 7 לאקב לבא קב בספינות ובדוגיות גדולות בק (מידם)
- 8 בק הגדולה [הנקרא] ב קרטאם ק קריטאם א קריטאם ק קפפום
- אל כיפרום קב והם קב יונים אלב [עד היום הזה]
- 9 ב (ולא—מגדל המנורה) קיכלו [עוד] ק(ארץ) /מלך/ ק (עוד) לאק (חיל)
/כח/
- 10 ק היוונים ק [עד היום הזה] ועד
- 11 בקרא [אל] בק אסכנדריא אר אלכסנדריא ק המקומות [הגוים]
בק רואין אותו (מ)רחוק
- 12 ב מאיר(ה) [השומר] ק (מאירה) ק אבוקה [השומר] קב רואין
- 13 ארקב (בעלי) הספנים ארקב והולכין כנגדו
- 14 ק (רובלת) קב (אל אלכסאנדריא)

[מצד אחר] מארץ [בניסיה] ⁶⁵⁹ וולינצ'יא וטוסקאנה ולומברדיאה
 ופול'יא ומל'קי וסקילי [וקלבריה] ⁶⁶⁰ ורומניה וכוריה וביצינין ⁶⁶¹
 ואיגוריה ⁶⁶² וכולוריה] ⁶⁶³ ארקופיה ⁶⁶⁴ קרטויה ואספאמ'יא
 [וריקוס'יא] ⁶⁶⁵ ואשקליניאה] רושיא ואלמאני סוסאנה [וראנה]
 5 [וראנה] ⁶⁶⁶ מרקה וגאליצ'יא ⁶⁶⁷ והולאנרום [וארלנדרה] ⁶⁶⁸
 [וטראנה] ⁶⁶⁹ ופרישה ואשכוצ'יא ⁶⁷⁰ ואינגלט'ירה [ופלנדריש] ⁶⁷¹
 וחיסר [ו] לראמאנדיא [וארמניאה] ⁶⁷² ופראנצה [ופיטו ואנגו
 וברגונה ומוריאנה] ⁶⁷³ ופרובינצה] וגינובה ופיסה וגווסקוניא
 וארגון ונבארה. ומצד המערב לישמ'זאלים אל אנדול(פ) [וס]

- 1 קב [מצד אחר] קב בניסיה / ק בניסיה / אל בלינס'יא בק (וולינצ'יא)
 ב וטושכאנה ק וטוסקנה לא וטוסכנה לב ולומברדיא [ב וטושכאנה]
 ק לומברדיאה א ולומברדיאה
- 2 לבקא ופוליה אקב ואלכי ל ומלפי ק וציליאה ב צקיליה לא וסקיליה
 קב [וקלבריה—כולוריה] ק (וביצינין)
- 3 ק ואונגריאה ק וכולגריאה אל ורקופיה ק רקופיה ב ורקוניה
 ק (קרטויה) ב וקרטיה א וקרטויה לא ואספניא ק ואספאמ'יא
 ב (ואספאמ'יא) ק [גליצ'יאה] ⁶⁷⁴ וחיסר]
- 4 אלב (וריקוס'יא) אל (ואשקליניאה) ב ואספלדורה ב ורוסיה ק ורוס'יא
 אל ורוס'יא אל ואלמאניה ק ואלמנריאה ב ואלמאנרה ב ושישוניאה
 ק ושישוניאה אל ושושנאה
- 5 ק (וראנה מרקה) אלב ודנא מרקה לא וגלאן ⁶⁷⁵ לא (והולאנרום)
 ק וגולנדרה ב וגורלכ'יאה (?) אל (וארלנדרה—ופלנדריש) ק וארלנדרה
 ב וארנדי'
- 6 ב [וטראנה—ואינגלט'ירה] ב [וגלש] אל ופלנדריש ק ופלנדר'יאה
 ב ופלנדריש
- 7 אל וחיסר ק תיטר ⁶⁷⁶ ב רוטר לא ולרמנדיה ק (ולראמאנדיא)
 ב ונורמנדיה ק [וארמניאה] לק ופרנצ'יאה א ופראנ'ייה לא ופיישו
- 8 ק ובורגוניא אל וברגוניא ומויאנה ופרובינצ'א ק (ומוריאנה—ויינובה)
 לא וגינ'ואה ב ויינ'וכי לא ופישא ב וגשקוניה ק וגביקיניא לא וגשקונט
- 9 ב וארגון לא וארגון ק (וארגון ונבארה) וס(צד) שם [לארץ] (ה) מערב
 בק אנדלס לא אנדלוס

- ואלערכה ואפריקה וארץ אל ערב. ומצד ⁽⁶⁷⁷⁾ הודו וחווילה ⁽⁶⁷⁸⁾
ואל חבש ולוביא ואל ירמאן ⁽⁶⁷⁹⁾ ושנער ואלשאם, ויון הנקרא גריגי
ואל תורך. ושם מביאים סחורה מהודו כל מיני בשמים, סוחרי ⁽⁶⁸⁰⁾
אדום קונים מהם. והעיר הומיה לסחורה. ולכל אומה ואומה
פונדק בפני עצמה. ויש שם על שפת הים קבר אחד של שיש ⁵
ובו מצויר ⁽⁶⁸¹⁾ כל מיני עופות וחיות והכל מכתובת הקדמונים ⁽⁶⁸²⁾
ואין אדם מכיר הכתיבה. ואומרים מסכרא שהיה מלך מימי קדם
קידם המבול. ובאורך ⁽⁶⁸³⁾ הקבר חמש עשרה זרתות וששה
רחבו. ושם באלכסנדרה כמו שלשת אלפים מישראל. ומשם
שני ימים לדמיאט היא כפתור ושם כמו מאתים מישראל ¹⁰
[והיא ⁽⁶⁸⁴⁾ על שפת הים]. [ומשם ⁽⁶⁸⁵⁾ יום אחד לסימסום ובה
כמו מאה יהודים]. ומשם לסונכאט חצי יום והם זורעים פשתן
ואורנים חור ומוליכים לכל העולם. ומשם ארבעה ימים לאילאס ⁽⁶⁸⁶⁾
היא אלים והיא לבני ערב אשר במדבר. ומשם שני ימים

לך

- 1 קב ערוה לא ערוה אלקב ואפריקה קב (אל) קב ומצד [אחר
ק הודו [וכוש] ב וזווילה ק וחווילה אל ו[מ]חווילה
- 2 בק ולוביאה לא ולוביה בק ימן לא ירמן קב ויוון אלקב הנקרא[ים]
קב גריגוש אל גריגוש
- 3 קב מביאין בק סוחרי (מ) הודו / ק כוש / לקב [מ]כל בק [ו]סוחרי אדום
- 4 ק הומיה בסחורה
- 5 קב פונדוק
- 6 בק מצויר[ים] בק חיות ועופות בק [ודיוקנו בתוכו] בק והכל בכתיבת
ק [ואין—קודם] ב בימי הקדמונים
- 7 ק למבול ק [ב]אורך ק ורחבו ששה
- 8 ב [ב]רחבו קב כאל אסכנדריא א באלכסנדריא קב (מישראל) /יהודים/
ק [ומשם שני—מאה יהודים]
- 10 ב לדמיאט ב מאתים יהודים
- 11 ב [והיא על שפת הים] ב [ומשם—יהודים]
- 12 ב ומשם חצי יום לסונכט /ק לזינכק/ א זורעין
- 13 קב חורי אקב ומליכין קב [אותו] קב [ל]כל ק [ימים—במדבר]
ל לאילאה ב לאילאס א לאילאס
- 14 אל אילים ארב [אשר] [ת חונים] במדבר

לרפידים ויושבים שם בני ערב ואין בה מישראל. ומשם שני ימים
 להר סיני וכראש ההר [במה⁶⁸⁷] [גדולה] לכומרים [הגדולים]
 הנקראים סוריאנים]. ובתחתית ההר כרך גדול וקוראים אותו
 טור סיני ויושביו מדברים בלשון תרגום והוא הר קטן רחוק ממצרים
 חמשה ימים והם תחת עול מצרים. ויום סוף רחוק מהר סיני
 דרך⁶⁸⁸) יום והוא זרוע מים הורו. ויחזור לכפתור. ומשם דרך
 יום בים למונים היא חנם⁶⁸⁹) ושם כמו ארבעים מישראל והוא
 אי בתוך הים ועד הנה מלכות מצרים. ומשם דרך⁶⁹⁰) ים
 עשרים יום למיסאני היא [החלת] האי אסקיליא⁶⁹¹) היושבת על
 הזרוע הנקרא לוניץ⁶⁹²) הוא החולק בין קלוורליה ובין אסקיליא⁶⁹¹)
 ושם כמו מאתים יהודים והיא ארץ מלאה כל טוב וגנות ופרדסים
 ושם מתקבצים רוב [הטועים]⁶⁹³) לעבור לירושלם כי שם
 המעבר הטוב. ומשם מהלך שני ימים למדינת פלירמו היא
 עיר גדולה כמהלך שני מילין באורך ושנים ברוחב ושם ארמון
 גדול ממלך גוליילמו⁶⁹⁴) ובה כמו אלף וחמש מאות יהודים

- 1 קב (ו) יושבים בק (כה מישראל) / שם יהודים / ק (ומשם שני— ומשם דרך)
 אלב ומשם יום להר
 2 אלב כמה [ב גדולה] לכומרים [ב הגדולים]
 3 אל סוריאנים ב שוריאנים ב וקורין
 4 ב [כי] (ו) יושביו
 5 ב (יום סוף) רחוק
 6 ב (דרך יום— דרך יום אל ויחזור לדמיאט אל דרך ים יום
 7 ב (בים) ללטנים ב לטאנס ב (מישראל) / יהודים / ב והיא
 9 בק למסינא לא למסיני א־האי אלקב תחלת (אלה) אי קב (האי)
 קב ה[יא] יושבת
 10 אל לוניד ק לוכר ב לופאר אלב (ה) חולק ב בינ[ה] [ובין] ק (הוא—
 ובין) בלקב קלבריאה ל קלברייא א קלברילה קב (ובין אסקיליא)
 11 קב [מ] כל
 12 קב הטועים ל התועים דפ העוכרים א הנוצרים
 13 ק (ומשם אל־מרגאן) ב (מהלך שני ימים) למדינת
 14 ב [ה] עיר [ה] גדולה ב שני [ימים] ב (מילין באורך ושנים ברוחב)
 15 ב (גדול) ב (מ) מלך ב גליאלמו אל גולימו

- ואדום וישמעאלים הרבה וארץ מעינות ונחלי מים וחמה ושעורה
 וגנות ופרדסים ואין כמוה בכל ארץ סקיליא ^(694*) כי היא
 מדינת (ס)גן ⁽⁶⁹⁵⁾ המלך הנקרא אל ⁽⁶⁹⁶⁾ חציצה. ושם כל מיני
 אילני פירות ובתוכו ⁽⁶⁹⁷⁾ מעין גדול וסובב אותה החומה ועשו
 לשם כיב הנקרא אל בכירה ושם מיני דגים הרבה. ושם ספינות
 5 למלך מצופים זהב וכסף ויבא בהם המלך לטייל נפשו ⁽⁶⁹⁸⁾ וגשיו
 וגם שם בנן ⁽⁶⁹⁹⁾ ארמון גדול ובנין הכותלים מצוירים ומצופים
 בזהב ובכסף [ורצפת ⁽⁷⁰⁰⁾ הקרקעות אבני שיש מרוצפות בזהב
 ובכסף] מכל מיני ציורים שבעולם. [ו]כנין ⁽⁷⁰¹⁾ הארץ היא
 10 לא נראה כבנין ההוא. — והאי תחילתו ממסינה ובה כל מעברי ⁽⁷⁰²⁾
 העולם. והולכות עד סרקושה וקפאניא ומאזירה ופטרוא
 וטרפאנה טהלך ששה ימים באי. ושם בטרפאנה ימצא אבן
 הקוראל הנקרא אל מורגאן. ⁽⁷⁰³⁾ ומשם עוברים בארץ ⁽⁷⁰⁴⁾ רומי
 שלשה ימים, מן רומי דרך יבשה ללוקה חמשה ימים. ועוברים
 משם הר מוראיי[נ]ה ומעברות איטליא ⁽⁷⁰⁵⁾ שנים עשר יום
 15

- 1 באל וישמעאל(ים) אב מעינות
 2 אל כמו[ת]ה ב ככל /אי/
 3 ב (ס)גן המלך לא אל חציצה /ל חציצה/ ב חרבינה ב [מ]כל
 4 ב אילנות [של] פירות אב מעיין אלב וסבבו ב אותו (ה)חומה
 5 ב (ל)שם ב (כיב) /בית/ אלב אל בחירה
 6 אלב מצופות אב ויבא אלב [הוא] וגשיו
 7 ב ובניין ב מצוירים (ים) ומצופה
 8 ב [ורצפת—ובכסף] אל הקרקעות (ות) אל מ[צויר] (בוהב ובכסף)
 9 מכל ב ציורים (ים) א ציורין א [ו]כנין ב [וכ]כניין
 10 ב ככניין לא מססיני ב (מ)מסינא ב מעדני (ה)עולף
 11 ב סרקוסה לא קטנייה [ו]סרקוסה ב וקפאניה ב ומזרה אל ומזרה
 ל ופנטליאנה א ופטרואה ב ופטרואלייה
 12 אלב וטרפאנה ב ו(שם) בטרפאנה
 13 ב (ה)קוראל [והוא] (הנקרא) אלב לארץ ב רושה (שלשה) /עשרה/
 14 ב [ו]מן רומה ב ה' ימים ללוקה
 15 קב [ומשם] עוברים קב הר [יוני] אלבק [ו]מוריאנה /אל ומוראיינה/
 אל איטליא ב (שנים עשר /וכ' ק ימים

לעיר בארדין היא תחלת אלימאניה ⁽⁷⁰⁶⁾ היא ארץ הרים וגבעות
 וכל קהלות אלימאניה ⁽⁷⁰⁷⁾ יושבים על נהר רינוס הגדול מעיר
 קולוניא שהיא ראש המלכות ועד עיר קשנבורק קצה ^(707*)
 אלימאניה ⁽⁷⁰⁸⁾ [הנקראת ⁽⁷⁰⁹⁾ אשכנז] מהלך חמשה עשר יום
 5 (הנקראת אשכנז). ואלו הן מדינות בארץ אלימאניה ⁽⁷¹⁰⁾ שיש בה
 קהלות מישראל וכלם נדיבים [מס תיורכש] ⁽⁷¹¹⁾ על נהר
 משיליא, וקפלינס ואנרודנארט ⁽⁷¹²⁾ [ובונה ⁽⁷¹³⁾ וקולונייה] ובינגה
 [מינסר] ⁽⁷¹⁴⁾ וגרמיזא. וכל ⁽⁷¹⁵⁾ ישראל מפורדים כלם בכל ארץ
 וארץ וכל מי שיבטל שלא יתקבץ ישראל איני [רואה] סימן
 10 טוב ולא יחיה עם ישראל. ובעת שהשם יפקוד על גלותינו וירם
 קרן משיחו או כל אחר ואחד יאמר אני אוליך את היהודים
 ואני אקבצם, והמדינות האלו יש בהם תלמידי חכמים וקהלות
 אוהבים את אחיהם ודוברים שלום לכל הקרובים והרחוקים,
 ואם יבא אליהם [אחסנאי] ⁽⁷¹⁶⁾ [אכסנאי] שמחים בו ועושים

ז

- 1 ב ל(עיר) אל ברוין קב ברוין קב [ארץ] ב אלמאניה אל אלמנייא
 ק (אל מאנייה—אלמאנייה) ב (היא)
- 2 ב אלמאנייה אל אלמנייא בק [הם] יושבים ק נהר [משויבש]
- 3 קב קולונייה אל קולונייא קב עיר רנשבורק
- 4 אלקב מהלך ט"ו יום הנקראת
- 5 לא [ארץ] אשכנז קב ואילו הם [ה]מדינות ק (שיש בה—מש'ליא) ב להם
 אל בה[ם]
- 6 ב (וכלם נדיבים) ב [מס תיורכש] לא ומשתראן
- 7 לא משלה ב משולה לא וקובפילינש ל ואנדרנכה א ואנדרנכה
 ק ואנדרס קא ואידכנה ב ואנדר ובה [ע"ל ואנדרנכה] לא יקובה וקרמניא
 קב ובונה וקולונייה ב וביעא
- 8 בק [מינסר] ק(וגרמיזא) לוגרמיסא א וגרמיסא ב וגרמישא לא ומשתראן
 קב (וכל ישראל—ועוד יש)
- 9 אל [רואה]
- 10 אל ויר[ים]
- 11 אל (י)אוסר
- 14 אל אכסנאי

- לו משתה ואומרים שמחו אחינו כי ישועות ה' בהרף עין ולולי
שאנחנו מפחידים שלא [בא] הקץ ולא הגיע אנחנו היינו מתקבצים
אבל לא נוכל עד שיגיע עת הזמיר וקול התור ישמע בארצנו
ויבואו המבשרים ויאמרו תמיד יגדל ה' לעד א[מן] (717).
- 5 [והם (718) שולחים כתבים אחד לאחד ואומרי' להם התחוקו
בדת משה ; ואבלי ציון] ואבלי ירושלם יבקשו רחמים מלפני ה'
ויתחננו, לובשי בגדים שחורים בזכותם. וכל אלו המדינות בארץ
אלימאנייה שזכרנו ועוד יש (719) אשתארן בורק ובוירסבורק
ואמנרטך ופסינגם ובנבורק וצר [ונוריובריק (720) ודינירשברוק] (721)
10 ורנשבורק קצה המלכות. ובאלו המדינות גם כן הרבה חכמים
ועשירים. ומשם יהלאה ארץ בהם (722) והיא הנקרא פראנה היא
תחלת ארץ אשקלבונייה (723) [ובה (724) כמו ק"ו יהודים]. וקוראים
איתה היהודים הדרים שם ארץ כנען (725) בשכיל [ש] אנשי (7
הארץ החיא מוכרים בניהם ובנותיהם לכל אומות, הם [ו] אנשי
15 רוסיא. והיא מלכות גדולה משער פראנה ועד שער [פין] [כיון])
היא העיר הגדולה היא בסוף המלכות והיא ארץ הרים ויערים

- 1 ל משתה ויאמרו אל ישועת השם כהרף אל ולולא
2 לא [בא]
3 אל (ישמע בארצנו)
4 א ויבאו אל (לעד א[מן])
5 אל [והם שולחים—ציון]
6 א ואבילי א ואבילי
8 ק (אשתארן בורק - וצר ורנש בורק) ב [ו] אשתארן בורק אל אשתארן בורק
אל ורוו דסבורך
9 ב ומרנטרק (?) אל ומנדטרך / ל ומנדטרן / ב ובנבורק ובסינגש אל ופסינגש
ב (וצה) ק [ונוריובריק ודינירשברוק]
10 ב ובאילו ב (גם כן) אלב הרבה [מישראל] אל [תלמיד] חכמי'
11 אל הנקרא [ת] קב פרגא (ה)
12 ק אשקלניא ב אשכלבונייה ק [ובה—יהודים]
13 ב [ש] אנשי ק (שאנשי הארץ—ויערים)
14 ב [ה] אומות אל [ו] אנשי
15 ב רוסיה ב פרגה א פראג ל כיו ב פיו אקא פין
16 אלב (היא) העיר

ושם (727) ימצאו החיות שקוראים ואירגריש (728) נבלינוץ. ואין
 אדם יוצא מפתח ביתו [בימי (729) החורף מפני] הקור. [ויש (730)
 שם בני אדם שנופלים להם ראש האף טרוב הקור]. ועד הנה
 מלכות רוסיא. ומלכות פראנצויא שהיא ארץ צרפת מעיר אלסוד
 5 [וער] ועד] פאריש המדינה הגדולה מהלך ששה ימים והיא
 למלך [לואיש] והיא יושבת על נהר סינא. ושם תלמידי [חכמים]
 אין כמותם בכל הארץ עוסקים בתורה יומם ולילה והם בעלי
 אכסניא לכל עובר ושב אחים ורעים עם כל אחיהם היהודים.
 השם כרחמיו ירחם עלינו ועליהם ויקיים (731) בנו ובהם מקרא
 10 שכתוב (732) ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה
 אמן ואמן סלה.

הם ונשלם תהלה לאל עולם

בנל"ך (733) יא"ע

1	ב ש[ל] (קוראים) ל ואי ורגיש ק והגדואיני ב הויר והגרים ל זבלינאץ ק והסנבליש ב והסנבלינש א [והם] נבלינאץ
2	קב (מפתח) / מדלתי / ב [בימי—מפני] / לא מרוב / ב [ויש—הקור]
4	קב רוסיה אל פראנצוייה ב פרנסניה ב (ארץ) קב אלסוד / ק [צור] ועד א אלסודו ער
5	ק פרושה ב פרוש ב (מהלך)
6	אלקב [לואיש] ק שינה ב שנה קב (ושם) / והם / אלקב [חכמים]
7	א [היום] בכל קב [בעלי מצות ו] בעלי
8	ק [כלם] אחים קב ורעים
9	קב (השם כרחמיו) / האל ית' / קב (ויקיים—סלה)
12	אקב (תהלה—עולם)
13	אלקב (בנל"ך יא"ע)

